Integrovaná střední škola
hotelového provozu, obchodu a služeb, Příbram
Gen. R. Tesaříka 114, 261 01 Příbram

Školní vzdělávací program

SLUŽBY CESTOVNÍHO RUCHU

KÓD A NÁZEV OBORU VZDĚLÁNÍ:

65-42-M/02 CESTOVNÍ RUCH

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1 PROFIL ABSOLVENTA 4
2 Charakteristika školního vzdělávacího programu 6
3 Učební plán a tabulka souladu RVP a ŠVP 9
4 UČEBNÍ OSNOVY 11
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 11
ANGLICKÝ JAZYK 22
CIZÍ JAZYK (Německý jazyk, Ruský jazyk, Francouzský jazyk) 39
druhý jazyk – začátečníci 39
ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD 47
DĚJEPIS 53
ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Fyzika 58
ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Chemie 63
ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Ekologie 66
MATEMATIKA 70
ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ 78
TĚLESNÁ VÝCHOVA 83
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE 91
EKONOMIKA 99
ÚČETNICTVÍ 105
DĚJINY KULTURY 111
ZEMĚPIS CESTOVNÍHO RUCHU 116
PROJEKTOVÝ SEMINÁŘ ZEMĚPISU CESTOVNÍHO RUCHU 121
TECHNIKA CESTOVNÍHO RUCHU 125
PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY 130
MANAGEMENT A MARKETING 133
KOMUNIKACE VE SLUŽBÁCH 137
PSYCHOLOGIE 141
FIKTIVNÍ FIRMA 144
UČEBNÍ A ODBORNÁ PRAXE 149

ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:
Integrovaná střední škola
hotelového provozu, obchodu a služeb, Příbram
Gen. R. Tesaříka 114, 261 01 Příbram
Zřizovatel:
Středočeský kraj
Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Název školního vzdělávacího programu:
Služby cestovního ruchu
Kód a název oboru vzdělání:
65-42-M/02 Cestovní ruch
Stupeň poskytovaného vzdělání:
střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou
Délka a forma vzdělávání:
4 roky, denní studium
Jméno ředitele:
Ing. Marcela Hodková
Kontakty pro komunikaci se školou:
Ing. Marcela Hodková
tel.: 318 623 742
fax: 318 626 007
e-mail: iss@pbm.czn.cz
www: iss.pb.cz
Platnost ŠVP:
od 1. 9. 2018

1 PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy: **ISŠ HPOS Příbram, Gen. R. Tesaříka 114, Příbram**
Zřizovatel: **Středočeský kraj**
Název ŠVP: **Služby cestovního ruchu**
Kód a název oboru vzdělání: **65-42-M/02 Cestovní ruch**
Forma studia: **denní**
Délka studia: **4 roky**
Stupeň poskytovaného vzdělání: **střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou**
Datum platnosti ŠVP: **od 1. 9. 2018**

Profesní uplatnění absolventa
Možnosti uplatnění absolventa:
Absolvent studijního oboru Služby CR je schopen se uplatnit v nejrůznějších zařízeních CR jako:
- pracovník cestovní kanceláře, ubytovacího zařízení, rekreačního střediska (ekonom, průvodce, organizační pracovník, pracovník marketingu)
- pracovník informačních turistických center v regionu
- organizační pracovník v lázeňských zařízeních
- pracovník recepcí
- organizační pracovník firem poskytujících přepravu rekreantů
- po absolvování praxe dle živnostenského zákona jako majitel CK či samostatný podnikatel v oblasti poskytování ubytovacích a rekreačních služeb.

Úspěšní absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšší odborné či vysoké škole.

Kompetence absolventa
Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence
Absolvent je schopen:
- soustavně se vzdělávat, efektivně se učit a pracovat
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí
- učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- dokázat zkoumat věrohodnost informací
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- odhadovat důsledky svého jednání, nést zodpovědnost za svěřené úkoly
- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení a volit prostředky a způsoby vhodné k jejich splnění
- pracovat v týmu, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy
- vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných
- formulovat svoje myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zpracovávat samostatně administrativní písemnosti, pracovní doklady i souvislé texty na běžná i odborná témata, vést podnikovou administrativu
- dosáhnout jazykové způsobilosti na úrovni běžné hovorové komunikace ve dvou světových jazycích a znalosti alespoň jednoho z nich pro účely hotelnictví a turismu
- prohlubovat své jazykové dovednosti v celoživotním vzdělávání
- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, v zájmu organizace i v zájmu veřejném dbát na dodržování zákonů a pravidel chování, jednat v souladu s morálními principy
- nenechávat sebou manipulovat, tvořit si vlastní úsudek a diskutovat o něm s jinými lidmi
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních aspektech soukromého podnikání
- aplikovat a využívat matematické dovednosti v různých životních situacích
- využívat různé zdroje informací, včetně prostředků informačních technologií
- využívat osobní počítač a pracovat s běžným aplikačním programovým vybavením
- přispívat k uplatňování demokratických hodnot, uvědomovat si vlastní, kulturní, národní a osobní identitu, dodržovat zákony a pravidla chování, jednat odpovědně, samostatně a iniciativně, myslet kriticky, vytvářet si vlastní postoje a chápat význam životního prostředí pro člověka.

Odborné kompetence
Absolvent je schopen:
- vykonávat a organizovat odborné činnosti služeb cestovního ruchu
- vykonávat obchodně podnikatelské aktivity ve službách cestovního ruchu
- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje.

Délka a forma vzdělávání
- 4 roky v denní formě vzdělávání

Dosažený stupeň vzdělání
- střední vzdělání s maturitní zkouškou

Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě ze tří zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.
Jedna z povinných zkoušek je konána formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Žák si může z nabídky ředitele školy zvolit až dvě nepovinné zkoušky.

Žákům s SPU je na základě doporučení s PPP poskytnut individuální přístup.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy: **ISŠ HPOS Příbram, Gen. R. Tesaříka 114, Příbram**
Zřizovatel: **Středočeský kraj**
Název ŠVP: **Služby cestovního ruchu**
Kód a název oboru vzdělání: **65-42-M/02 Cestovní ruch**
Forma studia: **denní**
Délka studia: **4 roky**
Stupeň poskytovaného vzdělání: **střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou**
Datum platnosti ŠVP: **od 1. 9. 2018**

Organizace přijímacího řízení:

Přihlášku ke vzdělávání ve střední škole podává uchazeč řediteli střední školy na předepsaném tiskopisu. Za nezletilého uchazeče podává přihlášku zákonný zástupce nezletilého, její součástí je ale souhlas uchazeče s jejím podání. Podmínkou pro přijetí je splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním povinné školní docházky, splnění podmínek přijímacího řízení a potvrzení o zdravotní způsobilosti uchazečů o studium. Jednotná kritéria přijímacího řízení pro příslušný školní rok jsou zveřejněna na úřední desce a webových stránkách školy v legislativně stanovených termínech. Svůj úmysl vzdělávat se v dané střední škole potvrdí uchazeč nebo zákonný zástupce nezletilého uchazeče odevzdáním zápisového lístku řediteli školy, který rozhodl o jeho přijetí ke vzdělávání, a to nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne oznámení o rozhodnutí o přijetí.

Zdravotní způsobilost uchazeče

K posouzení zdravotního stavu uchazeče je rozhodující vyjádření příslušného registrujícího praktického lékaře, které je nedílnou součástí podkladů vyžadovaných pro přijetí ke vzdělávání. Vyjádření lékaře o zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání se pro všechny obory zakončené MZ posuzuje rovnocenně bez ohledu na obor vzdělání, pro který byl vydán, a proto se již další, při případné změně oboru, nevyžaduje. Vzhledem k výkonu praktického vyučování v provozech, které to vyžadují, je nezbytně nutné, aby žák předložil platný zdravotní průkaz, a to nejpozději do konce 1. ročníku.

Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

ŠVP oboru je zpracován podle RVP. Snahou bylo sestavit vzdělávací program, který vytvoří optimální předpoklady pro úspěšné uplatnění absolventů středního odborného vzdělávání na trhu práce a jejich připravenost pro další vzdělávání.
Cíle ŠVP vyjadřují společenské požadavky na vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Pro jejich uskutečňování je podstatným aspektem vzdělávání v daném programu propojení teoretických a praktických znalostí a dovedností.
V procesu vzdělávání je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností, schopností řešit problémové situace, využívání informačních technologií, získání všeobecných odborných znalostí a dovedností. Do výuky jsou zařazována průřezová témata – Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí a Člověk a svět práce. Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat je blíže určena na úrovni jednotlivých předmětů vzdělávání.
Metody a postupy ve výuce odpovídají odborné úrovni pedagogů. Výuka se zaměřuje na využívání autodidaktických metod, na techniky samostatného učení a práce, problémové učení a týmovou práci. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování: diskuse, řízený rozhovor, obhajoba postojů a jiné.
Významnou součástí metod a postupů jsou motivační činitelé jako například soutěže v oboru, stimulační a situační metody, řešení konfliktních situací, veřejné prezentace práce žáků, využívání projektových metod výuky, projekt Mačkov (v rámci projektu se žáci učí porozumět lidem s mentálním či fyzickým poškozením, jsou vedeni k pomoci těmto klientům a práci s nimi). Tito činitelé vedou k aktivitám nadpředmětového charakteru.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. (se změnami ze dne 16. 8. 2017 a následnými změnami) o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se především o žáky se zdravotním postižením (žáci se zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním postižením, s vadami řeči, s více vadami, s lékařskou diagnózou autismus, žáci se specifickými poruchami učení nebo chování a žáci se zdravotním postižením v důsledku dlouhodobé nebo chronické nemoci). Na základě odborného vyšetření a doporučení odborných pracovišť poskytují pedagogičtí pracovníci žákům s SVP podpůrná opatření různého stupně (viz Vyhláška č. 27/2016 Sb.). Podpůrná opatření 1. stupně jsou poskytována i žákům, kteří vykazují známky žáka s SVP bez předchozího vyšetření v odborném pracovišti. Žákovi s SVP je také po celou dobu studia zajištěna odborná péče výchovného poradce a pracovníků PPP v podobě konzultací.
U žáků mimořádně nadaných škola podporuje nadání žáka a rozvoj jeho silných stránek vyšší motivací, posilováním jeho sebedůvěry, zapojováním žáka do mimoškolních aktivit a soutěží, individuálními konzultacemi, popřípadě umožněním studia podle IVP. Individuální vzdělávací plán se v takovém případě poskytuje na dobu určitou (zpravidla ne delší než na jedno pololetí školního roku). Podle výsledků vzdělávání žáka, jeho přístupu ke studiu apod. mu IVP může být povolen i na další období.

Organizace výuky

Vzdělávání se uskutečňuje v denní formě, je čtyřleté, zakončeno je maturitní zkouškou podle příslušných právních norem. Profilová část maturitní zkoušky je určena učebním plánem.
Teoretické vyučování je organizováno v budově školy.
Praktické vyučování se uskutečňuje na pracovištích školy, na smluvních pracovištích v i mimo okres Příbram, případně při zahraničních odborných stážích (Francie, Německo, Anglie…aj.). Praktické vyučování je koncipováno jako cvičení, učební praxe a odborná praxe.

Cvičení je realizováno v rámci vyučovacího předmětu Fiktivní firma (FIF).

Odbornou praxi žáci absolvují v rozsahu 9 týdnů v průběhu vzdělávání, z toho dva týdny o hlavních prázdninách mezi 3. a 4. ročníkem. Zbývajících 7 týdnů je pak rozděleno na dva týdny pro 1. ročník, 3. týdny pro 2. ročník a dva týdny připadají na 3. a 4. ročník.

Učební praxe je stanovena pro třetí ročník a probíhá pravidelně jeden den v týdnu.

Prolínání teoretického a praktického vzdělávání v průběhu studia

Žáci se podílejí na přípravě a vlastní realizaci akcí pořádaných školou (exkurze, tematické výjezdy apod.) a v praxi si tak prověří kvalitu svých znalostí a dovedností, které získali v odborných předmětech svého zaměření.

Hodnocení, klasifikace

Klasifikace je v souladu s Klasifikačním řádem školy. ŠVP stanovuje odbornou praxi i na dobu hlavních prázdnin. Ti žáci, kteří tuto praxi do konce měsíce srpna nevykonají, do vyššího ročníku nepostupují. Tato skutečnost se pak takovému žáku zapíše na vysvědčení.

Zásady klasifikace

Při hodnocení průběžné i celkové klasifikace pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

3 Učební plán a tabulka souladu RVP a ŠVP

Škola	ISŠ HPOS Příbram I/114										
Název a kód RVP	65-42-M/02 Cestovní ruch										
Název ŠVP	Služby cestovního ruchu										
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	počet vyučovacích hodin				Vyučovací předmět	Zkratky	počet vyučovacích hodin				
	dle RVP		dle ŠVP				1. roč.	2. roč.	3. roč.	4.roč.	využití DH
	týdenní	Celkov	týdenn	celkov							
Jazykové vzdělávání	5	160	14	448	Český jazyk a lit.	ČJL	3	3	4	4	6
			14	448	1. cizí jazyk	ANJ/NEJ	3(3)	3(3)	4(4)	4(4)	
	16	512	13	416	2. cizí jazyk	ANJ/NEJ/FRJ/R	4(4)	3(3)	3(3)	3(3)	11
Společenskovědní vzdělávání	5	160	5	160	Základy společenských věd	ZSV	1	2	1	1	3
			3	96	Dějepis	DEJ	1	1	1	0	
Přírodovědné vzdělávání	4	128	4	128	Základy přírodních věd F,CH,E	ZPV	3	1	0	0	
Matematické vzdělávání	10	320	16	512	Matematika	MAT	4	4	4	4	6
Estetické vzdělávání	5	160	2	64	Estetické vzdělávání	EVZ	2	0	0	0	
Vzdělávání pro zdraví	8	256	8	256	Tělesná výchova	TEV	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	
Vzdělávání v IKT	4	128	6	192	Inf. a komun. technologie	IKT	2	2	1	1	2
Ekonomika a podnikání	10	320	5	160	Ekonomika	EKO	2	2	1	0	0
			3	96	Účetnictví	UCE	0	0	1	2	
Geografické a kulturně historické vzdělávání	7	224	3	96	Dějiny kultury	DEK	2	1	0	0	1
			3	96	Zeměpis cestovního ruchu	ZCR	0	2	1	0	
			2	56	Projektový seminář cestovního	PSZ	0	0	0	2	
Služby cestovního ruchu	10	320	4	128	Technika cestovního ruchu	TCR	0	1	1	2	
			2	64	Průvodcovské služby	PSL	0	2	0	0	
			3	84	Management a marketing	MAM	0	0	0	3	
Komunikace ve službách	4	128	3	96	Komunikace ve službách	KVS	2	1	0	0	1
			2	64	Psychologie	PSY	2	0	0	0	
Seminář učební praxe			6	192	Fiktivní firma	FIF	0	1	2	3	4
Učební praxe			7	224		UPR	0	0	7	0	6
Počet hodin týdně	88	2816					**33**	**31**	**33**	**31**	
Disponibilní hodiny	40	1280									40
Celkem	128	4096	128	4158							

Maturitní předměty státní maturity
Maturitní předměty profilové maturity

Vysvětlivky k učebnímu plánu:

Obsah učiva předepsaný v RVP ve vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání byl v rozsahu tři hodiny týdně přesunut do vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání a do předmětu Český jazyk a literatura.
Obsah učiva předepsaný v RVP ve vzdělávací oblasti Ekonomika a podnikání byl v rozsahu dvě hodiny týdně přesunut do předmětu Fiktivní firma.

Obsah učiva předepsaný v RVP ve vzdělávací oblasti Služby cestovního ruchy byl v rozsahu jedné hodiny přesunut do předmětu Učební praxe.
Žáci prvního ročníku se pravidelně zapojují do úvodního adaptačního kurzu, který je podle aktuálních podmínek v rozsahu 3 – 5 dnů buď formou ambulantní, nebo pobytovou. Ve druhém nebo třetím ročníku žáci mohou absolvovat kurzy: lyžařský výběrový kurz (LVK), respektive sportovní výběrový kurz (SVK).

O zařazení do kurzu rozhodne určený vedoucí kurzu na základě zájmu a dosavadních výsledků vzdělávání žáka.

Praktické vyučování má nezastupitelné opodstatnění pro odborné zaměření absolventa, a proto z něho nemůže být žák uvolněn (ŠZ č. 561/2004 Sb., § 67, odst. 2). Praktické vyučování je součástí komplexního vzdělávání a jako takové se řídí stejnými pravidly (Školní řád, Klasifikační řád). Praktické vyučování se realizuje jako odborná praxe, učební praxe a cvičení. Odborná praxe není klasifikována a je požadováno, aby byla splněna v předepsaném rozsahu. V odůvodněných případech může žák část odborné praxe, kterou plní průběžně ve školním roce, vykonat po dohodě i ve svých volných dnech (víkendy, vedlejší prázdniny apod.). Nesplnění předepsaného rozsahu odborné praxe je důvodem nepostoupení žáka do vyššího ročníku. Nesplnění předepsaného rozsahu učební praxe (minimálně 95% celkového počtu hodin) je důvodem ke konání klasifikace v náhradním termínu.

Škola má v převážné většině pro realizaci praktického vyučování smluvně zajištěná pracoviště praktického vyučování u právních subjektů (dále jen PPV). Se souhlasem ředitele školy může být žákovi (při zachování smluvních podmínek) povoleno konat učební praxi na vlastním pracovišti (pro ostatní členění praktického vyučování se toto nevztahuje). V případě, že se žák během praktického vyučování dopustí závažného porušení Školního řádu, které vyústí okamžitým ukončením smluvního vztahu, žák je z pracoviště vykázán. Škola přeřadí žáka na jiné pracoviště. Pokud se i tam žák dopustí opětovného porušení Školního řádu, nebude již škola další pracoviště zajišťovat. V takovém případě je žák (zákonný zástupce žáka) povinen si sám vyhledat vhodné PPV. Bude-li pracoviště splňovat předepsané náležitosti, pak jej škola zahrne do smluvních PPV. Pokud žák v tomto případě ve stanovené lhůtě (nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne vykázání z posledního PPV) není schopen pracoviště dojednat, bude jeho vzdělání ve škole ukončeno.

PPV jsou součástí školy, a proto žáci nemají nárok na úhradu nákladů na cestovné. Čas strávený dojížděním na pracoviště (z pracoviště) se nezapočítává do doby praktického vyučování, případné úrazy na těchto cestách nejsou školními úrazy. Veškeré náklady na zahraniční stáž, jejíž část může být započítána jako odborná praxe, eventuálně jako učební praxe, si žáci hradí plně sami. Zahraniční stáže se do praxí započítávají na základě kritérií vydaných ředitelem školy.

Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	**1. ročník**	**2. ročník**	**3 ročník**	**4. ročník**
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	32	28
Odborná praxe průběžná	2	3	1	1
Odborná praxe prázdninová			2	
Kurzy LVK, SVK, adaptační	1	1	1	0
Časová rezerva	3	3	4	1
Celkem týdnů	**40**	**40**	**40**	**30**

4 UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Celková hodinová dotace: **448**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Český jazyk a literatura vede žáky k dokonalejšímu ovládání spisovného jazyka, přispívá k rozvoji jazykové kultury, vychovává k humanitě a demokracii. Podstatou vyučování je aktivní rozvoj vyjadřování žáků, které se opírá o stylistické poznatky a výcvik a o obecnější poznání systému jazyka. Žák je vychováván ke kultivovanému jazykovému projevu, k užívání spisovné formy jazyka, k pochopení a ke správné analýze textů. Je veden k utváření vztahu k duchovním hodnotám. Je základem rozvoje většiny klíčových dovedností a schopností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech ostatních předmětů. Předmět má převážně všeobecně vzdělávací charakter a je zařazen do všech čtyř ročníků.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Úspěšná komunikace je pro žáka hlavním předpokladem dobrého uplatnění na trhu práce a ve společnosti. Cílem předmětu je rovněž přispět ke kultivaci žáka, utvářet kladný vztah k duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví, vést žáka ke čtenářství, pomáhat formovat jeho postoje a hodnoty nejen v oblasti umělecké. Z hlediska afektivních cílů vzdělávání směřuje ke kultivaci emočního prožívání žáků, včetně prožívání a vnímání estetického.

Charakteristika učiva

- vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělávání
- 1. - 4. ročník 3 - 4 hodiny týdně
- klíčová činnost - práce s textem - vede k porozumění (žák v textu nalezne požadované informace, rozliší podstatné od nepodstatného, vystihne hlavní myšlenku, provede zhodnocení textu z hlediska obsahové a formální výstavby a z hlediska stylistického)
- žák si postupně osvojí práci se všemi typy textů (informační, administrativní, odborné, publicistické, umělecké)
- komunikační zaměření je vázáno na konkrétní vědomosti; poučení o systému a normách jazyka.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Český jazyk a literatura	Týdenní hodinová dotace
1.	- postavení českého jazyka mezi ostatními evropskými jazyky - stručné dějiny jazyka na našem území - národní jazyk, jeho útvary a poloútvary - hlavní principy českého pravopisu - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - informační výchova - obecné poučení o slohu, slohotvorní činitelé - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky - vypravování	3

	- popis - kontrolní slohové práce - literatura a ostatní druhy umění - základy literární vědy a poetiky - folklór a ústní lidová slovesnost - literatura starověku - umění vrcholného středověku - renesanční a humanistická literatura - baroko - klasicismus, osvícenství, preromantismus - literatura raného středověku (do 13. století) - práce s textem	
2.	- tvoření slov, obohacování slovní zásoby - základy morfologie - hlavní principy českého pravopisu - publicistika, reklama - popis a charakteristika - slohové práce - romantismus - romantismus v české literatuře - kritický realismus a naturalismus ve světové literatuře - literární skupiny 2. poloviny 19. století v české literatuře - kritický realismus a naturalismus v české literatuře - moderní poezie konce 19. století ve světě - umělecké směry na přelomu 19. a 20. století v české literatuře - práce s textem a získávání informací	**3**
3.	- základy syntaxe - odborný styl - slohové práce - charakteristika období mezi dvěma světovými válkami - avantgardní umělecké směry – vývoj světové poezie 1. poloviny 20. století - světová próza a drama - česká poezie mezi dvěma světovými válkami - česká próza mezi dvěma světovými válkami - česká literatura v období okupace - české drama a divadlo mezi dvěma světovými válkami - práce s textem	4
4.	- charakteristika období po roce 1945 - umělecké směry a generační hnutí 2. poloviny 20. století - světová próza - divadlo a dramatické umění - česká poezie - česká próza - české divadlo a dramatické umění 2. poloviny 20. století - období normalizace (1970 – 1989)	4

	- vývoj české literatury po roce 1989 - získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - gramatické tvary a konstrukce - základy řečnického stylu - slohová práce - práce s textem - analýza uměleckého textu - literárně - historický/obecně kulturní kontext uměleckého díla - analýza neuměleckého textu	

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka českého jazyka a literatury směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace; aby žáci využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory; aby žáci chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění; získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele; aby žáci chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim: výklad učiva frontálním i individuálním způsobem. Převažuje práce s textem (analýza a interpretace - realizována individuálně, v párech, ve skupinách); prezentování konkrétních výsledků ve formě mluvené, psané, popř. elektronické (dle konkrétních potřeb). Delší projevy (mluvené či psané) jsou zařazovány zpravidla v rámci domácí individuální práce, autodidaktické metody jsou využívány při procvičování pravopisného a gramatického učiva, analýze delších textů, vyhledávání textů dle daných kritérií, problémovém učení apod. Při zaměření na komunikaci mluvenou i další formy se zařazují metody práce např. s audiovizuálními materiály a pomůckami, diskuze a hry. Využívá se možnost praktické aplikace získaných dovedností: každoroční prezentace projektů, exkurze (knihovna, výstavy, kulturní akce, spolupráce s redakcí MF Dnes), soutěže, příprava kulturního programu (dle projektů jednotlivých ročníků), seminární a ročníkové práce. Metody vycházejí z úzkého sepětí s literární částí předmětu (umělecký text), dějepisem, cizími jazyky (jazykový transfer, systém jazyka, typ jazyka), rétorikou (neverbální komunikace, konverzace) a s předměty odbornými (odborný styl, texty, projekty). Využití informačních technologií, propojení s předmětem, tvorba vlastních tiskovin, příspěvků, prezentací, seminárních prací apod. Nedílnou součástí výukových metod jsou exkurze, kulturní pořady, návštěvy divadelních a filmových představení apod.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Při hodnocení je zohledňován vstřícný přístup žáků a samostatné plnění zadaných úkolů. Při prezentaci výsledků práce ve třídě je kladen důraz na sebehodnocení a hodnocení vzájemné, práce s textem vyhodnocována převážně společně. Oceňováno je zejména originální řešení úloh otevřených. Testování písemné je zařazováno po ukončení tematického celku, při srovnávacích testech a testech ročníkových. Pravidelně jsou zařazována stylistická cvičení, slohové práce, samostatné práce, prezentace a domácí úkoly. Práce žáků jsou většinou hodnoceny bodovým systémem podle stanovené stupnice. Klasifikace vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- absolventi by měli: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky; uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotní; s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky; využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí; sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí; znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence občanské:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu; (zodpovědnost, kulturní chování a mluva, vědomí národních tradic); dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci; jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých; uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních; uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu; podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k řešení problémů:

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli: porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky; uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace; volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve; spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence komunikativní:

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli: vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně; účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata; dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii; zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.); vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování; dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě); být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Kompetence sociální a personální:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích; reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku; ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí; adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly; podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých; přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Předmětem Český jazyk a literatura se prolínají uvedená průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby: měli vhodnou míru sebevědomí, byli si vědomi odpovědnosti a měli schopnost morálního úsudku, aby dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby: poznávali svět a lépe mu rozuměli, efektivně pracovali s informacemi, tj. uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat, aby se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a aby si o nich vytvářeli základní představu.

Člověk a svět práce:

- žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život, byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře, aby se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a své priority.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - orientuje se v soustavě jazyků	**Postavení českého jazyka mezi ostatními evropskými jazyky** - jazyky indoevropské - jazyky slovanské	104
- orientuje se v textech psaných starší formou češtiny, snaží se jim porozumět	**Stručné dějiny jazyka na našem území** - vývoj spisovné češtiny a vývojové tendence spisovné češtiny	
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty - ve vlastním projevu užívá prostředky adekvátní komunikační situaci	**Národní jazyk, jeho útvary a poloútvary** - stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby	
- v písemném projevu aplikuje znalosti českého pravopisu - dokáže používat příručku Pravidla českého pravopisu i jiné	**Hlavní principy českého pravopisu** - grafická stránka jazyka	
- rozezná a vymezí jazykové nedostatky a chyby - řídí se zásadami správné výslovnosti - formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle	**Zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka** - zvuková stránka jazyka	
- orientuje se v místní knihovně	**Informační výchova** - knihovny a jejich služby - internet, noviny, časopisy - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost	
- rozliší slohotvorné činitele subjektivní a objektivní - vhodně užívá slohové postupy	**Obecné poučení o slohu, slovotvorní činitelé** - styl – sloh - slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní	

- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar - vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných - uplatňuje základní principy výstavby textu	**Projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky** - komunikační situace - komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky - monology, dialogy - neformální, formální - připravené, nepřipravené	
- vyhledá charakteristické znaky vypravování - vymezí uplatnění vypravování v hovorové a umělecké oblasti - objasní kompozici vypravování, jeho slovní zásobu a skladbu	**Vypravování** - základní znaky, postupy a prostředky - kompozice - jazyková stránka - osnova	
- vymezí rozdíly mezi popisem statickým a dynamickým - objasní kompozici popisu, jeho slovní zásobu a skladbu	**Popis** - popis statický x dynamický - popis osoby, věci - popis děje, činnosti **Kontrolní slohové práce** - vypravování - popis	
- posoudí umění jako specifickou výpověď o skutečnosti - porovná umělecký a neumělecký text a rozpozná rozdíly mezi nimi	**Literatura a ostatní druhy umění** - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě	
- provede rozbor uměleckého textu za použití znalostí z literární teorie a poetiky - konkrétní literární díla zařadí podle druhů a žánrů	**Základy literární vědy a poetiky** - literární druhy a žánry - metody interpretace textu - tvořivá práce s textem	
- orientuje se ve folklóru a ústní lidové slovesnosti, popíše jednotlivé formy ústní lidové slovesnosti	**Folklór a ústní lidová slovesnost** - formy ústní lidové slovesnosti	
- zařadí významné představitele a jejich stěžejní díla k základním vývojovým etapám literární historie - samostatně vyhledává informace o dané literární oblasti - sestaví prezentaci týkající se dané problematiky	**Literatura starověku** - základy kultury a vzdělanosti - orientální literatura - filozofie a náboženství - Bible - antika (řecká a římská literatura) **Literatura raného středověku** (do 13. století) - středověká světová a česká literatura - křesťanství - románský styl - evropská rytířská a dvorská literatura **Umění vrcholného středověku** - gotika - literatura doby Karlovy - literatura doby husitské	

- vyjádří vlastní prožitky z uměleckého díla (knihy, divadelního představení, filmu, výtvarného díla aj.) - text interpretuje a debatuje o něm	**Renesanční a humanistická literatura** - evropská (Itálie, Francie, Anglie, Španělsko) - česká (Jan Blahoslav, Václav Hájek z Libočan, Daniel Adam z Veleslavína) **Baroko** - barokní kultura a literatura - oficiální literatura, pololidová a lidová slovesnost - Jan Amos Komenský - Doba pobělohorská v Čechách **Klasicismus, osvícenství, preromantismus** - evropská literatura - počátek Národního obrození v Čechách (jazyk, divadlo, rukopisy) **Práce s textem** - četba a interpretace literárního textu - techniky a druhy čtení - čtení s porozuměním - zpětná reprodukce textu	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby - vytvoří správně gramatické tvary a konstrukce a vhodně je užívá - rozlišuje jednotlivé slovní druhy	**Tvoření slov, obohacování slovní zásoby** - slovní zásoba vzhledem k příslušnému vzdělávacímu oboru **Základy morfologie** - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce - slovní druhy a přechody mezi nimi - gramatické kategorie **Hlavní principy českého pravopisu** - diktáty - pravopisná cvičení - psané i mluvené projevy	104
- vystihne charakteristické znaky popisného postupu, jednotlivé útvary - použije vhodné jazykové prostředky - posoudí kompozici popisu, jeho slovní zásobu a skladbu	**Popis a charakteristika** - popis osoby - charakteristika literární postavy - popis pracovního postupu - subjektivně zabarvený popis	
- vystihne charakteristické znaky publicistického stylu - má přehled o základních publicistických žánrech, o denním i periodickém tisku, tisku své zájmové skupiny - sestaví jednoduché zpravodajské útvary - vystihne základní prostředky reklamy	**Publicistika, reklama** - postupy a prostředky publicistického stylu - publicistické druhy a žánry textu - získávání a zpracovávání informací z textu - jazykové a nejazykové prostředky reklamy - funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl	

- posoudí vliv reklamy na životní styl - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace - rozliší základní umělecké směry daného období, zařadí k nim hlavní představitele a jejich stěžejní díla - interpretuje literární texty a debatuje o nich - rozliší charakteristické znaky různých literárních textů a posoudí rozdíly mezi nimi - vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl - při rozboru literárních textů aplikuje znalosti z literární teorie a poetiky - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů - vyhledá klíčová slova v informačních pramenech	**Slohové práce** - popis, charakteristika - tvorba vlastních novin (úvodník, fejeton, reportáž, interview) **Romantismus** - romantická literatura ve světě (Anglie, Francie, Německo, Slovensko, Polsko, Rusko, USA) - stylizace romantického hrdiny **Romantismus v české literatuře** - Tylovo úsilí o výchovu národní společnosti - - Erbenův nadosobní řád - Máchův subjektivní romantismus - počátky českého realismu (Havlíček, Němcová) **Kritický realismus a naturalismus ve světové literatuře** - počátky realismu (Anglie, Francie, Rusko) - zásady realismu a naturalismu - detektivní a vědecko-fantastická literatura **Literární skupiny 2. poloviny 19. století v české literatuře** - vývojové tendence české literatury - májovci (Neruda, Hálek) - ruchovci (Čech) - lumírovci (Vrchlický, Sládek) **Kritický realismus a naturalismus v české literatuře** - historická beletrie (Jirásek, Winter) - venkovská literatura - generace ND (Stroupežnický, Preissová, bratři Mrštíkové) **Moderní poezie konce 19. století ve světě** - prokletí básníci - impresionismus, symbolismus, dekadence **Umělecké směry na přelomu 19. a 20. století v české literatuře** - Česká moderna - protispolečenští buřiči **Práce s textem a získávání informací** - orientace v textu - získávání a zpracování informací z textu - průběžné prezentace	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák: - orientuje se ve výstavbě textu - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	**Základy syntaxe** - druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - stavba a tvorba komunikátu - výpověď a věta - větné členy - nepravidelnosti větného členění - komplexní rozbory	128
- zjišťuje informace z dostupných zdrojů - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - samostatně zpracovává informace - vhodně uplatňuje úvahový slohový postup a základní útvary - využívá emocionální stránky mluveného i psaného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní	**Odborný styl** - projevy prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky - útvary odborného stylu (výklad, návod k činnosti, odborný referát) - útvary, postupy a jazykové prostředky úvahy, kritiky - aktuální témata úvahy, kritiky **Slohové práce** - úvaha - výklad	
- rozliší základní umělecké směry daného období - zařadí hlavní představitele a jejich stěžejní díla k jednotlivým uměleckým směrům - zdůvodní význam daného autora i literárního díla pro dobu vzniku i pro další generace	**Charakteristika období mezi dvěma světovými válkami** - Avantgardní umělecké směry – vývoj světové poezie 1. poloviny 20. století - přehled uměleckých směrů v literatuře a v jiných druzích umění - světová poezie mezi dvěma světovými válkami	
- čte beletrii, interpretuje literární texty a diskutuje o nich, vyjadřuje vlastní prožitky z daných uměleckých děl - při rozboru literárních textů uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky	**Světová próza a drama** - světová próza (próza jednotlivých národních literatur – USA, Anglie, Francie, Německo aj.) - pražská německá literatura - divadlo a dramatické umění ve světě	
- zjišťuje a vyhledává informace z dostupných zdrojů - orientuje se v informačních pramenech - vystihne základní informace v prezentacích či referátech - sestaví výpisky či výtah	**Česká poezie mezi dvěma světovými válkami proletářská poezie** - poetismus - surrealismus - básnické individuality **Česká próza mezi dvěma světovými válkami** - demokratický proud, experimentální próza, sociálně orientovaná próza, ruralisté, katolicky orientovaná próza aj.	

- používá metodu čtení s porozuměním, metodu učíme se navzájem, argumentaci a jiné techniky čtení a práce s textem	**České drama a divadlo mezi dvěma světovými válkami** - moderní a avantgardní divadlo - divadla malých forem **Česká literatura v období okupace** **Práce s textem** - techniky a druhy čtení - druhy a žánry textu - průběžné prezentace	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozliší základní umělecké směry daného období - zařadí hlavní představitele a jejich stěžejní díla k jednotlivým uměleckým směrům - zdůvodní význam daného autora i literárního díla pro dobu vzniku i pro další generace - vyhledává informace z dostupných zdrojů - orientuje se v informačních pramenech - samostatně zpracovává informace - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek i jiných projevů - má přehled o kulturním dění ve svém městě i širším regionu - orientuje se v nabídce kulturních institucí - navštěvuje kulturní představení a debatuje o nich - rozumí obsahu textu a jeho části	**Charakteristika období po roce 1945** **Umělecké směry a generační hnutí 2. poloviny 20. století** - vývoj světové poezie daného období **Světová próza** - přehled autorů a jejich stěžejních děl v jednotlivých národních literaturách (USA, Francie, Anglie, Německo, SSSR) **Divadlo a dramatické umění** - vývoj ve světě v 2. polovině 20. století **Česká poezie** - vývoj v Československu v letech 1945 – 1970 - významné osobnosti české poezie **Česká próza** - vývoj v Československu v letech 1945 – 1970 - významné osobnosti české prózy **Období normalizace (1970 – 1989)** - literatura oficiální - literatura samizdatová - literatura exilová **Vývoj české literatury po roce 1989** **České divadlo a dramatické umění 2. poloviny 20. století**	112

- pořizuje z odborného textu výpisky a výtah - zpracuje anotaci, rešerši - zaznamená bibliografické údaje	**Získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení**	
- používá ke své práci odborný text, reprodukuje ho, porozumí obsahu	**Zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby**	
- objasní rozbor textu	**Orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu**	
- vymezí gramatické tvary	**Gramatické tvary a konstrukce**	
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a útvary - přednese krátký projev, referát, prezentaci - rozpozná slohové postupy uměleckého stylu	**Základy řečnického stylu** - druhy řečnických projevů - řečnický výcvik - pěstování ústního vyjadřování a individuálního stylu žáků na základě osvojených slohových útvarů a jazykových znalostí **Slohová práce** - opakování dosud probraných slohových útvarů	
- používá metodu čtení s porozuměním, metodu učíme se navzájem, argumentaci a jiné techniky čtení a práce s textem	**Práce s textem** - orientace v textu - zpracování informací z textu - techniky čtení - zpětná reprodukce textu -	
- postihne charakteristické znaky textu - využije vědomosti získané přečtením díla, z něhož pochází umělecký text	**Analýza uměleckého textu**	
- zařadí umělecké dílo do literárně – historického/obecně kulturního kontextu - vystihne podstatné znaky příslušného kontextu	**Literárně-historický/obecně kulturní kontext uměleckého díla**	
- charakterizuje typické rysy neuměleckého textu - provede stylovou a jazykovou charakteristiku textu - porovná umělecký a neumělecký text - výpovědi formuluje v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury	**Analýza neuměleckého textu**	

ANGLICKÝ JAZYK

Celková hodinová dotace: **448**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Vychází z RVP. Předmět je zařazen do prvního, druhého, třetího a čtvrtého ročníku.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Učební osnova je určena pro výuku cizího jazyka s návazností na jeho předchozí studium. Předpokládá tedy mírně pokročilou nebo pokročilou vstupní úroveň znalostí. Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení kvalitní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá minimálně stupnici B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v rámci základních témat, vyměňovat si názory a informace týkající se známých témat všeobecných i odborných v projevech mluvených i psaných, volit vhodné komunikační strategie a jazykové prostředky; jednoduchým způsobem zformulovat vlastní myšlenky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem (včetně jednoduššího odborného textu), využívat text jako zdroj poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka a získané poznatky využívat ke komunikaci;
- pracovat se slovníky, jazykovými aj. příručkami, popř. i s dalšími zdroji informací v cizím jazyce, jako jsou cizojazyčné časopisy, odborné cizojazyčné časopisy nebo internet, využívat práce s těmito informačními zdroji ke studiu jazyka i prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- efektivně se učit cizí jazyk; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizího jazyka;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí a ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Anglický jazyk	Týdenní hodinová dotace
1.	- řečové dovednosti - jazykové prostředky - tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - poznatky o zemích - systematizace učiva	3
2.	- řečové dovednosti - jazykové prostředky - tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - poznatky o zemích - systematizace učiva	3
3.	- řečové dovednosti - jazykové prostředky - tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - poznatky o zemích - systematizace učiva	4

4.	- řečové dovednosti - jazykové prostředky - tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - poznatky o zemích - systematizace učiva	4

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dalšími cíli ve výuce cizího jazyka jsou afektivní cíle. Při výuce jsou rozvíjeny a utvářeny postoje žáků k sobě, ke svému okolí i jiným kulturám. Žáci jsou vedeni k toleranci, otevřenosti a schopnosti komunikovat s příslušníky jiných kultur.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Učitel vede žáky k získávání informací z aktuálních komunikačních zdrojů. Užívá frontální i skupinové výuky, didaktických metod, vede ke komunikativním a esteticky tvořivým aktivitám. Ve výuce cizího jazyka je žádoucí organizovat činnosti podporující zvýšenou myšlenkovou aktivitu žáků, objevovat pro žáky nové strategie učení odpovídající jejich učebním předpokladům, podporovat sebedůvěru, samostatnost a iniciativu žáků, rovněž jejich sebekontrolu a sebehodnocení. V požadavcích na výsledky vzdělání je třeba pečlivě zvážit možnosti kolektivu či žáka.
K podpoře výuky jazyků je vhodné používat vedle tradičních (mapy, obrazový materiál, ukázky textů, slovníky) i multimediální výukové programy, podporovat vedení jazykového portfolia, jehož součásti je stručné zpracování všech konverzačních témat a materiály související s projektem. Vyučovací proces směřuje k motivaci žáků ke studiu jazyků zařazením her, soutěží, simulačních a situačních metod či veřejné prezentace práce žáků. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 700 lexikálních jednotek za rok.

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle Klasifikačního řádu školy. Ke klasifikaci je využíváno ústní i písemné ověřování znalostí, součástí hodnocení je i samostatná činnost žáka, dovednost aplikovat získané znalosti a dovednosti prakticky, práce s informačními zdroji a jejich využití v předmětu i oboru. Žáci jsou také vedeni k sebehodnocení vlastních výsledků i hodnocení spolužáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

Učitel:
- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází
- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů
- vybízí žáky k upevňování slovní zásoby a k pravidelnému sledování svého pokroku.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z cizího jazyka, ale i svůj osobní, kreativní přístup k danému problému
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Kompetence komunikativní:

Učitel:
- zadává žákům střídavě úlohy k procvičování porozumění čtení, poslechu, k nácviku psaní a mluvení a vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů
- zadává samostatné písemné práce, ve kterých žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci v různých slohových útvarech
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- při práci na hodinách používá cizí jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách cizím jazykem.

Kompetence sociální a personální:

Učitel:
- vyžaduje po žácích pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidi, s nimiž se žák může ztotožnit
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti, a podporuje jejich sebejistotu
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Učitel:
- poukazuje na každodenní život lidí na celém světě v diskusi po přečtení populárně naučných textů
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami vede žáky ke srovnání různých kultur a k jejich respektování
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

Učitel:
- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

Učitel:
- zadává práce, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Předmětem se prolínají průřezová témata: *Občan v demokratické společnosti, Informační a komunikační technologie, Člověk a životní prostředí, Člověk ve světě práce.*

Občan v demokratické společnosti:

- součástí výuky cizího jazyka jsou témata, která se týkají způsobu života v demokratické společnosti (volný čas, kultura, tradice a zvyklosti, reálie cizích zemí).

Informační a komunikační technologie:

- žáci pracují s PC v hodinách jazykového vyučování
- vyhledávají informace na internetu
- zpracovávají žákovské projekty a prezentace v programech PC.

Člověk a životní prostředí:

- vzdělávání vede žáka k citlivému přístupu k životnímu prostředí, zejména při třídění odpadu, výběru obalových materiálů apod.
- žáci rozvíjí schopnosti komunikovat a argumentovat v oblasti environmentální výchovy
- ve výuce jsou zařazována témata zaměřená na ekologickou problematiku.

Člověk ve světě práce:

- žáci prakticky nacvičují ústní i písemnou formu curriculum vitae
- rozvíjí úřední korespondenci v cizím jazyce
- žáci si osvojují jazykové dovednosti, které je motivují k tomu, aby získali zaměstnání v EU i mimo Evropu nebo práci v cizině během letních prázdnin.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozumí projevu vyučujícího a cizojazyčným pokynům v učebnici a jiných materiálech; - rozumí jednodušším monologickým a dialogickým projevům rodilých mluvčích s předem osvojenou slovní zásobou; - čte s porozuměním jednodušší texty, vyhledá klíčová slova a základní informace v textu; - seznamuje se s technikami čtení;	**1. Řečové dovednosti:** **Receptivní** - pokyny učitele - jednoduchý projev učitele nebo spolužáka - nahrávky rodilých mluvčích (dialogy, monology) s opakováním - texty z autentických materiálů (časopisy, internet) a z učebnic - techniky čtení (scanning a skimming)	104
- sdělí informace z čteného textu nebo vyslechnutého pomalého projevu mluvčího; - vypráví jednoduché příběhy; - sdělí své pocity; - osvojí si grafickou podobu neformálního dopisu, pohlednice, vzkazu apod.; - přeloží jednoduchý text s použitím slovníku (i na internetu); - vytvoří text o událostech z běžného života na dané téma;	**produktivní** - reprodukce textu - vyprávění příběhu - psaní osobního dopisu, pohlednice, inzerátu, vzkazu - krátké sdělení na dané téma v rozsahu přibližně 70 slov	
- jednoduchým způsobem reaguje na témata z běžných každodenních situací; - odpoví na dopis; - vede jednoduchý dialog; - požádá o upřesnění nebo opakování sdělené informace;	**Interaktivní** - rozhovory se spolužáky nebo s vyučujícím na dané téma, role - odpovědi na otázky – dotazník, získávání informací - odpověď na dopis, e-mail - vyjádření prosby, žádosti	
- vyslovuje srozumitelně známá slova a opakuje po vyučujícím; - aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu tematických okruhů; - dodržuje základní probrané pravopisné normy v písemném projevu a opravuje chyby; - uplatňuje základní gramatická pravidla v rozsahu probrané látky;	**2. Jazykové prostředky** - základy výslovnosti daného jazyka - odlišnost výslovnosti jednotlivých hlásek v porovnání s češtinou - slovní zásoba - grafická podoba jazyka - gramatické struktury a jevy	
- vyjadřuje se jednoduchou formou ústně i písemně k tématům každodenního života; - řeší standardní řečové situace: seznamování, objednání v restauraci atd.; - domluví se v běžných situacích;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - tematické okruhy každodenního života (např. bydlení, jídlo a pití, volný čas atd.) - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru – komunikace, základní slovní zásoba a fráze k danému oboru, profesní vystupování	

- prokazuje základní znalosti o zemích, kde se hovoří daným jazykem; - uplatňuje základní sociálně kulturní specifika daných zemí;	- komunikační situace – seznamování, získávání a předávání informací, domluvení schůzky… - jazykové funkce – obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby… **4. Poznatky o zemích** - základní poznatky o zemích příslušné jazykové oblasti - základní informace ze sociálně kulturního prostředí	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozumí jednodušším monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích s menším počtem neznámých slov; - čte s porozuměním texty, odhaduje význam neznámých slov; - používá vhodné techniky čtení; - vyhledá informace na internetových stránkách na dané téma; - vyhledá informace v textu v učebnici nebo v autentických materiálech (časopisy, reklamní materiály); - sdělí informace z čteného nebo vyslechnutého textu přiměřené náročnosti; - reprodukuje pomalý projev mluvčího v rozsahu probírané slovní zásoby; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; - popisuje obrázek z probírané oblasti tematických okruhů; - při překladu textů používá slovníky i internet; - napíše krátké sdělení na dané téma; - vyplní jednoduchý formulář; - zeptá se na základní informace z oblasti běžných každodenních situací; - zformuluje otázky ke zjištění informací o životě a názorech spolužáků a informace zapíše; - aplikuje základní pravidla výslovnosti; - aktivně používá získanou slovní zásobu z oblasti každodenního života; - používá základní odbornou slovní zásobu ve vybraných oblastech;	**1. Řečové dovednosti:** **Receptivní** - nahrávky rodilých mluvčích (monology i dialogy) - monologické projevy spolužáků a vyučujícího - přiměřeně náročné texty z učebnic, časopisů a jiných autentických materiálů - základní techniky čtení (scanning a skimming) **produktivní** - reprodukce textu (čteného i vyslechnutého) - samostatný projev na dané téma (monolog i dialog) - popis obrázku - písemné sdělení na dané téma v rozsahu přibližně 100 slov - formální i neformální dopis na dané téma, informační leták, stížnost, žádost - záznam informací z textu **interaktivní** - rozhovory se spolužáky nebo s vyučujícím na dané téma, role, - dotazník – otázky a odpovědi **2. Jazykové prostředky** - pravidla výslovnosti - slovní zásoba z oblasti každodenního života - základy odborné slovní zásoby - základy tvarosloví	104

- uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dbá na ustálená spojení sloves; - respektuje odlišnosti mezi češtinou a cizím jazykem; - vyjadřuje se ústně i písemně k tématům každodenního i veřejného života; - ovládá slovní zásobu a základní fráze k tématům zaměřeným na studijní obor; - řeší standardní řečové situace každodenního života (např. popis cesty, objednání k lékaři); - domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace; - prokazuje všeobecné znalosti o geografických a demografických faktorech zemí dané jazykové oblasti; - uplatňuje v komunikaci sociálně kulturní specifika daných zemí	- základy frazeologie **3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - tematické okruhy každodenního života (např. zdraví a nemoci, svátky a zvyky, orientace v městě) - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru – komunikace, opakování a rozvoj slovní zásoby a frází k danému oboru, profesní vystupování - komunikační situace - získávání a předávání informací, domluvení či odřeknutí schůzky, vyjádření názorů, souhlasu či nesouhlasu, doporučení, pozvání - jazykové funkce - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, obraty při telefonickém rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, omluvy **4. Poznatky o zemích** - poznatky všeobecného charakteru vztahující se k zemím příslušné jazykové oblasti - základní znalosti o městech a památkách zemí daného jazykového území - další informace ze sociálně kulturního prostředí	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozumí souvislým projevům rodilých mluvčích s přiměřeným množstvím neznámých slov a frází; - vyhledá v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, odhaduje význam neznámých slov z kontextu; - pro vyhledání informací zvolí správnou techniku čtení; - pro překlad textů vybírá vhodné typy slovníků; - vyhledá informace na internetových stránkách, v reklamních materiálech, v odborných textech přiměřené náročnosti;	**1. Řečové dovednosti:** **receptivní** - poslech s porozuměním monologů a dialogů a krátkých nahrávek rodilých mluvčích - texty v učebnicích, na internetu a autentické materiály - odborné texty - techniky čtení, čtení s porozuměním (P/N, výběr z možných odpovědí, přiřazování) **Produktivní**	128

- sděluje obsah, hlavní myšlenky a informace vyslechnuté nebo přečtené; - experimentuje a hledá různé způsoby vyjádření pro posluchače; - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; - vyjádří písemně svůj názor na text nebo na dané téma; - popisuje obrázek na různá témata;	- reprodukce textu - základy diskuze - vlastní monologický projev ústní i písemný - popis obrázku, popis scény na obrázku - dopis formální a neformální, sdělení, vyprávění (vše rozsah přibližně 120 slov), krátké vzkazy, e-maily, omluvy (cca 60 slov)	
- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy; - zformuluje radu a doporučení, vyjadřuje a obhajuje svůj názor; - zaznamená vzkazy volajících, odpovídá na ně v telefonickém rozhovoru;	**interaktivní** - neformální rozhovory - pohovory na dané téma (i odborné) - vyjádření názoru, návrhu a reakce - telefonický rozhovor	
- vyslovuje srozumitelně, co nejblíže přirozené výslovnosti; - podle svých možností s jistou mírou sebedůvěry aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie; - používá opisné prostředky v neznámých situacích; - v ústním a písemném projevu uplatňuje získaná gramatická pravidla;	**2. Jazykové prostředky** - přirozená výslovnost - slovní zásoba a frazeologie - další morfologická pravidla - základy syntaxe	
- hovoří plynule a samostatně k tématům každodenního i veřejného života; - ovládá a umí vhodně používat fráze k tématům zaměřeným na studijní obor; - řeší standardní řečové situace každodenního života i profesního života; - domluví se v běžných i méně častých situacích, získá i poskytne informace;	**3. Tematické okruhy, komunikační situace, jazykové funkce** - tematické okruhy každodenního i veřejného života (např. umění a kultura, doprava) - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru – komunikace, opakování a rozvoj slovní zásoby a frází k danému oboru, profesní vystupování - komunikační situace - získávání a předávání informací, vyjádření názorů, reklamace, domluvení či zrušení termínů, doporučení, pozvání - jazykové funkce - vyjádření žádosti, prosby, odmítnutí, pozvání, radosti, zklamání	
- prokazuje všeobecné znalosti o geografických, demografických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti; - uplatňuje v komunikaci sociálně kulturní specifika daných zemí;	**4. Poznatky o zemích** - rozšiřující poznatky všeobecného charakteru vztahující se k poznání zemí příslušné jazykové oblasti - základní znalosti o městech a památkách, kultuře, umění, tradicích, školství a slavných osobnostech zemí - další rozšiřující informace ze sociálně kulturního prostředí	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášených ve standardním tempu; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení; - odhaduje význam neznámých slov podle kontextu a způsobu tvoření; - orientuje se v odborných textech, v autentických materiálech a v textech na internetu; - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika; - vyjadřuje se ústně i písemně v běžných situacích i v situacích souvisejících s oborem vzdělávání; - napíše vlastní životopis a sestaví motivační dopis k žádosti o zaměstnání; - zapojí se do hovoru bez přípravy; - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - používá opisné prostředky při vyjadřování složitějších myšlenek; - používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu; - vyjadřuje se ústně i písemně samostatně k tématům každodenního i veřejného života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace každodenního i profesního života; - domluví se v běžných a častých situacích;	**1. Řečové dovednosti:** **receptivní** - poslech monologů a dialogů pronášených ve standardním hovorovém tempu (B1) - poslech s porozuměním – výběr možností, vyhledání informací, P/N - internetové stránky, inzeráty a reklamní texty - texty s mezerami – doplňování vět nebo slov - odborné texty přiměřené úrovně (B1) **produktivní** - monologický projev – plynulost projevu (B1) - prezentace v PowerPointu nebo s obrazovým materiálem - popis obrázku a porovnání dvou obrázků - životopis a motivační dopis - písemné sdělení v rozsahu 150 slov, krátké sdělení – 70 slov (formální/neformální dopis/e-mail, vyprávění, popis, vzkaz, omluva, žádost, inzerát a odpověď na něj) – úroveň B1 **interaktivní** - rozhovory na běžná témata ze života (B1) - diskuze, argumentace - rozhovory s klienty, pracovní pohovory **2. Jazykové prostředky** - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (morfologie, lexikologie a syntax) - grafická podoba jazyka a pravopis **3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - další tematické okruhy každodenního i veřejného života (např. ochrana životního prostředí, média) - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - opakování a rozvoj specifické slovní zásoby a frází k danému oboru	112

- používá stylisticky vhodné obraty;	- komunikační situace - získávání a předávání informací, doporučení, objednávka služby, vyřízení vzkazu - jazykové funkce - vyjádření žádosti, prosby, zklamání, naděje - vše na úrovni B1	
- prokazuje všeobecné znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických a kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země; - uplatňuje v komunikaci sociálně kulturní specifika daných zemí;	**4. Poznatky o zemích** - poznatky všeobecného i konkrétního charakteru vztahující se k poznání zemí příslušné jazykové oblasti - znalosti o městech a památkách, kultuře, umění, slavných osobnostech, tradicích, společenských zvyklostech a politického systému zemí daného jazykového území - další informace ze sociálně kulturního prostředí	

CIZÍ JAZYK (Německý jazyk, Ruský jazyk, Francouzský jazyk)

druhý jazyk – začátečníci

Celková hodinová dotace: **416**

Pojetí vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Předmět je zařazen do všech ročníků a vede žáky k osvojení komunikativní kompetence, významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu, rozšiřuje řečové dovednosti, vede žáky k užívání jazykových prostředků (lingvistické kompetence) v jednotlivých komunikačních situacích a profesní komunikaci. Rozšiřuje žákům poznatky o zemích, kde se mluví příslušným vyučovaným jazykem a přispívá k rozšíření kulturního rozhledu. Žák uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace v cizím jazyce, uplatňuje znalosti psychologie trhu v obchodním jednání, zvládá efektivní práci s cizojazyčným textem včetně odborného.
V souvislosti s výukou se žák seznamuje s racionálními a efektivními postupy při studiu živého jazyka významnými z hlediska celoživotního vzdělávacího procesu. Tato výuka se ve významné míře podílí na intelektuálním a sociálním rozvoji osobnosti žáka, prohlubuje jeho všestranné i odborné vzdělávání, rozvíjí jeho specifické vlohy a zájmy a podmiňuje kvalitu soustavného odborného růstu.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Učební osnova je určena pro výuku cizího jazyka bez návaznosti na předchozí studium tohoto jazyka. Předpokládá tedy nulovou nebo mírně pokročilou vstupní úroveň znalostí jazyka. Vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení kvalitní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá stupnicím minimálně A2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
Obecné cíle tohoto předmětu tedy jsou:
- rozvíjet komunikativní kompetenci studentů s ohledem na jejich budoucí profesní směřování
- osvojení jazykových kompetencí vedoucích k dorozumívání v běžných situacích osobního, pracovního života, včetně schopnosti pracovat s informačními zdroji a technologiemi.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Druhý cizí jazyk	Týdenní hodinová dotace
1.	- jazykové vědomosti a dovednosti (výslovnost a tvarosloví) - komunikační témata - praktická a odborná - systematizace učiva	4
2.	- jazykové vědomosti a dovednosti (výslovnost a tvarosloví) - komunikační témata - praktická a odborná - systematizace učiva	3
3.	- jazykové vědomosti a dovednosti (výslovnost a tvarosloví) - komunikační témata - praktická a odborná - systematizace učiva	3

4.	- jazykové vědomosti a dovednosti (výslovnost a tvarosloví) - komunikační témata - praktická a odborná - systematizace učiva	3

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Součástí výuky jazyka je vést žáky k pochopení pravidel soužití v demokratické společnosti a při výuce jsou rozvíjeny a utvářeny postoje žáků k sobě, ke svému okolí i jiným kulturám. Žáci jsou vedeni k toleranci, otevřenosti a schopnosti komunikovat s příslušníky jiných kultur.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- metody slovního projevu,
- výklad,
- popis,
- vysvětlení,
- rozhovor,
- skupinová diskuse.

- metody práce s odborným textem,
- vyhledávání informací,
- překlad,
- studium odborné literatury,
- práce s internetem,

- metody nácviku dovedností,
- poslech rodilého mluvčího,
- práce s obrazem,
- práce s mapou,
- didaktická hra,
- práce s videem,

- fixační metody,
- ústní opakování učiva,
- procvičování,
- praktické upevňování dovedností.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s Klasifikačním řádem školy. Úroveň znalostí a dovedností je zjišťována průběžnými písemnými testy, na konci každého pololetí souhrnnou písemnou prací. Průběžně je rovněž hodnocen ústní projev a schopnost porozumět mluvenému slovu, a to při dialogu na zadané téma, či v průběhu vyučovací hodiny. V konečném hodnocení se promítá i aktivní přístup žáka ke studiu jazyka, jeho samostatnost, schopnost produktivní spolupráce v kolektivu atd. Jedním z kritérií pro hodnocení je i účast na projektu.
K žákům se specifickými vzdělávacími potřebami v této oblasti je nutno přistupovat individuálně.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Občanské kompetence:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- umí myslet kriticky - tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých
- zpracovává jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet.

Odborné kompetence:

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- vyhotovuje typické písemnosti v normalizované úpravě
- komunikuje se zahraničními partnery ústně a písemně.

Vyučovacím předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a míru morálního úsudku
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- poznávali svět a lépe mu rozuměli
- efektivně pracovali s informacemi, tj. uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat
- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu.

Člověk a svět práce:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře
- se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a své priority.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:
- používali základní a aplikační programové vybavení počítače, a to nejen pro účely uplatnění se v praxi, ale i pro potřeby dalšího vzdělávání
- pracovali s informacemi a komunikačními prostředky.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání:

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, najde hlavní (důležité informace) a vedlejší myšlenky - přeloží text a používá slovník - ovládá slovní zásobu k probíraným tématům	**1. Řečové dovednosti** - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis; vyplní jednoduchý neznámý formulář **2. Jazykové prostředky** (lingvistické kompetence) - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis **3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - základní všeobecné tematické okruhy každodenního osobního a pracovního života - odborné tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - komunikační situace: získávání a předávání informací - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru; vyjádření žádosti, prosby atd.	134

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, najde hlavní (důležité informace) a vedlejší myšlenky - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - vypráví jednoduché příběhy a zážitky - pronese jednoduše zformulovaný monolog - přeloží text a používá slovníky	**1. Řečové dovednosti** - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; čtení textů, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní vyjadřování situačně i tematicky zaměřené; překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis; vyjádří písemně svůj názor na text	102

- ovládá slovní zásobu k daným tématům a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - vyslovuje srozumitelně - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	**2. Jazykové prostředky** (lingvistické kompetence) - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis **3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - základní všeobecné tematické okruhy každodenního osobního a pracovního života - odborné tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - komunikační situace: získávání a předávání informací - jazykové funkce: vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí atd.	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**	**Počet hodin**
Žák: - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu, najde hlavní (důležité informace) a vedlejší myšlenky - vyjadřuje se přiměřeně v běžných, předvídatelných situacích - přeloží text a používá slovníky - uplatňuje různé techniky čtení textu - ovládá slovní zásobu k daným tématům a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a používá získanou slovní zásobu zejména v rutinních situacích každodenního života - domluví se v běžných situacích; podá informace a požádá o ně	**1. Řečové dovednosti** - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; čtení textů včetně odborných; práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené; písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, atp.); překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; dialogy; dopis, vyprávění, sdělení; formuluje vlastní myšlenku na text **2. Jazykové prostředky (lingvistické kompetence)** - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis - jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky **3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - všeobecné tematické okruhy každodenního osobního a pracovního života - odborné tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - komunikační situace: získávání a předávání informací např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu atd.	96

- má základní geografické a kulturní znalosti o zemích dané jazykové oblasti	- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru; vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, stížnosti atd. **4. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**	**Počet hodin**
Žák: - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru - ovládá slovní zásobu k daným tématům a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - zapojí se do hovoru bez přípravy - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - vyřeší většinu běžných denních situací v cizojazyčném prostředí - požádá o upřesnění nebo zopakování	**1. Řečové dovednosti** - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů; čtení textů včetně odborných; práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky atd.); překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností; interakce ústní, interakce písemná	84
- vyslovuje srozumitelně - má dostatečnou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru - dodržuje základní pravopisné normy - v písemném projevu používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitých myšlenek - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce	**2. Jazykové prostředky** (lingvistické - kompetence) - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis - jazykové reálie související s osvojovanými jazykovými prostředky	
- vyjadřuje se ústně i písemně k tématům veřejného a osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - domluví se v běžných situacích; získá i podá informace - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	**3. Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce** - všeobecné tematické okruhy každodenního osobního a pracovního života - odborné tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru	

- má základní geografické a kulturní znalosti o zemích dané jazykové oblasti	**4. Poznatky o zemích** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, tradic a společenských zvyklostí; informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	

,

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Celková hodinová dotace: **160**

Pojetí vyučovacího předmětu

Má všeobecně vzdělávací charakter. Je zařazen do 1., 2., 3. a 4. ročníku.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace žáků, informovaným aktivním občanům demokratického státu. Vede žáky k odpovědnosti vůči sobě i společnosti. Učí je kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu předmětu Základy společenských věd	Týdenní hodinová dotace
1.	- Péče o zdraví - Člověk v lidském společenství	1
2.	- Člověk jako občan - Soudobý svět	2
3.	- Člověk a právo	1
4.	- Člověk a svět	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Směřují k využívání získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, ke kritickému hodnocení informací získaných z různých mediálních zdrojů, ke správné objektivní formulaci svých názorů na sociální, politické, ekonomické a etické otázky doby. Své argumenty má reálně podložené a dokáže o nich debatovat s partnery.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Navazují na výstupní vědomosti a dovednosti předchozího dosaženého stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření. Vedou k plnohodnotnému životu občana demokratické společnosti. Užívá se metod: dialogických, týmové práce, využívání informačních zdrojů

a komunikačních prostředků, exkurzí, přednášek, společenských a vzdělávacích aktuálních projektů. Dle potřeby je volen individuální přístup ke konkrétním žákům.

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle Klasifikačního řádu školy. Využívá též didaktické testování. Součástí hodnocení je samostatná tvůrčí činnost, aktivní přístup při řešení problémových situací, aplikace získaných znalostí a dovedností z ostatních předmětů, osobní přínos k aktualizaci učiva, referáty, úvahy a práce s informacemi získanými na internetu. Jsou zohledněny i specifické potřeby učení konkrétních žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- zadávat žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností
- (procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- pracovat s vědomím, že život přináší celou řadu nečekaných situací, které je třeba řešit v reálném čase a za přispění informací, které jsou k dispozici
- rozvíjet sebepoznání, sebekontrolu a toleranci
- uvědomovat si nutnost celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace nutné k řešení zadaného úkolu
- umět rozlišit informace podstatné a nepodstatné pro řešení zadaných úkolů.

Kompetence komunikativní:

- přesné, jasné a srozumitelné vyjadřování - formulace a obhájení názorů a postojů.

Kompetence sociální a personální:

- reálné posouzení osobních možností
- odhad důsledků svého jednání a chování
- stanovení cílů a priorit
- přijímání rady a kritiky
- odpovědný vztah ke svému zdraví a zdravému životnímu stylu
- adaptace na změněné životní a pracovní podmínky
- odpovědné plnění svěřených úkolů
- smysl pro týmovou práci
- vstřícnost v mezilidských vztazích a předcházení konfliktům *Kompetence občanské:*
- jednání ve vlastním a veřejném zájmu
- dodržování zákonů, respektování práv a svobod
- jednání v souladu s morálními principy demokratické společnosti
- vědomí vlastní kulturní, národní a osobnostní identity
- zájem o společenské i politické dění
- odpovědnost ve vztahu k životnímu prostředí
- odpovědnost za vlastní život i ochrana života a zdraví ostatních
- vědomí tradic a hodnot svého národa - respektování regionálních specifik
- využívat možnosti sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za práci vlastní, ale i ostatních
- flexibilně reagovat na možné konfliktní situace při týmové (skupinové) práci
- odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence pracovní:

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti
- přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a vyhodnocení získaných informací
- vhodná komunikace s potenciálním zaměstnavatelem.

Předmětem se průběžně prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

V celém rozsahu učiva jsou žáci vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby na bázi kultivovaného projevu.

Člověk a životní prostředí:

V celém rozsahu učiva se žáci zamýšlejí nad dopadem rozvoje CR na životní prostředí v prezentovaných regionech.

Člověk a svět práce:

Dovednosti a znalosti získané při studiu daného předmětu umožní žákům lépe využít svůj potenciál pro výkon zvoleného oboru.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou motivováni k aktivnímu používání výpočetní techniky za účelem získávání, třídění a vyhodnocování informací.

Rozpis učiva a výsledků vzděláván

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vtazích, o vhodných partnerech o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat;	**1. Péče o zdraví** **Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví – rizikové chování - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednost - partnerské vztahy, lidská sexualita - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama **Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva **2. Člověk v lidském společenství**	34

- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivech i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus;	- společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy - víra a atheismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií;	**1. Člověk jako občan** - základní hodnoty a principy demokracie - lidské práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií - stát, státy na poč. 21. století, český stát, státní občanství ČR - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva	66

- charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;	- politika, politická ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	
- popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství; - vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách;	**2. Soudobý svět** - rozmanitost soudobého světa: civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy; konflikty v soudobém světě	
- objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích;	- integrace a dezintegrace - Česká republika a svět: NATO, OSN, zapojení ČR do mezinárodních struktur; bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; globální problémy, globalizace	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající	**1. Člověk a právo** - právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení	32

z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek; - dovede obhájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů; - objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.;	- kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie a filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede charakterizovat filosofické směry a vývoj etických názorů; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění; - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem.	**1. Člověk a svět (praktická filozofie)** - co řeší filozofie a filozofická etika - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací - vývoj filozofického myšlení a vývoj etiky - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem	28

DĚJEPIS

Celková hodinová dotace: **96**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět má všeobecně vzdělávací charakter. Je zařazen do prvního, druhého a třetího ročníku. Pojetí a obsah předmětu vychází z RVP.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem výuky Dějepisu je především kultivovat vědomí žáků, aby díky poznání historie lépe porozuměli současnosti. Učivo je rozděleno do tří ročníků tak, aby žáci v prvním ročníku získali základní přehled o hlavních historických událostech, osobnostech, hospodářských a kulturních trendech od nejstarších dob, v druhém ročníku plynule navázali dějinami novověku až do konce 19. století a ve třetím ročníku se zaměřili téměř výhradně na vývoj ve 20. století, které má pro chápání současnosti stěžejní význam. Výuka navazuje na znalosti žáků získané na základní škole a dále je rozvíjí.

Charakteristika učiva

Učivo je výběrem z obecných a českých dějin, z obecných dějin se klade důraz především na dějiny evropské. Je zachován chronologický postup. Hodinová dotace činí 1 hodinu týdně v 1., 2. a ve 3. ročníku. Dějiny pravěku a starověku jsou probírány pouze okrajově a s důrazem na kulturní přínos starověkých civilizací, větší pozornost je věnována dějinám středověku, ale největší důraz je kladen na dějiny novověku a dějiny 20. století, neboť právě dějiny těchto období slouží žákům k lepšímu pochopení současnosti. Historické události a jevy jsou řazeny v širších a dlouhodobých souvislostech. Regionální dějiny a dějiny studovaného oboru jsou zařazovány průběžně k jednotlivým tematickým celkům, s nimiž bezprostředně souvisí.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu předmětu Dějepis	Týdenní hodinová dotace
1.	- člověk v dějinách - starověk - středověk	1
2.	- raný novověk – (16. – 18. stol.) - novověk – 19. století	1
3.	- 20. století - dějiny studovaného oboru	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Směřují k využívání získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě, ke kritickému hodnocení historického vývoje, ke schopnosti zaujmout stanovisko k rozdílným výkladům dějin, ke správné formulaci svých názorů, k posílení národní hrdosti a vlastenectví, k pochopení a uznání tradic a hodnot svého národa a k pochopení jeho minulosti a současnosti v kontextu evropských a světových dějin.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti předchozího stupně vzdělání a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření. Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim zejména výklad, řízený rozhovor, práce s referáty, řešení problémových úkolů, skupinová práce, příprava seminární práce a prezentace zadaného tématu, práce s odbornými texty i jinými informačními zdroji, projektová činnost, didaktické hry, exkurze, výuka v muzeu, galerii či jiném historickém objektu, výuka s využitím vizualizační techniky a prostředků ICT.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení je kladen důraz na hloubku a trvanlivost osvojení učiva, na samostatné myšlení žáka, odhalování souvislostí, vyhledávání historických paralel, schopnost pracovat s historickými prameny a texty různého charakteru, schopnost realizovat prezentaci vlastního projektu a obhájit své názory. Základním a nejčastějším způsobem ověření výsledků vzdělávání žáků je ústní a písemné zkoušení, aktivita v hodině, kvalita samostatné práce žáka, úroveň spolupráce v rámci skupinové práce. Písemné práce žáků jsou zpravidla hodnoceny bodovým systémem. Žák má vždy možnost vyjádřit se k navrhované klasifikaci. Klasifikace vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- absolventi jsou schopni používat různé metody vzdělávání a účastnit se různých forem činností, dokáží pracovat s vědomím, že život přináší celou řadu nečekaných situací, které je třeba řešit v reálném čase a za přispění informací, které jsou k dispozici, rozvíjí sebepoznání, sebekontrolu a toleranci a uvědomují si nutnost celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- absolventi porozumí zadání úkolu a určí jádro problému, získávají informace potřebné k řešení problému a kriticky je hodnotí, navrhnou způsob řešení, varianty, podávají zdůvodnění, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu, uplatňují při řešení různé metody myšlení, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Pracují s prostředky informačních a komunikačních technologií a informace kriticky hodnotí.

Kompetence komunikativní:

- absolventi jsou schopni zpracovávat jednoduché texty na historická i současná témata s použitím historické terminologie, písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (historických pramenů a literatury apod.).

Kompetence sociální a personální:

- absolventi jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- absolventi jsou připraveni efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností.

Kompetence pracovní:

- absolventi mají odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- absolventi mají základní historický přehled, umí zařadit zásadní okamžiky v dějinách lidstva a ČR.

Předmětem se průběžně prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

V celém rozsahu učiva jsou žáci vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby na bázi kultivovaného projevu. Osvojení historických znalostí taktéž výrazně přispívá k vytváření a upevňování postojů a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování demokracie.

Člověk a životní prostředí

V celém rozsahu učiva se žáci zamýšlejí nad dopadem světového rozvoje na životní prostředí.

Člověk a svět práce

Dovednosti a znalosti získané při studiu daného předmětu umožní žákům lépe využít svůj potenciál pro výkon zvoleného oboru.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou motivováni k aktivnímu používání výpočetní techniky za účelem získávání, třídění a vyhodnocování informací.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí smysl poznávání minulosti a variabilitu jejích výkladů	**Člověk v dějinách** - poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin	32
- má základní orientaci v kulturách Středomoří a objasní kulturní přínos antiky, judaismu a křesťanství jako základu evropské civilizace, popíše specifika antické demokracie	**Starověk** - kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura, judaismus a křesťanství jako základ středověké civilizace	
- umí zařadit národní dějiny do evropského kontextu, má základní představu, jakým historickým vývojem vznikl evropský kulturní okruh, rozumí postavení a kritice církve, dovede charakterizovat přínos středověku (vznik trhu, základ dnešních států,…)	**Středověk** - základy středověké společnosti, raně středověká Evropa, počátky a rozvoj české státnosti, stát, církev a hereze	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí podstatné změny v raném novověku, objasní nerovnoměrnost historického vývoje v Evropě a určí rozdílný vývoj politických systémů, objasní význam osvícenství - popíše základní revoluční změny ve středověku a raném novověku - na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti, objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - charakterizuje proces modernizace společnosti, popíše evropskou koloniální expanzi	**Raný novověk** (16. – 18. stol.) - humanismus a renesance, evropská expanze, evropská krize – Habsburkové, války v Evropě, reformace a protireformace, absolutismus a parlamentarismus, nerovnoměrný vývoj Evropy, osvícenství **Novověk – 19. století** - velké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích - společnost a národy – národní hnutí v Evropě a v českých zemích, Česko – německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu - modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj; evropská koloniální expanze - modernizovaná společnost a jedinec – sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání	32

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39) - objasní vývoj česko-německých vztahů, vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize, charakterizuje fašismus a nacismus, srovná nacistický a komunistický totalitarismus, popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou - objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR, objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální	**Novověk – 20. století** - vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku - demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období, autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce, druhá světová válka - Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války	32

charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo, popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace, popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa, vysvětlí rozpad sovětského bloku, uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století - orientuje se v historii svého oboru, uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	- svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě - poválečné Československo, studená válka, komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět, USA jako světová supervelmoc, sovětský blok, SSSR jako soupeřící supervelmoc, třetí svět a dekolonizace, konec bipolarity Východ – Západ **Dějiny studovaného oboru**	

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Fyzika

Celková hodinová dotace: **32**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Základy přírodních věd patří k předmětům všeobecně vzdělávacím, ale zároveň průpravným pro odborné vzdělávání. Svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí především se vzděláváním chemickým, matematickým a vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích.
Fyzikální vzdělávání by mělo přispět k pochopení přírodních jevů a zákonitostí probíhajících v neživé přírodě, k pochopení principu technických zařízení a přístrojů používaných v profesním a občanském životě. Žáci by měli umět pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané informace. Žáci by si měli klást otázky o okolním světě, vyhledávat k nim relevantní informace a odpovědi a zároveň je i interpretovat v diskusi k přírodovědné a technické problematice.

Charakteristika učiva

Fyzikální vzdělávání je realizováno v rámci předmětu Základy přírodních věd, který se řadí mezi povinné vyučovací předměty. Fyzika je vyučována v prvním ročníku studia.
Předmět se vyučuje zejména formou vyučovacích hodin v kmenových učebnách.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu	Týdenní hodinová dotace
1.	- mechanika - termika - elektřina a magnetismus - vlnění a optika - fyzika atomu - vesmír	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- motivaci přispět k dodržování zásad určitého rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti
- pozitivní postoj k přírodě
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- výklad učiva,
- frontální práce učitele s žáky,
- řízený rozhovor učitele s žáky,
- diskuse žáků na dané téma,
- prezentace učiva s využitím výukových programů,
- skupinová práce žáků na zadaných úkolech,
- samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva,
- práce s dostupnou výpočetní technikou,
- samostatné referáty žáků,

- prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky (PC, dataprojektor, kalkulátor).

Hodnocení výsledků žáků

- učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny,
- prostřednictvím písemných zkoušek kontroluje učitel připravenost žáka na vyučování
- učitel hodnotí skupinovou práci žáků
- nedílnou součástí je společný rozbor domácích prací žáků (referáty, krátkodobé projekty, tvorba prezentací)
- klasifikace vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- učitel zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- učitel zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují fyziku, ukazují její význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj fyziky
- při výuce je učitelem preferováno porozumění fyzikálním zákonitostem a jejich užití před přemírou faktů, která mohou být vyhledána z různých zdrojů informací, žáci se současně učí, jak tyto informace získat a vědomosti rozšířit
- učitel vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
- učitel vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- učitel průběžně hodnotí žáka
- žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy
- při řešení praktických problémů hledají žáci alternativní řešení, které dokážou prezentovat a diskutovat o něm
- žáci správně užívají osvojené fyzikální pojmy a vztahy.

Kompetence k řešení problémů:

- učitel postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různé postupy řešení, zadává různé stupně obtížnosti úloh
- učitel rozebírá příčiny vzniku chyb v postupu řešení, žák pracuje s chybou
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede učitel žáka k rozboru problému, plánování postupu řešení, odhadu výsledku řešení a pak kritickému zhodnocení všech kroků
- žák využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně
- žák se učí vytvářením fyzikálních modelů abstrahovat podstatné vlastnosti popisující fyzikální děje a současně si uvědomovat rozdíly mezi fyzikálním modelem a skutečným dějem v přírodě.

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky; vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení
- učitel podporuje komunikaci ve skupině
- žák se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky
- žáci se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

- učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností)
- učitel motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů
- učitel vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Kompetence pracovní:

- žáci si efektivně organizují čas vymezený pro splnění zadaného úkolu
- žáci manipulují s pomůckami a přístroji
- žáci zdokonalují svůj grafický projev a volí vhodný způsob prezentace výsledků své práce (text, tabulky, grafy, diagramy apod.)
- učitel požaduje dodržování dohodnutých termínů pro odevzdání vypracovaných úkolů
- učitel vede žáky k ověřování správnosti získaných výsledků.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Člověk a životní prostředí:

- bezpečnost silničního provozu
- vliv dopravy na životní prostředí
- využívání zdrojů energie, klady a zápory
- tepelná izolace
- globální oteplování Země
- tepelné motory, vliv provozu tepelných motorů na životní prostředí (práce se zdroji informací, referáty)
- bezpečné zacházení s elektrospotřebiči
- pomoc při úrazu elektrickým proudem
- výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí (vodní x tepelné elektrárny)
- výroba elektrické energie v regionu
- využitelné zdroje energie pro provoz domácnosti
- způsoby šetření elektrické energie v domácnosti
- ochrana zdraví člověka v hlučném prostředí (ochranné pracovní pomůcky)
- význam ultrazvuku v živé přírodě
- elektromagnetické vlnění kolem nás, jeho technické využití (rozhlasové a televizní vysílání)
- jaderné elektrárny u nás a ve světě
- jaderné katastrofy a jejich vliv na lidský organismus a životní prostředí
- těžba uranu a její vliv na ráz krajiny v okolí Příbrami
- alternativní a obnovitelné zdroje energie
- historie výzkumu vesmíru
- vesmír na webových stránkách.

Informační a komunikační technologie:

- internet jako zdroj informací
- zpracování prezentace s využitím výpočetní techniky.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu; - určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolávají; - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh;	**Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách	32
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti; - látek v přírodě a v technické praxi; - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny; - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů; - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi;	**Termika** - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství	
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice;	**Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem	
- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření; - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu; - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad;	**Vlnění a optika** - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, - rentgenové záření	

- popíše význam různých druhů; - elektromagnetického záření;		
- popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením; - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru;	**Fyzika atomu** - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití	
- charakterizuje Slunce jako hvězdu; - popíše objekty ve sluneční soustavě; - zná příklady základních typů hvězd;	**Vesmír** - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie	

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Chemie

Celková hodinová dotace: **32**

Pojetí vyučovacího předmětu

má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Předmět je zařazen do 1. ročníku.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi. Formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Žáci se seznámí s vybranými pojmy, osvojí si chemické názvosloví a ovládají základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami.

Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu Chemické vzdělávání. Chemie je společně s Fyzikou a Ekologií součástí Přírodovědného vzdělávání a je jí přidělena jednohodinová týdenní dotace. V rámci mezipředmětových vztahů učivo předmětu navazuje na další oblasti odborného vzdělávání, např. na blok ekonomických předmětů.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Základy přírodních věd - Chemie	Týdenní hodinová dotace
1.	1. obecná chemie 2. anorganická chemie 3. organická chemie 4. biochemie	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět vede žáky k tomu, aby základní komunikační dovednosti, sociální a personální vztahy stavěli na základech tolerance. Žáci jsou vedeni k tomu, aby teoretické znalosti v oblasti bezpečné manipulace s chemickými látkami uměli převést do občanského života, zejména pak schopnost poskytnout první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy. Uvědomují si vliv chemických látek na zdraví člověka a životní prostředí.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách. Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- výklad učiva,
- skupinová práce,
- diskuse v rámci skupin třídního kolektivu,
- procvičování práce ve skupinách,
- samostatné referáty žáků,
- odborné exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Po probrání určitých tematických celků následují písemné testy. Každý žák je minimálně jednou za pololetí prověřen ústní formou. Žáci prezentují výsledky vlastní práce spojené se sebehodnocením a vzájemným hodnocením.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- učitel zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- učitel vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy
- při řešení praktických problémů hledají žáci alternativní řešení, která dokážou prezentovat a diskutovat o nich.

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky
- podporuje vzájemnou komunikaci mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelem.

Kompetence sociální a personální:

- učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností).

Kompetence pracovní:

- žáci si efektivně organizují čas vymezený pro splnění zadaného úkolu.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Člověk a životní prostředí:

- využívání zdrojů energie, klady a zápory
- dopad chemického průmyslu na životní prostředí
- globální oteplování Země
- alternativní a obnovitelné zdroje energie.

Informační a komunikační technologie:
- internet jako zdroj informací
- zpracování informací s využitím výpočetní techniky.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek; - popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby; - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin; - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické tabulce prvků; - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi; - vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení; - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí; - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi;	**1. Obecná chemie** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi a roztoky - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii	32
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek; - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin; - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	**2. Anorganická chemie** - anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi	
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy; - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí;	**3. Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi	
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny; - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky; - popíše vybrané biochemické děje;	**4. Biochemie** - chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje	

ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD - Ekologie

Celková hodinová dotace: **64**

Pojetí vyučovacího předmětu

má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Předmět je zařazen do 1. a 2. ročníku.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu ekologie je poskytnout žákům soubor poznatků o základních ekologických pojmech a zákonitostech. Výuka umožňuje žákům porozumět ekologickým souvislostem a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje. Žáci jsou seznámeni s postavením člověka v přírodě a s jeho vlivem na jednotlivé složky prostředí a dále pak s organizací ochrany přírody.

Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu Biologické a ekologické vzdělávání. Ekologie je společně s Chemií a Fyzikou součástí Přírodovědného vzdělávání a je jí přidělena dvouhodinová týdenní dotace. V rámci mezipředmětových vztahů je předmět provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími předměty.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Základy přírodních věd - Ekologie	Týdenní hodinová dotace
1.	- základy biologie - ekologie	1
2.	- člověk a životní prostředí	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Žáci v občanském a profesním životě přispívají k šetrnému zacházení s přírodními zdroji, surovinami a energií a k minimalizaci odpadu. Uvědomí si závažnost vlivu životního prostředí na člověka a jeho zdraví a význam prevence onemocnění.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka předmětu probíhá v kmenových učebnách. Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- výklad učiva,
- skupinová práce,
- pozorování v přírodě,
- referáty a diskuse,
- využívání dostupné techniky,
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Znalosti žáků jsou ověřovány krátkými testy, ústní formou, obhajobou výsledků samostatných činností. Součástí hodnocení je i přístup žáků k řešení aktuálních problémových úkolů a jejich schopností aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- učitel zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- učitel vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy
- při řešení praktických problémů hledají žáci alternativní řešení, která dokážou prezentovat a diskutovat o nich.

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání přírodovědné terminologie a symboliky
- k prohlubování biologických a ekologických vědomostí a dovedností potřebných k pochopení zákonitostí biosféry, vztahů mezi organismy a prostředím
- podporuje vzájemnou komunikaci mezi žáky navzájem a mezi žáky a učitelem.

Kompetence sociální a personální:

- učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností).

Kompetence pracovní

- žáci si efektivně organizují čas vymezený pro splnění zadaného úkolu.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Člověk a životní prostředí:

- zásahy člověka do přírody
- zdroje energie a surovin
- odpady
- změny krajiny
- znečišťování životního prostředí.

Informační a komunikační technologie:

- internet jako zdroj informací k daným tématům
- zpracování informací s využitím výpočetní techniky.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovná je - objasní význam genetiky - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	**1. Základy biologie** - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc	32
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	**2. Ekologie (část 1)** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení ve vybraných environmentálních programech	**1. Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činnosti člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí	32

MATEMATIKA

Celková hodinová dotace: **512**

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Matematika patří nejen k předmětům všeobecně vzdělávacím, ale zároveň průpravným pro odborné vzdělávání. Vyučování probíhá ve vazbě na ostatní přírodovědné předměty a na předměty odborné (např. Účetnictví, Ekonomika, Informační a komunikační technologie). Matematické vzdělávání se podílí na utváření kvantitativních a prostorových vztahů a na rozvoji intelektových schopností, tzn. abstraktního myšlení, vytváření úsudků a řešení problémů. Klade důraz na srozumitelnou a věcnou argumentaci a schopnost správně pracovat s různými informačními zdroji. Využívá matematické modelování při řešení problémů. Zprostředkovává žákům poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělávání, praktickém životě a připravuje k dalšímu studiu.

Charakteristika učiva

Vyučovací předmět Matematika je zařazen jako povinný ve všech čtyřech ročnících studia. Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům na středoškolsky vzdělaného člověka. Rozvíjí logické myšlení žáků, poskytuje matematický aparát pro řešení běžných životních situací, pro aplikaci při studiu odborných předmětů a vytváří základy pro další úspěšné vzdělávání. Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Matematika	Týdenní hodinová dotace
1.	- operace s čísly a výrazy - planimetrie - písemné práce a jejich analýza	4
2.	- řešení rovnic a nerovnic - funkce a její průběh - stereometrie - písemné práce a jejich analýza	4
3.	- funkce a její průběh - analytická geometrie v rovině - písemné práce a jejich analýza	4
4.	- posloupnosti a jejich využití - kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách - písemné práce a jejich analýza	4

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Matematické vzdělávání vede k tomu, aby žáci získávali:
- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- důvěru ve vlastní schopnosti a dovednosti,
- preciznost a přesnost při své práci,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- výklad učiva,
- frontální práce učitele s žáky,
- řízený rozhovor učitele s žáky,
- prezentace učiva s využitím výukových programů,
- řešení problémových úloh,
- skupinová práce žáků na zadaných úkolech,
- samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva,
- práce s učebnicemi, matematickými sbírkami a tabulkami,
- práce s dostupnou výpočetní technikou,
- prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky (PC, dataprojektor, kalkulátor).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Učitel:
- soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny
- prostřednictvím písemných i ústních zkoušek kontroluje učitel připravenost žáka na vyučování
- učitel hodnotí skupinovou práci žáků
- nedílnou součástí je společný rozbor domácích prací žáků
- žák vypracuje během každého ročníku 4 samostatné hodinové písemné práce, stejná doba je věnována i analýze těchto prací.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- učitel zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium matematických textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- učitel vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
- učitel vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- učitel průběžně hodnotí žáka, žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy
- při řešení problémových úloh hledají žáci alternativní řešení, které dokážou prezentovat a diskutovat o něm
- žáci si vytváří zásobu matematických algoritmů a metod řešení, které lze aplikovat
- žáci správně užívají osvojené matematické pojmy a vztahy.

Kompetence k řešení problémů:

- učitel postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různé postupy řešení v problémových úlohách, zadává různé stupně obtížnosti úloh
- učitel rozebírá příčiny vzniku chyb v postupu řešení, žák pracuje s chybou
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede učitel žáka k rozboru problému, plánování postupu řešení, odhadu výsledku řešení a pak kritickému zhodnocení všech kroků

- žáci využívají zkušenosti z praxe a navazují na ně.

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky; vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení
- učitel podporuje komunikaci ve skupině
- žáci se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky
- žáci interpretují výsledky úloh s využitím matematického vyjádření i v grafické podobě, užívají moderní komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální:

- učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností)
- učitel motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů
- učitel vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- žáci si efektivně organizují čas vymezený pro splnění zadaného úkolu
- žáci pracují s pomůckami a přístroji
- žáci zdokonalují svůj grafický projev a volí vhodný způsob prezentace výsledků své práce (text, tabulka, graf, diagram apod.)
- učitel požaduje dodržování dohodnutých termínů pro odevzdání vypracovaných úkolů
- učitel vede žáky k ověřování správnosti získaných výsledků.

Matematické kompetence:

- žáci používají pojmy kvantifikujícího charakteru a rozumí jejich významu
- žáci se orientují v systému běžných jednotek, používají a převádí je
- žáci čtou a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulka, graf, diagram, schéma apod.)
- žáci nacházejí vztahy mezi jevy, provádějí reálný odhad výsledků řešení, efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů a běžných situací
- žáci aplikují znalosti o základních geometrických tvarech a jejich vzájemné poloze v rovině a prostoru.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Člověk a svět práce:

- práce s informacemi a literaturou
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- písemná a verbální prezentace získaných informací
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- čtení a vnímání mediálního sdělení
- zpracování výsledků, jejich prezentace.

Informační a komunikační technologie:

- využití moderních prostředků výpočetní techniky pro vyhledávání informací
- zpracování a prezentace dat pomocí moderních prostředků výpočetní techniky
- prezentace dat v grafické podobě
- racionální využití prostředků výpočetní techniky.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - provádí aritmetické operace v R; - používá různé zápisy reálného čísla; - znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose; - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly; - zapíše a znázorní interval; - provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy za použití trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělání; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - řeší praktické úkoly s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Operace s čísly** - číselný obor R - aritmetické operace v číselných oborech R - různé zápisy reálného čísla - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik) - užití procentového počtu - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním, - odmocniny - slovní úlohy	136
- používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - určí definiční obor výrazu; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Číselné a algebraické výrazy** - číselné výrazy - algebraické výrazy - mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami - definiční obor algebraického výrazu - slovní úlohy	
- užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka; - užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu; - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání;	**Planimetrie** - planimetrické pojmy, - polohové vztahy rovinných útvarů - metrické vlastnosti rovinných útvarů - Eukleidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - rovinné útvary: kružnice, kruh a jejich části, mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary	

- užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	- trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžiště, těžnice, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná) - shodná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti, jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a uplatnění - shodnost a podobnost **Písemné práce a jejich analýza**	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy; - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší rovnice v součinovém a podílovém tvaru; - řeší kvadratické rovnice a nerovnice; - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - řeší lineární rovnice a nerovnice, kvadratické rovnice a nerovnice graficky; - řeší soustavy lineárních rovnic graficky; - pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí funkční hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Řešení rovnic a nerovnic** - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou - rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice v součinovém a podílovém vztahu - kvadratická rovnice a nerovnice - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustavy rovnic a nerovnic - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy **Funkce I.** - základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce, - vlastnosti funkcí - lineární funkce - lineárně lomená funkce - kvadratická funkce - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	136

- určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a roviny, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin; - určí odchylku dvou přímek, přímek a rovin, dvou rovin; - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin; - charakterizuje tělesa, komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určuje povrch a objem těles včetně složených těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - užívá a převádí jednotky objemu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Stereometrie** - polohové vztahy prostorových útvarů - metrické vlastnosti prostorových útvarů - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu a objemu těles a složených těles **Písemné práce a jejich analýza**	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí funkční hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Funkce II.** - racionální funkce - exponenciální funkce - logaritmické funkce, - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - logaritmické rovnice - exponenciální rovnice - úprava výrazů obsahující funkce	128
- užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - používá vlastnosti a vztahy mezi goniometrickými funkcemi při řešení goniometrických rovnic; - používá vlastnosti a vztahy goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech;	**Goniometrie a trigonometrie** - orientovaný úhel, - goniometrické funkce - věta sinová a kosinová, - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku, - výpočty obvodu a obsahu trojúhelníka - goniometrické rovnice - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce	

- při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - určí parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Analytická geometrie v rovině** - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace a vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině **Písemné práce a jejich analýza**	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-ý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací; - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (užívá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací;	**Posloupnosti a finanční matematika** - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupnosti pro řešení úloh z praxe **Kombinatorika** - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním	112

- počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	- počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy	
- užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů; - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Pravděpodobnost v praktických úlohách** - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy	
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost, relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnoty znaku; - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	**Statistika v praktických úlohách** - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy **Písemné práce a jejich analýza**	

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Celková hodinová dotace: **64**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP z okruhu Estetické vzdělávání, Vzdělávání pro zdraví a Komunikace ve službách. Předmět je zařazen do 1. ročníku studia. Obsah je zaměřen na získávání teoretických a praktických dovedností z oblasti kultury osobního projevu, společenské etikety v podmínkách evropské, ale i mimoevropských kultur. Dále je pozornost věnována rozvoji verbálních dovedností žáků. Výuka je provázána a zároveň se opírá o znalosti z dalších předmětů, zejména Český jazyk a literatura, Komunikace ve službách, Psychologie, Základy společenských věd.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům takové znalosti a dovednosti z oblasti komunikace, psychologie a celkové kultury osobního projevu, které žákům umožní lepší navazování a udržování profesních vazeb ve vztahu klient a pracovník ve službách cestovního ruchu. Získané poznatky však žáci mohou využívat též v běžných situacích denního pracovního i osobního života.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu předmětu Estetické vzdělávání	Týdenní hodinová dotace
1.	- profesní komunikace – verbální a neverbální - kultura - péče o zdraví - zásady jednání v situacích ohrožení	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Předmět Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, směřuje žáky ke kulturnímu a kultivovanému projevu, podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Utváří v žácích kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snaží se na žáky působit tak, aby přispívali k tvorbě a ochraně těchto hodnot, tím předmět pomáhá formovat postoje žáků v oblasti lidské sounáležitosti a tolerance. Estetické vzdělávání zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele v komunikačním procesu. Žáci se postupně učí řešit problémové situace v kontaktu se zákazníky či klienty. Pozornost je také věnována jednání s osobami vyžadujícími zvláštní péči a cizinci. Žáci jsou vedeni k péči o zevnějšek a celkový kultivovaný projev.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- frontální výuka doplněná hodnotícími otázkami – zpětnou vazbou,
- skupinová práce vedená formou pracovních listů,
- dialogické metody (diskuse a její formy),
- seminární a projektové práce,
- situační, simulační a inscenační metody (ukázky etikety a „etikety“ s rozborem),
- metoda sebeprezentace formou mluveného projevu,
- besedy (např. barvová typologie v praxi),
- exkurze (např. návštěva školících odborníků první pomoci při SZŠ a VOŠ zdravotnická Příbram),

- videoprojekce – typologie zákazníka v praxi, společenské chování v praxi, kultura stolování.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Znalosti žáků jsou ověřovány formou písemných testů s uzavřenými nebo otevřenými odpověďmi. Písemné práce žáků jsou vesměs hodnoceny bodovým systémem. Průběžně je též hodnocen mluvený projev žáků ať již na základě předem daných dispozic učitelem či vlastní volby žáků. Nedílnou součástí hodnocení je prezentace mluveného projevu žáků v délce minimálně 2–3 minuty na zvolené téma. Klasifikace vychází z kombinace známkového, bodového a verbálního hodnocení. Kladen je veliký důraz na sebehodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- zadávat žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- pracovat s vědomím, že život přináší celou řadu nečekaných situací, které je třeba řešit v reálném čase a za přispění informací, které jsou k dispozici
- rozvíjet sebepoznání, sebekontrolu a toleranci
- uvědomovat si nutnost celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení problému.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci zejména v projevech mluvených, své myšlenky a promluvy formulovat srozumitelně a souvisle s ohledem na specifické potřeby žáka
- naslouchat pozorně druhým, účastnit se diskusí, formulovat a zdůvodnit své názory, postoje a návrhy, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální:

- rozhodovat se a plánovat svůj život podle svých schopností, osobnostních vlastností
- pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj
- pracovat samostatně i v týmu, tzn. spolupracovat s ostatními, podílet se na realizaci společných pracovních i mimopracovních činností, zajímat se o kulturní dění
- flexibilně reagovat na možné konfliktní situace.

Kompetence pracovní:

- přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, klienty či zákazníky
- mít odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
- porozumět pojmu profesní etika a loajalita.

Předmětem se průběžně prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti v celém rozsahu učiva.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby na bázi kultivovaného projevu. Dále jsou žáci vedeni k hledání kompromisu vůči sobě i ostatním, vážení si materiálních i duchovních hodnot, k jejich ochraně a zachování pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí v celém rozsahu učiva.

Žáci se zamýšlejí nad tím, jak životní prostředí zásadně ovlivňuje život nás lidí a ve velké míře rozhoduje o kvalitě a délce našeho života. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život a k vědomí, že jejich volby mohou ovlivňovat životy jiných. Žáci se aktivně zapojují do ochrany a zlepšování životního prostředí.

Člověk a svět práce v celém rozsahu učiva.

Žáci jsou vedeni k sebeodpovědnosti, sebehodnocení a schopnosti morálního úsudku, k rozumné míře sebevědomí v pracovním i mimopracovním procesu. Žáci se učí důležitosti umění komunikace a sebeprezentace jako jednoho z rozhodujících faktorů pro uplatnění na trhu práce.
Informační a komunikační technologie v celém rozsahu učiva. Žáci jsou motivováni k aktivnímu používání výpočetní techniky za účelem získávání, třídění a vyhodnocování informací. K vytváření představ o nich, k verbální i písemné prezentaci svých názorů, postojů, k formulování svých priorit.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - zvládá řešení různých komunikativních a interpersonálních situací - uplatňuje pravidla společenského chování a zásady profesního vystupování - rozlišuje různé typy hostů (klientů), reaguje na jejich chování s využitím poznatků z psychologie	**Profesní komunikace** - prostředky verbální a nonverbální komunikace - pravidla společenského chování - zásady asertivní komunikace - zátěžové životní situace - řešení modelových situací	64
- orientuje se v nabídce kulturních institucí - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	**Kultura** - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot	
- popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede	**Zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů a nemocí - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama	

posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	**Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí** - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)	

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Celková hodinová dotace: **256**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Má převážně výchovný charakter. Předmět je zařazen do všech ročníků s dvouhodinovou týdenní dotací.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem učiva daného předmětu je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí. Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V Tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích. V Tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Tělesná výchova	Týdenní hodinová dotace
1.	- teoretické poznatky - tělesná cvičení - gymnastika - atletika - pohybové hry - plavání - zdravotní tělesná výchova - testování tělesné zdatnosti	2
2.	- tělesná cvičení - gymnastika - atletika - pohybové hry - první pomoc - lyžování - zdravotní tělesná výchova - testování tělesné zdatnosti	2
3.	- tělesná cvičení - gymnastika - atletika - pohybové hry - úpoly - bruslení - turistika a sporty v přírodě - zdravotní tělesná výchova - testování tělesné zdatnosti	2

4.	- tělesná cvičení - gymnastika - atletika - pohybové hry - zdravotní tělesná výchova - testování tělesné zdatnosti	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v Tělesné výchově směřuje k tomu, aby si žáci vážili zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránili, pojímali zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života, pociťovali radost a uspokojení z pohybu a chápali ho jako prostředek duševní hygieny a psychické vyrovnanosti, jako způsob překonávání negativních vlivů na psychiku mladého člověka, jako vhodnou náplň volného času a významnou alternativu vůči zneužívání návykových látek a jiných závislostí.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy
V tělesné výchově převažuje skupinová nebo individuální práce s jedincem, velice důležitá je názorná ukázka učitele, jeho organizační schopnosti při výuce. Vyučovací proces je založen na úzké vzájemné spolupráci učitele a žáka, na jejich vzájemném respektu. Záměrně jsou uplatňovány činnosti, při nich žáci vstupují do různých sociálních rolí a skupinových vztahů, zažívají různou míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, překonávat překážky. Důležitým motivačním faktorem je používání zábavných forem, např. soutěží.

Pomůcky
Tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách školy a přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí a účelnost vybavení v rámci možností. Kvalita výuky je samozřejmě do značné míry závislá na prostorových podmínkách školy, na materiální vybavenosti tělocvičny a posilovny (kvalita a množství míčů, žíněnky, gymnastické nářadí a náčiní, zařízení posilovny, netradiční vybavení a náčiní pro nově vznikající sporty aj.).

Hodnocení výsledků žáků

- z vlastní aktivity žáka při hodinách tělesné výchovy, jeho přístupu k pohybovým činnostem a snahy naučit se něčemu novému,
- z výsledků hodnocení pohybových schopností a dovedností, herních činností jednotlivce a týmového herního výkonu u daného žáka,
- z výsledků testování tělesné zdatnosti (motorické testy).

Všechna uvedená hlediska jsou v individuálním hodnocení žáka velice důležitá. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou ale z větší části předurčeny genetikou, proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka a jeho snaha při hodinách. Klasifikace vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Komunikativní kompetence – učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni:

- komunikovat při pohybových činnostech
- diskutovat o pohybových činnostech
- vystupovat v souladu se zásadami kultury chování.

Personální kompetence – učitel vede žáky k tomu, aby byli připraveni:

- kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů
- uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích
- přijímat rady a kritiku druhých lidí
- nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj
- jednat v rámci pravidel fair play
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Sociální kompetence – učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni:

- adaptovat se na různorodé podmínky v tělesné výchově (klimatické, zařízení, hygiena, bezpečnost)
- zapojit se do organizace turnajů a soutěží
- klást důraz na týmový herní výkon družstva.

Předmětem se prolíná průřezové téma: *Člověk a životní prostředí*. Toto průřezové téma je realizováno především v obsahových okruzích - základy obecné ekologie, ekologie člověka a životní prostředí člověka - formou praktických cvičení, některé části cvičení i formou soutěže mezi jednotlivci.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat - komunikuje, při pohybových činnostech dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci, navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej - uplatňuje zásady sportovního tréninku - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	**Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, technika a taktika zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení, cvičební úbor a obuv, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace, kompenzace a relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací	68
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou - sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	**Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika** - gymnastika: cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec **Atletika** - běhy (rychlý, vytrvalý), starty **Pohybové hry** - drobné a sportovní (košíková, odbíjená, florbal, kopaná apod.) **Plavání** - adaptace na vodní prostředí	

- dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	- dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy **Zdravotní tělesná výchova** *(podle doporučení lékaře)* - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	**Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika** - gymnastika: cvičení s náčiním, akrobacie - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec **Atletika** - skoky do výšky a do dálky, běhy, starty **Pohybové hry** - drobné a sportovní (košíková, odbíjená, florbal, kopaná apod.) **Lyžování – lyžařský výběrový kur** - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy	66 Kurz 6- 7 dní

- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným	**Zdravotní tělesná výchova** *(podle doporučení lékaře)* - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity **První pomoc** - úrazy a náhlé zdravotní příhody – poranění při hromadném zasažení obyvatel – stavy bezprostředně ohrožující život	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	**Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika** - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec **Atletika** - hody a vrhy, běhy, starty **Pohybové hry** - drobné a sportovní (košíková, odbíjená, florbal, kopaná apod.) **Úpoly** - pády - základní sebeobrana **Bruslení** - základy bruslení na ledě nebo in – line (jízda vpřed, změna směru jízdy) **Turistika a sporty v přírodě – sportovní výběrový kurz** - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh	66 Kurz 4-7 dní

- zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	**Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy **Zdravotní tělesná výchova** *(podle doporučení lékaře)* - speciální korektivní cvičení podle druhu - oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická - cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání, uplatňuje osvojené způsoby relaxace - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti - participuje na týmových herních činnostech družstva - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	**Pohybové dovednosti** **Tělesná cvičení** - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků **Gymnastika** - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec **Atletika** - běhy, starty **Pohybové hry** - drobné a sportovní (košíková, odbíjená, florbal, kopaná apod.) **Testování tělesné zdatnosti** - motorické testy **Zdravotní tělesná výchova** *(podle doporučení lékaře)* - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení	56

- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	- pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Celková hodinová dotace: **192**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie (ICT) má převážně všeobecně vzdělávací charakter. Předmět je zařazen do všech ročníků s hodinovými dotacemi pro 1. a 3. ročník dvě hodiny týdně, ve 2. a 4. jednu hodinu týdně.

Obecné cíle předmětu

Předmět Informační a komunikační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky ICT a efektivně je využívali v jiných předmětech, dalším vzdělávání, výkonu povolání i soukromém životě. Žáci si upevní představu o výpočetní technice jako takové, naučí se pracovat v prostředí operačního systému na bázi grafického uživatelského rozhraní, ale i práci s dalším základním programovým vybavením (MS OFFICE), vyhledávat a zpracovávat informace, komunikovat pomocí internetu, práci v počítačové síti, vytvářet jednoduché webové prezentace, základy práce s databázovým systémem, využívat programové vybavení pro tvorbu a úpravy vektorové a rastrové grafiky i další prostředky informačních a komunikačních technologií.
Přestože většina žáků přicházející ze základních škol již na určité úrovni prostředky výpočetní techniky ovládat umí, jsou jejich znalosti a dovednosti velmi nevyrovnané. Úkolem prvního ročníku je rozdílnou počáteční úroveň znalostí a dovedností žáků sjednotit. Cílem je, aby se pro žáka stal počítač běžným pracovním nástrojem, napomáhajícím řešení úkolů souvisejících se studiem i budoucí praxí.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Informační a komunikační technologie	Týdenní hodinová dotace
1.	- úvod – obsah a význam předmětu - technické vybavení počítače (HARDWARE) - operační systém WINDOWS – základy práce - počítačové sítě, INTERNET - Internet – komunikace - ochrana autorských práv - textový editor MS WORD – základní techniky - MS Power Point – základy práce	2
2.	- tabulkový procesor MS Excel – základní techniky - úvod do počítačové grafiky, vektorová grafika - počítačové viry, zabezpečení počítače - operační systém WINDOWS – konfigurace - MS PowerPoint – rozšiřující techniky -	2
3.	- úvod do počítačové grafiky, rastrová grafika - základy tvorby www stránek, MS Front Page - databázové systémy, MS ACCESS -	1
4.	- textový editor MS WORD – rozšiřující techniky - tabulkový procesor MS Excel – rozšiřující technik	1

Pojetí výuky (metody a formy výuky, materiální zabezpečení)

Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Při použití metody výkladu bezprostředně následuje praktické procvičení vyloženého učiva. Ve výuce se klade důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Je uplatňován též projektový přístup s využitím mezipředmětových vztahů (komplexní praktické úlohy, umožňující aplikaci širokého spektra vědomostí a dovedností žáka i z jiných předmětů) a metody problémového vyučování. Projekty se realizují jako týmová práce. Třída se při výuce dělí na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák.
Výuka předmětu informační technologie je realizována v odborné učebně výpočetní techniky. Každé PC má dostatečnou kapacitu výpočetního výkonu, operační paměti, úložného prostoru a optickou mechaniku. PC jsou zapojena do počítačové sítě z důvodu sdílení periferních zařízení a přístupu k internetu s dostatečnou přenosovou rychlostí. Učebna má dostatečné softwarové vybavení (operační systémy na bázi grafického uživatelského rozhraní – Windows, kancelářské systémy MS Office, dále pak programy pro práci s grafikou Corel Draw, Zoner Photo Studio atd.). Učebna je pro lepší názornost výuky vybavena datovým projektorem.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků se v rámci podávání zpětnovazebních informací o zvládnutí jednotlivých celků učiva uskutečňuje průběžně a to těmito způsoby: a) písemné testy – k ověření nezbytných teoretických znalostí daného tematického celku, b) samostatné vypracování praktických úkolů – k ověření získaných dovedností. Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Komunikativní kompetence:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě internet
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Sociální a personální kompetence:

- kriticky hodnotit své osobní dispozice, uvědomovat si vlastní přednosti i meze a nedostatky
- efektivně se učit: volit vhodné techniky učení a duševní práce, využívat k učení různé pomůcky a prostředky
- kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce, přijímat radu i kritiku od druhých lidí, uvědomit si, že z kritiky získá i cenné informace a poznatky
- pracovat samostatně i v týmu, tzn. spolupracovat s ostatními, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, aktivně podporovat společná rozhodnutí
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, uznávat autoritu nadřízených
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení osobním konfliktům a k odstraňování diskriminace.

Pracovní (odborné):

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly, uznávat autoritu nadřízených
- porozumění zadaných úkolů nebo určení jádra problému, získat informace potřebné k jeho řešení, navrhnout, zdůvodnit nebo vysvětlit způsob řešení, popř. varianty řešení
- vyhledat informace o možnostech dalšího školního i mimoškolního vzdělávání a rekvalifikace.

Předmětem se prolínají průřezová témata: *Informační a komunikační technologie, Člověk a svět práce*.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - rozumí základním pojmům z oboru informačních technologií, chápe vztah mezi HW a SW - zná základní rozdělení programového vybavení	**Úvod – obsah a význam předmětu** - pojmy hardware a software - další základní pojmy (uživatel, programátor, program. jazyky…) - software – základní přehled a členění software	66
- zná základní schéma počítače - chápe význam základních komponent počítače a periferních zařízení - zapojí počítač a základní periferní zařízení, detekuje chyby a vymění spotřební materiál - zná základní druhy paměťových médií a rozlišuje jejich výhody a nevýhody - orientuje se v jednotlivých sekcích klávesnice a chápe funkce speciálních kláves	**Technické vybavení počítače (HARDWARE)** - historie výpočetní techniky, základní schéma počítače - základní sestava počítače, základní jednotka, základní deska - procesory, paměti (dělení pamětí) - zobrazovací jednotka - disková zařízení a další paměťová média systém záznamu dat - periferní zařízení – dělení, multimédia - klávesnice	
- uvědomuje si význam operačního systému - má základní vědomosti o současných operačních systémech a jejich verzích - zná výhody grafického uživatelského rozhraní v moderních operačních systémech - umí pracovat se systémem oken (minimalizace, maximalizace, změna velikosti, přesuny, zavření atd.) a nabídkou start - zná funkci základních ikon (Tento počítač, Dokumenty, Místa v síti, Koš atd.) a součástí hlavního panelu - vytváří zástupce a rozumí jejich významu - využívá možnosti předávání dat mezi jednotlivými aplikacemi - dokáže nastavit a přizpůsobit hlavní panel, pracovní plochu a nabídku start - dovede využít systém nápovědy - pochopil strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí systému složek a orientuje se v něm, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), umí odlišit	**Operační systém WINDOWS – základy práce** Úvod do prostředí Windows (grafické uživatelské rozhraní – základní pojmy) Základy ovládání Windows - zapnutí a vypnutí počítače, klávesnice a myš - obrazovka počítače se systémem Windows - tlačítko START, tento počítač - spuštění programu, práce s jeho oknem, přepínání mezi spuštěnými programy - dialogová okna Windows - použití a tvorba zástupců programu, dokumentu, složky - schránka, označení, metoda uchop a přenes, volba zpět (odvolat) - nastavení Plochy Windows, Hlavního panelu, nabídky Start - systém nápovědy Práce se soubory a složkami - prozkoumávání struktury složek, různá zobrazení struktury složky - vytváření, přejmenování, mazání, kopírování a přesun objektů, označení více objektů - uložení a otevření dokumentu, název souboru či složky - vyhledávání souborů či složek, sdílení disků a tiskáren v počítačové síti	

a rozpoznat základní typy souborů a pracovat s nimi - je si vědom možností a výhod, ale i rizik (zabezpečení dat před zneužitím, ochrana dat před zničením, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky - aplikuje výše uvedené, zejména využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením	- zálohování dat - komprimace dat, bezztrátová komprese dat (formáty zip, rar)	
- chápe specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejich možností a pracuje s jejími prostředky - volí vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému - interpretuje správně získané informace a výsledky jejich zpracování, následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	**Počítačové sítě, INTERNET** - počítačové sítě - LAN, WAN, topologie, základní pojmy, specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků - - seznámení se sítí Internet – základní pojmy - služby internetu - připojení k internetu - Internet ve Windows - WWW stránky – program Internet Explorer - Informace, informační zdroje, práce s informacemi	
- samostatně komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměnu dat	**INTERNET – komunikace** - elektronická pošta – program MS Outlook - další způsoby internetové komunikace (chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP... - organizace času a plánování - informace, práce s informacemi - informační zdroje - ochrana autorských práv	
- chápe význam prezentací a strukturu jejich tvorby v programu Power Point - orientuje se v prostředí programu - ovládá základy práce s prezentacemi - dokáže pracovat s textem a objekty - animuje snímky, objekty, nastavuje přechody mezi snímky - umí upravit vzhled prezentace	**Microsoft Power Point – základy práce** - seznámení s Power Pointem (možnosti publikování a využití prezentací) - plánování účelu, prezentační metody, formy a obsahu prezentace - základy práce s prezentacemi (zobrazení, otevření a uložení, práce se snímky, vlastnosti prezentací) - práce s textem – psaní, formátování odstavců, osnova, efekty	

- je schopen na základě zadaného tématu vytvořit řízenou prezentaci - orientuje se v prostředí textového editoru - MS WORD, chápe význam a využití - zná a dodržuje běžná typografická pravidla a konvence - samostatně vytváří, upravuje, uchovává a tiskne jednodušší textové dokumenty - vkládá do textu objekty jiných aplikací - využívá poznatků při vytváření obchodních dokumentů či studijních materiálů v elektronické podobě	- práce s objekty na snímcích – označování, přesouvání, kopírování, vyrovnání, změna tvaru, seskupování, otáčení, formátování... - úprava vzhledu prezentací – barevná schémata, pozadí snímku, záhlaví a zápatí, šablony, ladění atd. - tvorba řízené prezentace **Textový editor MS WORD – základní techniky** - obecné principy práce textových editorů a jejich využití v praxi - základy ovládání – popis obrazovky, menu, panely nástrojů - práce se souborem (založení, otevření, uložení, uložení pod jménem atd.) - základy tvorby dokumentu (nastavení parametrů stránky, okrajů, tabulátorů, režim vkládání a přepisu atd.) - práce s textem – zakládání stylů (formátování písma, odstavce, automatické číslování odstavců, odrážky atd.) a dále i přesun textu, kopie, vyhledávání a nahrazování, kontrola pravopisu, záhlaví a zápatí - tisk a předtisková příprava	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - orientuje se v prostředí tabulkového procesoru MS EXCEL, rozumí jeho funkci - na uživatelské úrovni používá tabulkový procesor - umí vkládat do tabulek různé typy dat a upravovat jejich formát - vytváří vzorce - samostatně vytváří jednodušší tabulky zaměřené k oboru (vyhodnocení prodejů, ceníky s uplatňováním výpočtů slev na základě objemu odběru, faktury atd.…) - provádí předtiskovou přípravu a tisk	**Tabulkový procesor MS EXCEL – základní techniky** - obecné principy práce tabulkových procesorů a jejich využití v praxi - základní pojmy (buňka, aktuální buňka, oblast, data, typy dat atd.) - struktura tabulek a typy dat - základy ovládání – popis obrazovky, menu, panely nástrojů - práce se souborem (založení, otevření, uložení, uložení pod jménem atd.) - základy práce s tabulkou (označování buněk, oblastí, zápis a editace údajů v buňce atd.) - zápis vzorců (operandy, operátory, průvodce funkcí, odkazy atd.) - formátování tabulky (formát buňky, změna šířky a výšky u řádku a sloupce atd.) - tisk a předtisková příprava	66

- rozumí principu zpracování grafických informací na počítači, umí od sebe vzájemně rozlišit vektorovou a rastrovou grafiku - zná běžné typy grafických formátů a jejich vlastnosti, umí volit vhodné formáty grafických dat a nástroje pro práci s nimi - na uživatelské úrovni vytváří a upravuje vektorovou grafiku zaměřenou na obchod (propagační materiály – plakáty, letáky, vizitky...)	**Úvod do počítačové grafiky, vektorová grafika** - rastrová a vektorová grafika, ukládání grafických dat - běžné grafické formáty a jejich vlastnosti (barvy, rozlišení…), komprimované formáty - nástroje pro práci s vektorovou grafikou - základy práce s objekty (vybírání, transformace, kopírování, seskupování, logické operace) - barvy, vybarvování (texturové, přechodové či vzorované výplně), malířské techniky - práce s textem (písma, řetězcový a odstavcový text, převedení do křivek) - efekty (nejběžnější vektorové efekty – prolnutí, obálky, čočky, perspektiva, průhlednost atd.) - postupy pro zefektivnění práce (vodítka, mřížka, vrstvy a správce objektů atd.) - export a import	
- uvědomuje si význam zabezpečení počítače - zná základní typy virů - umí používat antivirový program	**Počítačové viry, zabezpečení počítače** - typy virů - antivirové programy - protivirová opatření - možnosti zabezpečení počítače	
- používá aplikace dodávané s operačním systémem - umí si přizpůsobit prostředí operačního systému - je schopen instalovat a deinstalovat software - chápe význam údržby systému, zálohování a zná možnosti obnovy havarovaného operačního systému	**Operační systém WINDOWS – konfigurace** Programy dodávané se systémem Windows - drobné programy (kalkulačka, poznámkový blok, mapa znaků) - multimédia (zvuk, obraz a video v počítači) - textový editor WordPad, program Malování Základní systémová nastavení Windows - ovládací panely (písma, myš, místní nastavení, klávesnice, času, data, tiskárny...) - instalace nového hardware, nového software - instalace Windows - kontrola, defragmentace a úklid disku, plánování údržby disku	
- umí zvýšit názornost prezentace vložením grafu či diagramu - dokáže prezentaci ozvučit a rozšířit o video, připravit podklady - rozlišuje rozdíly při tvorbě automatických a interaktivních prezentací - je schopen prezentaci správně předvést včetně nastavení potřebného HW	**Microsoft Power Point – rozšiřující techniky** - grafy, diagramy a další vkládané objekty - multimédia v prezentaci (video, zvuk, animace objektů) - příprava podkladů a tisk prezentací - předvádění prezentace – přenesení prezentace na jiný počítač, příprava technického vybavení, předvádění řízené prezentace - tvorba automatické a interaktivní prezentace	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
- používá scanner - rozumí principu práce digitálního fotoaparátu a orientuje se v základních parametrech (rozlišení snímače, digitální x optický zoom, druhy záznamových médií atd.) - dokáže pracovat s digitálním fotoaparátem, včetně přenosu fotografií do počítače a jejich jednodušších úprav (oříznutí, úpravy jasu a kontrastu, vyvážení bílé atd.) - na uživatelské úrovni za pomoci příslušných softwarových nástrojů vytváří a upravuje rastrovou grafiku	**Úvod do počítačové grafiky, rastrová grafika** - funkce scanneru, snímání předloh - digitální fotoaparáty a úprava fotografií - běžné grafické formáty a jejich vlastnosti (barvy, rozlišení…), komprimované formáty - nástroje pro práci s rastrovou grafikou - globální úpravy – tónový rozsah, korekce barev, oříznutí, úprava rozměrů, zostření - masky, objekty, vrstvy kanály, barevné režimy, filtry	32
- rozumí základním pojmům pro práci s databází - orientuje se v prostředí programu Access - umí založit novou tabulku a nastavit vlastnosti jednotlivých položek - dokáže hledat, řadit a filtrovat záznamy - je schopen vytvářet dotazy - dokáže vytvořit a upravit formuláře	**Databázové systémy, MS ACCESS** - algoritmizace dat - základní pojmy při práci s databází - seznámení s programem MS ACCESS - založení nové tabulky, vlastnosti položek v tabulce - hledání, řazení a filtrace záznamů - tvorba dotazů, výpočty v dotazech, souhrnné, křížové a akční dotazy - tvorba a úpravy formulářů - tiskové sestavy	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
- při práci s tabulkou používá různé druhy ohraničení, dovede slučovat a rozdělovat buňky, měnit šířku sloupců i výšku řádek, zarovnávat text v tabulce, a to i svisle apod. - dovede zacházet s panelem nástrojů kreslení a vytvořit grafickou úpravu dokumentu - samostatně vytváří, upravuje a tiskne složitější obchodní dokumenty - je schopen vytvořit a použít dokument hromadné korespondence	**Textový editor MS WORD – rozšiřující techniky** - export a import dat včetně spolupráce s dalšími aplikacemi a internetem - kreslení (automatické tvary, elipsa, obdélník, čáry a šipky, word art, barvy, vrstvy, seskupování atd.) - práce s textem – automatické formátování, oddíly, ohraničení, iniciály, sloupce, hypertextové odkazy, poznámky pod čarou, vysvětlivky - práce s tabulkou (vytvoření a úprava tabulky, výpočty v tabulce) - tvorba složitějšího dokumentu (text, obrázky, tabulky, grafy) - hromadná korespondence	28
- chápe systém sešitu a umí využít jednotlivých listů včetně pojmenování a adresace - ovládá využití podmíněného formátování dat v tabulce, např. při prezentaci obchodních výsledků firmy - je schopen data z tabulek prezentovat různými typy grafů - samostatně vytváří oborově zaměřené složitější tabulky včetně grafického znázornění dat - používá funkce, vyhledávání, třídění a filtrování dat	**Tabulkový procesor MS EXCEL – rozšiřující techniky** - rozšiřující techniky – práce s listy, automatický formát, podmíněné formátování atd. - základy práce s grafy - práce se seznamy – koncepce, prohlížení, řazení, filtrování atd. - tvorba složitější tabulky (procvičení dosud osvojených dovedností) - základy tvorby maker a jejich použití	

EKONOMIKA

Celková hodinová dotace: **160**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP z obsahového okruhu Ekonomika a podnikání. Je zařazen do odborného vzdělávání v 1., 2. a 3. ročníku studia. Obsah je zaměřen především na ekonomiku podniku a její aplikaci na obor, na vývoj národního hospodářství, hospodářskou politiku státu. Výuka se opírá o mezipředmětové vztahy – Účetnictví, Management a marketing, Cestovní ruch, Hotelový provoz, Matematika, Informační a komunikační technologie.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům odborné ekonomické poznatky pro jejich úspěšné uplatnění v praxi, uvést je do ekonomického myšlení a naučit je chápat ekonomické jevy a procesy v podmínkách tržního hospodářství. Žáci získají široké spektrum poznatků o struktuře, činnosti a hospodaření podniku. Získaných poznatků budou žáci využívat při studiu navazujících odborných předmětů a získají přehled o nových směrech v ekonomice. Žáci jsou vedeni k logickému myšlení, ke správnému a přesnému vyjadřování. Vyučující rozvíjí u žáků schopnosti vedoucí k samostatné hospodářské a podnikatelské činnosti, k podnikatelskému myšlení.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Ekonomika	Týdenní hodinová dotace
1.	- podstata fungování tržní ekonomiky - podnikání a podnikové činnosti	2
2.	- podnikové činnosti - finanční trh - daňová soustava	2
3.	- národní hospodářství a EU	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Ekonomika mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v ekonomickém životě a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě, získat a rozvíjet vlastnosti a dovednosti potřebné pro výkon různých řídících funkcí. Předmět vede žáky k tomu, aby základní komunikační dovednosti, sociální a personální vztahy stavěli na základech tolerance, demokratické společnosti a poctivosti.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Ve vyučovacím předmětu Ekonomika lze uplatnit jak frontální, tak skupinové vyučování. Výklad nového učiva se aplikuje na příkladech z obchodní praxe, je zařazen potřebný počet vyučovacích hodin na řešení a procvičování praktických příkladů. Průběžně se sledují vývojové změny v daném odvětví a oboru, volí se vhodné a účinné pracovní metody a formy, učivo se neustále aktualizuje. Vhodně jsou zařazovány informace, rozhovory či samostatná vystoupení žáků na aktuální témata. Ve výuce se uplatňuje práce s konkrétními právními normami, vyhledáváním potřebných informací a vyplňováním dokladů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. Žáci využívají moderní prostředky výpočetní techniky, důraz je kladen také na samostudium žáka. Součástí výuky jsou i odborné exkurze, praxe, besedy a přednášky s odborníky, samostatné práce žáka (seminární práce, referáty), využívání audiovizuálních pomůcek, výpočetní techniky a dalších názorných pomůcek.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány krátkými učitelskými testy (průběžně), ústním zkoušením, praktickými projektovými úkoly. Hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost je věnována sebehodnocení žáků. Každý žák by měl být zkoušen alespoň 2x za pololetí, hlavní podklad pro hodnocení je jeho verbální projev, zejména pochopení a používání odborné terminologie. Krátké učitelské testy jsou ukládány za jednotlivá probíraná témata, hodnotí se schopnost samostatně vyhledávat a správně aplikovat získané informace potřebné pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení by mělo být tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci
- vysvětlovat a znázorňovat ekonomickou problematiku
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální:

- využívat metody sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- kladně přistupovat k hodnocení svých vlastních výkonů ze strany okolí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- rozumět podstatě a principům podnikání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- vykonávat obchodně podnikatelské aktivity ve službách CR

- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

V učivu Podnikání, Podnikové činnosti, Finanční trh, daňová soustava, Národní hospodářství a EU, žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí:

V učivu Podstata fungování tržní ekonomiky, Podnikání, Podnikové činnosti, žáci musí porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu.

Člověk a svět práce:

V učivu Podnikové činnosti, získané znalosti žákům umožní využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Informační a komunikační technologie:

Dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat.

Metody a formy vhodné k realizaci průřezových témat – diskuse, besedy, exkurze, vhodně zvolené referáty. Partnerem při výuce je Úřad práce ČR, který ji obohacuje o konkrétní informace týkající se oblasti povolání, zaměstnání a trhu práce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky - orientuje se v problematice živnostenského podnikání, zná druhy živností a zásady pro založení živnosti	**Podstata fungování tržní ekonomiky** - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský cyklus - trh, tržní subjekty - poptávka, nabídka, zboží, cena	64
- posoudí vhodné právní formy podnikání ve svém oboru - vytvoří podnikatelský záměr - zná základní povinnosti podnikatele vůči státu	**Podnikání** - podnikání, právní formy, způsob podnikání v rámci EU - živnostenské podnikání - druhy živností	
- orientuje se ve struktuře podnikových činností - objasní význam majetku pro činnost podniku a způsoby jeho financování - zná základní ukazatele finanční analýzy - provádí mzdové výpočty, zákonné odvody - je seznámen se základy ekonomické statistiky	**Podnikové činnosti** - majetek podniku - náklady, výnosy - finanční analýza podniku - základy ekonomické statistiky	

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - na příkladech charakterizuje průběh výrobní činnosti - provede jednoduché propočty spotřeby a velikosti nákupu - určí optimální výši zásob	**Podnikové činnosti** - hlavní činnost - zásobovací činnost - investiční činnost, druhy investic v oboru	64

- rozlišuje druhy a zdroje investic, na příkladech uvede jejich využití, vypočítá zhodnocení investice - vypočte hodnotu majetku a podíl jednotlivých složek - vypočte hodnoty zdrojů majetku - rozliší jednotlivé nákladové druhy - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření - vypočítá jednoduché kalkulace cen		
- charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty - orientuje se v činnosti bank, v platebním styku - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kursovního lístku - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN - orientuje se v činnosti pojišťoven - vybere nejvhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - rozliší princip daní přímých a nepřímých - řeší příklady výpočtu daně z příjmu FO a DPH - vede daňovou evidenci pro plátce a neplátce DPH - vyhotoví daňové přiznání	**Finanční trh, daňová soustava** - struktura finančního trhu - platební styk v národní a zahraniční měně - úroková míra - daně přímé a nepřímé - daňová evidence - výpočet daní	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - uvede příklady vazby cestovního ruchu na další odvětví národního hospodářství - vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům, odhadne vliv na využívání služeb v cestovním ruchu - srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu - na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu - zhodnotí ekonomický význam cestovního ruchu v zemích EU - uvede vliv jednotného trhu EU na národní hospodářství, zejména z pohledu odstraňování bariér obchodu a služeb	**Národní hospodářství a EU** - struktura národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - hrubý domácí produkt - nezaměstnanost - inflace - platební bilance - subjekty působící v národním hospodářství - státní rozpočet - vliv EU na rozvoj národního hospodářství	32

ÚČETNICTVÍ

Celková hodinová dotace: **96**

Pojetí vyučovacího předmětu

Účetnictví vychází z RVP z obsahového okruhu Ekonomika a podnikání, je součástí odborného vzdělávání a je vyučován ve 3. a 4. ročníku. Obsah učiva úzce navazuje na učivo ostatních odborných předmětů - Ekonomika, Management a marketing a Fiktivní firma.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu je seznámit žáky s významem účetnictví pro řízení firmy v oblasti služeb cestovního ruchu a pochopit jeho podstatu. Žáci si osvojují základní vědomosti a dovednosti z účetnictví podnikatelských subjektů. Předmět pomáhá rozvíjet logické ekonomické myšlení žáků číselným zobrazováním ekonomických jevů, vztahů a vazeb mezi nimi. Učí žáky efektivně ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě. Významným úkolem je vypěstovat v žácích schopnost hodnotit číselné údaje získané účetnictvím pro podnikatelské rozhodování a návyk kontrolovat výsledky své práce. Důraz je kladen na účetní dokumentaci, pořizování a zpracování účetních dokladů, na pochopení účetního systému a na účetní zachycení stavu majetku a výsledku hospodaření.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Účetnictví	Týdenní hodinová dotace
3.	- vymezení účetnictví - účetní doklady - majetek podniku - rozvaha - základy účetnictví	1
4.	- peněžní prostředky - zásoby - dlouhodobý majetek - zúčtovací vztahy - náklady a výnosy - účetní uzávěrka a závěrka	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání v předmětu Účetnictví vede žáky k uznávání a dodržování hodnot a postojů podstatných pro život v demokratické společnosti a přispívá k formování vlastností žáků potřebných pro rozvoj jejich osobnosti:

- odpovědnost za své jednání, samostatnost a iniciativa při řešení problémů, kreativita, schopnost pracovat v týmu, sledování nejen osobních, ale i veřejných zájmů, kritické myšlení,
- dodržování zákonů, pravidel chování, jednání v souladu s morálními principy,
- vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Při výuce předmětu Účetnictví je třeba se zaměřit zejména na základní a trvalé poznatky, které umožňují adaptabilitu v měnících se ekonomických podmínkách, učivo je třeba stále doplňovat a aktualizovat v souladu se změnami v legislativě našeho státu.
Základními metodami výuky jsou vysvětlování a výklad, rozhovorem se žáky se odvozují postupy účtování a následuje praktické procvičování. Základem výuky je práce s účetními doklady a tiskopisy. Jsou zařazována praktická cvičení, kdy se žáci učí vyhotovovat účetní doklady, sestavovat rozvahu a výsledovku. Žáci si musí vytvořit návyk k pečlivosti v práci a potřebu soustavné kontroly své práce. Žáci se vedou k přesnosti, pečlivosti, pravdivosti a úplnosti účetních zápisů, učí se správně opravovat chybné účetní zápisy.
Při výkladu jsou využívána schémata pro lepší pochopení účtování běžných účetních případů. Vědomosti si žáci upevňují soustavným procvičováním praktických příkladů, při práci využívají účtovou osnovu, provádějí účetní zápisy do účetních knih. Získané informace žáci využívají při samostatném řešení zadaných úkolů a jsou vedeni k odpovědnosti za výsledky své práce. Vyučující by měl u žáků vytvořit přesvědčení, že účetnictví má nezastupitelné místo při sběru, třídění a zpracování informací potřebných při řízení podniku. Důležité je využití ekonomických poznatků žáků z ostatních odborných předmětů.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s Klasifikačním řádem školy.
Podklady pro hodnocení učitel získává těmito způsoby:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů a jeho připravenosti na vyučování,
- aktivita žáka při vyučování, jeho samostatnost při řešení praktických úkolů,
- průběžnými učitelskými testy,
- ústním zkoušením.

Při písemném zkoušení se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka. Při ústním projevu se hodnotí přesná formulace z hlediska odborné i jazykové správnosti.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému (odborná literatura, internet), navrhnout způsob řešení, zhodnotit dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické) a myšlenkové operace, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní:

- komunikovat na odpovídající úrovni, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, používat odbornou terminologii.

Kompetence sociální a personální:

- pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, odpovědně plnit zadané úkoly, kriticky hodnotit své osobní dispozice a možnosti, uvědomovat si své přednosti a nedostatky, přijímat radu i kritiku od ostatních, respektovat hodnocení vyučujících, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, uvědomovat si význam celoživotního učení a přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy, nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů a využít je pro konkrétní řešení, sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

- pracovat s osobním počítačem, pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, pracovat s aplikačním programovým vybavením, učit se používat nový aplikační software.

Kompetence odborné

- využívat ekonomické informace k řízení provozních úseků firmy, orientovat se v obchodně podnikatelských aktivitách hotelů a podniků cestovního ruchu, znát způsob zajištění firmy majetkem, evidovat zásobovací činnost, vést podnikovou účetní agendu, dokumentaci a evidenci majetku, znát způsoby vyhodnocení výsledků hospodaření.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

Prolíná téměř celým učivem vyučovacího předmětu Účetnictví. Při aplikaci tohoto tématu si žáci pod vedením učitele uvědomují základní hodnoty demokracie: základní práva a svobody občana demokratické společnosti (právo na samostatné podnikání, na samostatné rozhodování o rozdělení zisku, o úhradě ztráty, o nakládání s majetkem atd.) a jeho základní povinnosti (dodržování zákonů a právních norem, dodržování obecných zásad a principů při vedení účetnictví, daňové povinnosti podnikatelů atd.).

Člověk a svět práce:

Prolíná tematickými celky, ve kterých žák získává vědomosti a dovednosti nutné pro rozvoj svých podnikatelských aktivit a pro uplatnění na trhu práce v daném oboru, např. tematický celek – Účetní doklady, Zúčtovací vztahy se zaměstnanci, s obchodními partnery, se státem atd.

Informační a komunikační technologie:

Dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - zná podstatu účetnictví a jeho úlohu při řízení podniku; - charakterizuje způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti; - zhodnotí význam účetní dokumentace; - rozlišuje jednotlivé druhy účetních dokladů; - vyhotovuje účetní doklady; - ověřuje náležitosti účetních dokladů; - vyplňuje doklady související s pohybem peněz a evidencí majetku; - charakterizuje oběh a archivaci účetních dokladů; - rozlišuje jednotlivé formy majetku a zdroje financování majetku; - charakterizuje způsoby oceňování majetku; - vysvětlí pojem inventarizace a charakterizuje postup při jejím provádění; - objasní význam a funkci rozvahy; - rozlišuje aktiva a pasiva; - sestavuje rozvahu; - pomocí typických změn vyjádří pohyb složek rozvahy; - objasní podstatu a význam účtu; - charakterizuje směrnou účtovou osnovu a účtový rozvrh; - klasifikuje účty; - uplatňuje základní zásady účtování na jednotlivých účtech; - účtuje základní účetní případy na rozvahových a výsledkových účtech podle účtové osnovy pro podnikatele; - charakterizuje účetní knihy; - rozlišuje syntetickou a analytickou evidenci.	**Vymezení účetnictví** - podstata a význam účetnictví - způsoby vedení evidence podnikatelské činnosti **Účetní doklady** - podstata a význam účetní dokumentace - účetní doklady – druhy, náležitosti, vyhotovení a oběh účetních dokladů **Majetek majetku** - členění majetku – aktiva, pasiva - oceňování majetku při pořizování - inventarizace majetku a závazků **Rozvaha** - funkce a obsah rozvahy - sestavování rozvahy - typické změny rozvahových položek **Základy účetnictví** - účet, členění účtů - směrná účtová osnova a účtový rozvrh - účtování na rozvahových účtech - účtování na výsledkových účtech - účetní knihy - syntetická a analytická evidence	40

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vyhotoví pokladní příjmové a výdajové doklady; - účtuje o pokladně na základě pokladních dokladů; - účtuje o ceninách; - účtuje na základě bankovních výpisů;	**Peněžní prostředky** - evidence peněžních příjmů a výdajů - pokladna, peníze na cestě - ceniny - bankovní účty	56
- charakterizuje a klasifikuje zásoby; - vypočítá pořizovací cenu materiálu; - vyhotoví příjemku, výdejku; - účtuje o materiálu, o nákupu a prodeji zboží včetně DPH; - vyhotoví skladní kartu na základě příjemek a výdejek;	**Zásoby** - charakteristika, členění, oceňování zásob - účtování zásob včetně DPH - analytická evidence zásob	
- charakterizuje a klasifikuje dlouhodobý majetek; - vyhotoví inventární kartu dlouhodobého majetku; - rozlišuje jednotlivé způsoby pořizování a vyřazování dlouhodobého majetku a účtuje o nich; - vysvětlí podstatu opotřebení dlouhodobého majetku; - vypočítá odpisy dlouhodobého majetku a účtuje o nich;	**Dlouhodobý majetek** - charakteristika, členění, evidence - způsoby pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku a jejich účtování - opotřebení dlouhodobého majetku	
- charakterizuje zúčtovací vztahy a rozlišuje jejich druhy; - orientuje se ve mzdové problematice; - provádí mzdové výpočty, zákonné odvody, vyhotovuje mzdové doklady; - účtuje mzdy, zákonné a ostatní srážky;	**Zúčtovací vztahy** - charakteristika zúčtovacích vztahů - zúčtovací vztahy se zaměstnanci	
- charakterizuje a klasifikuje náklady a výnosy; - charakterizuje zásady účtování nákladů a výnosů; - účtuje o nákladech a výnosech; - umí zjistit účetní hospodářský výsledek;	**Náklady a výnosy** - charakteristika a členění nákladů a výnosů - zásady účtování nákladů a výnosů - zjištění hospodářského výsledku	
- charakterizuje postup prací při účetní uzávěrce; - provádí účetní uzávěrku; - uzavře rozvahové a výsledkové účty; - vypočte hrubý hospodářský výsledek v členění potřebném pro účetní výkazy, transformuje ho na daňový základ a vypočítá daň z příjmů právnických osob; - zaúčtuje hospodářský výsledek;	**Účetní uzávěrka a závěrka** - účetní uzávěrka – charakteristika, postup - zjištění hospodářského výsledku, výpočet daně z příjmů a její zaúčtování - účetní závěrka - rozdělení hospodářského výsledku a jeho účtování	

- vypočítá disponibilní zisk; - charakterizuje základní principy rozdělení a použití výsledku hospodaření; - charakterizuje obsah účetní závěrky.		

DĚJINY KULTURY

Celková hodinová dotace: **96**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět Dějiny kultury významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky k poznávání kulturních hodnot, k péči a ochraně kulturních památek a národních tradic, pomáhá formovat postoje žáka k estetickému cítění a kulturním hodnotám, rozvíjí duševní stránku života jedince. Jedná se o mezipředmětový charakter výuky, neboť se promítá do ostatních, zejména humanitních předmětů. Předmět přispívá ke společenskému a pracovnímu uplatnění. Výuka probíhá v 1. a 2. ročníku studia. Mezipředmětové vztahy se projevují v mnoha souvisejících výukových částech, velmi úzce souvisí s Českým jazykem a literaturou, s Dějepisem, Zeměpisem cestovního ruchu, Službami cestovního ruchu aj.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Dějin kultury je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně a přispět ke kultivaci estetického vnímání. V předmětu Dějiny kultury jde o to, aby žáci: chápali význam umění pro člověka, správně formulovali a vyjadřovali své názory na umělecká díla historická i současná, aby poznali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Dějiny kultury	Týdenní hodinová dotace
1.	- úvod do dějin kultury - pravěk - starověk - středověk - renesance - baroko - klasicismus, empír - exkurze, výstavy	2
2.	- umění 19. století - umění 20. století - moderní umění - lidové umění - památková péče - památky UNESCO - exkurze, výstavy	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu Dějiny kultury je rovněž to, aby žáci přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí, aby podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah; aby získali přehled o kulturním dění; aby si uvědomovali vliv kulturního dědictví na utváření kultury dané země; uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Výuka probíhá formou frontálního, skupinového vyučování (nejen v klasickém prostoru tříd, ale i v galerii a muzeu). Značným přínosem pro výuku z dějin kultury tvoří exkurze s projektovým podtextem. Z aktivizujících metod se využívá problémového učení s metodami kritického myšlení, také práce s texty a obrazovým materiálem, s materiály verbálního, ikonického a kombinovaného charakteru. Nezastupitelné místo má využití informačních a komunikačních technologií.

Hodnocení výsledků žáků

Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny. Písemné práce žáků jsou vesměs hodnoceny bodovým systémem podle odpovídající škály. K základním prověřovacím metodám patří i formy referátů, prezentací, seminárních prací s adekvátním důrazem na samostatnost žáků. Nedílnou součástí hodnocení je individuální ústní projev žáka. V rámci projektového učení žáci vykonají rozsáhlejší seminární práci k pololetnímu hodnocení z daného období dějin kultury. Klasifikace vychází z Klasifikačního řádu školy.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- učitel zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium z různých pramenů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách), absolventi by měli: mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání; ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), obrazovým materiálem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence občanské

- absolventi si uvědomují v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní národní a kulturní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí, aktivně se zajímají o kulturní dění u nás i ve světě i o společenské dění lokálního charakteru, jsou hrdí na tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho kulturní minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k řešení problémů:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu (zodpovědnost, kulturní chování a mluva, vědomí národních tradic), přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence komunikativní:

- vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli: vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat; formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje; zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, absolventi jsou schopni zpracovávat odborná témata a různé pracovní materiály a správně používat

odbornou terminologii, písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí.

Kompetence sociální a personální:

- získávat a posuzovat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost zvoleného postupu, uplatňovat při řešení různé metody myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, učitel zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, smysl pro kolektivní řešení zadaného úkolu, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností).

Kompetence pracovní:

- absolventi jsou schopni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností, pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, podněcovat práci týmu vlastními návrhy a nezaujatě zvažovat návrhy druhých, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, řešit samostatně pracovní i mimopracovní problémy, absolventi porozumí zadání úkolu a určí jádro problému, žáci si efektivně organizují čas vymezený pro splnění zadaného úkolu.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Člověk a svět práce:

- Dějiny kultury přispívají k citlivému, systematickému působení, které směřuje k tvorbě a rozvíjení estetického vztahu žáka ke skutečnosti, vede žáky k vnímání a hodnocení krásy a úrovně estetické kvality, ke kulturní identitě člověka, k aktivní toleranci, to znamená k uznávání důstojnosti lidí, k podpoře multikulturní výchovy, tj. k respektování náboženských, rasových a kulturních odlišností, k pochopení přínosu různých národů a národností pro současný multikulturní svět, směruje žáky k tomu, aby poznávali svět a lépe mu rozuměli, efektivně pracovali s informacemi, tj., uměli je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Člověk a životní prostředí

- předmět Dějiny kultury rovněž přispívá k vedení žáků k ochraně kulturního dědictví, podporuje žáky v řešení globálních problémů v oblasti životního prostředí.

Člověk a svět práce

- žáci jsou vedeni k tomu, aby: si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život, byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu, aby se písemně i verbálně prezentovali, uměli využívat prostředky informačních a komunikačních technologií.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí funkce kultury, doloží význam kultury s ohledem k historickému vývoji daného období; - chápe respekt ke svobodě uměleckého projevu a jeho pluralitu; - charakterizuje rozdíly jednotlivých uměleckých směrů; - i rozdíly mezi kulturními skupinami; - popíše a charakterizuje umělecké směry a slohy tohoto období v projevu základních druhů umění (architektura, sochařství, malířství) - popíše vliv uměleckého směru na lidové umění - charakterizuje životní styl dané doby (zvláště v českých zemích) - chápe respekt ke svobodě uměleckého projevu a jeho pluralitu - charakterizuje významné a kulturu zásadně ovlivňující ideologie umělecké tendence - vyhledává zdroje informací v muzeích, galeriích, na internetu - provádí jejich jednoduchou kritiku - vysvětlí hodnoty kulturních a historických památek - debatuje o pluralitě a svobodě uměleckého projevu	**Úvod do studia dějin kultury** - druhy umění, složky, proces vzniku uměleckého díla - nejznámější galerie, muzea a sbírky u nás i ve světě **Pravěké umění** **Staroorientální civilizace:** Mezopotámie, Egypt **Staroorientální civilizace:** Indie, Čína, Izrael a vznik křesťanství **Umění starověkého Řecka a Říma, Byzanc a islámské umění** **Umění středověké Evropy** – románský sloh **Gotický sloh** **Umění renesance a manýrismu** **Baroko a rokoko** **Klasicismus a empír** systematizace učiva exkurze, aktuální výstavy	64

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí funkce kultury, doloží význam kultury s ohledem k historickému vývoji daného období; - chápe respekt ke svobodě uměleckého projevu a jeho pluralitu - popíše a charakterizuje umělecké směry a slohy tohoto období v projevu	**Umění 19. století** - secese - moderní umělecké směry – impresionismus, symbolismus, dekadence - romantismus a generace Národního divadla - realismus **Umění konce 19. a počátku 20. století**	32

základních druhů umění (architektura, sochařství, malířství) - charakterizuje životní styl dané doby (zvláště v českých zemích) - popíše vliv uměleckého směru na lidové umění - charakterizuje životní styl dané doby (zvláště v českých zemích) - chápe respekt ke svobodě uměleckého projevu a jeho pluralitu - charakterizuje významné a kulturu zásadně ovlivňující ideologie umělecké tendence - vyhledává zdroje informací v muzeích, galeriích, na internetu - provádí jejich jednoduchou kritiku - vysvětlí hodnoty kulturních a historických památek - debatuje o pluralitě a svobodě uměleckého projevu	- nové umělecké směry na poč. století – kubismus, expresionismus, futurismus, dadaismus **Umění 1. poloviny 20. století** - umělec. směry po 1. sv. válce – konstruktivismus, funkcionalismus, surrealismus a abstraktní umění **Umění 2. poloviny 20. století** - umění po 2. sv. válce, abstrakce, sovětské a americké vzory a vlivy - moderní umění (art) **Lidové umění** **Památková péče a UNESCO** **Kulturní instituce v ČR a v našem regionu** systematizace učiva průběžné opakování, exkurze	

ZEMĚPIS CESTOVNÍHO RUCHU

Celková hodinová dotace: **96**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Obsah je zaměřen na pochopení vazeb mezi lidskou společností a přírodní sférou ve vztahu k rozvoji a rozmístění cestovního ruchu v ČR, v Evropě a ve světě.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům takové znalosti a dovednosti z oblasti geografie cestovního ruchu, které jim umožní rozvíjet geografické myšlení, nezbytné pro pochopení geografických, kulturních, politických a demografických souvislostí rozvoje cestovního ruchu v ČR i v zahraničí. Předmět poskytuje žákům ucelený systém informací i příkladů, na kterých lze demonstrovat různé směry rozvoje cestovního ruchu v ČR, ale i ve světě. Žáci jsou motivováni nejen k poznávání nejvýznamnějších oblastí cestovního ruchu v ČR a ve světě, ale také k rozvoji aktivit cestovního ruchu v rámci trvale udržitelného rozvoje na základě příkladů využívání oblastí cestovního ruchu v Čechách, Evropě, ale i ostatních regionech světa. Předmět vede žáky k formování pozitivních profesních a osobnostních postojů, k rozvíjení jejich sociálních a profesních dovedností, zejména v oblasti vzájemné spolupráce.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu předmětu Zeměpis cestovního ruchu	Týdenní hodinová dotace
2.	- mapy, druhy map - druhy a formy cestovního ruchu - předpoklady cestovního ruchu - předpoklady pro rozvoj CR v regionech a jejich atraktivit - zeměpis cestovního ruchu České republiky - zeměpis cestovního ruchu Evropy - kulturně politický přínos cestovního ruchu v ČR a v Evropě - turistický potenciál, motivace pro turistiku - ekologické aspekty v cestovním ruchu - práce s informacemi	2
3.	- hospodářská klasifikace zemí světa - zeměpis cestovního ruchu Ameriky - zeměpis cestovního ruchu Asie - zeměpis cestovního ruchu Austrálie - zeměpis cestovního ruchu Afriky - kulturně politický přínos cestovního ruchu ve světě - práce s informacemi - globální problémy lidstva	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem předmětu je poskytnout žákům takové vědomosti z geografie cestovního ruchu, které jim umožní poznat a uvědomit si význam lokalizačních, realizačních a selektivních předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu v určitém regionu.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:
- frontální výuka doplněná hodnotícími otázkami,
- skupinová práce vedená formou pracovních listů,
- besedy (dle aktuálně probíraného tématu),
- exkurze, skupinová práce,
- využití metod práce s audiovizuální technikou,
- referáty.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány formou písemných testů s uzavřenými nebo otevřenými odpověďmi. Písemné práce žáků jsou vesměs hodnoceny bodovým systémem. Průběžně jsou také žáci hodnoceni při prezentaci svých referátů a výsledků skupinové práce. Klasifikace vychází z kombinace známkového, bodového a verbálního hodnocení. Veliký důraz je kladen na sebehodnocení žáků. Hodnocení je velmi tolerantní a vychází z individuálních možností a schopností každého žáka, neboť jeho cílem je pozitivní motivace žáků, která je potřebná k vytváření vědomého úsilí žáka při získávání znalostí a dovedností v daném předmětu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- zadávat žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- pracovat s vědomím, že život přináší celou řadu nečekaných situací, které je třeba řešit v reálném čase a za přispění informací, které jsou k dispozici
- rozvíjet sebepoznání, sebekontrolu a toleranci
- uvědomovat si nutnost celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace nutné k řešení zadaného úkolu
- umět rozlišit informace podstatné a nepodstatné pro řešení zadaných úkolů.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci
- účastnit se aktivně diskusí ve skupině, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- využívat metod práce s audiovizuální technikou a počítačem.

Kompetence sociální a personální:

- využívat možnosti sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za práci vlastní, ale i ostatních
- flexibilně reagovat na možné konfliktní situace při týmové (skupinové) práci
- odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence pracovní:

- mít odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- připravovat podklady pro průvodcovskou či delegátskou činnost
- reálně zhodnotit dostupné informace tak, aby měly vypovídací hodnotu o možném rozvoji cestovního ruchu v daném regionu

- uvědomit si možnosti, které nabízejí podmínky cestovního ruchu v konkrétních regionech ČR, Evropy a světa pro rozvoj různých druhů a forem cestovního ruchu, aplikovat tyto znalosti na vlastní podnikatelské záměry.

Předmětem se průběžně prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

V celém rozsahu učiva jsou žáci vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby na bázi kultivovaného projevu.

Člověk a životní prostředí

V celém rozsahu učiva se žáci zamýšlejí nad dopadem rozvoje CR na životní prostředí v prezentovaných regionech.

Člověk a svět práce

Dovednosti a znalosti získané při studiu daného předmětu umožní žákům lépe využít svůj potenciál pro výkon zvoleného oboru.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou motivováni k aktivnímu používání výpočetní techniky za účelem získávání, třídění a vyhodnocování informací.

Rozpis učiva a výsledků vzděláván

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí jednotlivá kartografická zobrazení - dovede pracovat s měřítkem mapy, číst a interpretovat náplň map	**1. Mapy, druhy map**	64
- charakterizuje přírodní a hospodářsko-sociální podmínky v České republice a v Evropě ve vztahu k cestovnímu ruchu	**2. Druhy a formy cestovního ruchu**	
- charakterizuje přírodní, společenské a historické atraktivity regionu - uvede lokalizační, selektivní a realizační předpoklady rozvoje cestovního ruchu v regionu - charakterizuje významné destinace cestovního ruchu v ČR a jejich kulturní a hospodářskou charakteristiku	**3. Předpoklady pro rozvoj CR v regionech, atraktivity regionů** - lokalizační, selektivní a realizační předpoklady - atraktivity přírodní, společenské, historie a osobnosti regionu	
- charakterizuje přírodní podmínky, společnost a hospodářství turisticky využívaných a významných lokalit, uvede způsoby jejich využití pro cestovní ruch	**4. Zeměpis cestovního ruchu České republiky** - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v ČR - videoprojekce atraktivit cestovního ruchu Prahy	

- uvede nejvýznamnější památky v ČR a orientuje se v problematice jejich ochrany - uvede příklady turistického potenciálu v lokalitách a možnosti jeho budování - vysvětlí globální ekologické problémy ve vztahu k cestovnímu ruchu - objasní vztah geografie a cestovního ruchu - zhodnotí přínos konkrétního geografického prostředí pro realizaci cestovního ruchu - charakterizuje faktory tvořící turistický potenciál regionu, uvede způsoby motivace k turistice - objasní způsoby podpory cestovního ruchu - charakterizuje přírodní a hospodářsko-sociální podmínky vybraných regionů ve vztahu k cestovnímu ruchu - charakterizuje významné destinace cestovního ruchu ve světě a jejich kulturní a hospodářské podmínky - uvede nejvýznamnější památky ve světě a orientuje se v problematice jejich ochrany	- videoprojekce vybraných regionů cestovního ruchu ČR **5. Zeměpis cestovního ruchu Evropy** - přírodní podmínky turisticky významných lokalit - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v Evropě - videoprojekce atraktivit cestovního ruchu Evropy - **6. Kulturně politický přínos cestovního ruchu v ČR a v Evropě** **7. Turistický potenciál, motivace pro Turistiku** **8. Ekologické aspekty v cestovním ruchu** **9. Kulturně politický přínos cestovního ruchu ve světě** **10. Globální problémy lidstva** **11. Hospodářská klasifikace zemí světa** **12. Zeměpis cestovního ruchu Ameriky** - přírodní podmínky turisticky významných lokalit - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v Americe - videoprojekce vybraných regionů	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje přírodní a hospodářsko-sociální podmínky vybraných regionů ve vztahu k cestovnímu ruchu - charakterizuje významné destinace cestovního ruchu ve světě a jejich kulturní a hospodářské podmínky - charakterizuje přírodní podmínky, společnost a hospodářství turisticky využívaných a významných lokalit, uvede způsoby jejich využití pro cestovní ruch - uvede nejvýznamnější památky ve světě a orientuje se v problematice jejich ochrany	**1. Zeměpis cestovního ruchu Asie** - přírodní podmínky turisticky významných lokalit - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v Asii - videoprojekce vybraných regionů **2. Zeměpis cestovního ruchu Austrálie** - přírodní podmínky turisticky významných lokalit - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v Austrálii - videoprojekce vybraných regionů	32

- uvede příklady turistického potenciálu v lokalitách a možnosti jeho budování - zhodnotí přínos konkrétního geografického prostředí pro realizaci cestovního ruchu - charakterizuje faktory tvořící turistický potenciál regionu, uvede způsoby motivace k turistice	**3. Zeměpis cestovního ruchu Afriky** - přírodní podmínky turisticky významných lokalit - společenská a hospodářská charakteristika turisticky významných destinací v Africe - videoprojekce vybraných regionů - **4. Práce s informacemi**	

PROJEKTOVÝ SEMINÁŘ ZEMĚPISU CESTOVNÍHO RUCHU

Celková hodinová dotace: **56**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Předmět Projektový seminář zeměpisu cestovního ruchu je zařazen do odborného vzdělávání ve 4. ročníku studia. Obsah je zaměřen především na praktické prezentační schopnosti žáků. Žáci prakticky souhrnně předvádějí, jak si osvojili dovednosti a znalosti z předmětů Informační a komunikační technologie (příprava počítačové prezentace, vyhledávání dat na internetu, apod.), Zeměpisu cestovního ruchu (obsahová příprava prezentací), Estetického vzdělávání (verbální a nonverbální příprava prezentací).

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je zaměřit pozornost žáků na kultivaci a prezentaci mluveného projevu v závislosti na získaných znalostech. Získané dovednosti a vědomosti žáci uplatní zejména v oblasti komunikace při průvodcovské či animační činnosti v oblasti služeb cestovního ruchu.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu předmětu Projektový seminář zeměpisu cestovního ruchu	Týdenní hodinová dotace
4.	- prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu v ČR - prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu v Evropě - prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu ve světě - práce se statistickými údaji	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti a znalosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Projektový seminář zeměpisu cestovního ruchu žákům umožní lépe porozumět nutnosti umět komunikovat s klienty cestovního ruchu. Předmět rozvíjí komunikační schopnosti a dovednosti žáků tak, aby byli připraveni flexibilně reagovat podle reálných podmínek situací profesního života. Předmět vede žáky u získávání dovedností potřebných pro výkon průvodcovských činností, osvojení si praktických i teoretických zásad verbální i nonverbální komunikace v podmínkách cestovního ruchu. Kromě poznatkového multidisciplinárního základu předmět vede žáky k formování žádoucích osobnostních a profesních postojů a voleb v reálném životě.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Metody a formy výuky:
- seminární a projektové práce,
- použití audiovizuálních pomůcek,
- skupinová práce,
- samostatná práce,
- dialogické metody (diskuze a její formy),

- exkurze,
- situační simulační metody,
- začlenění používání výpočetní techniky.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Dovednosti a znalosti žáků jsou však hodnoceny zejména slovně. Velice důležitým faktorem je sebehodnocení žáka v součinnosti s hodnocením celé skupiny žáků, kteří představují potenciální klienty CR.
Základním kritériem pro hodnocení je předvedení prezentací podle zásad mluveného projevu a dle zadaných požadavků vycházejících z obsahového zpracování daného tématu. Dále se zohledňuje používání vhodné terminologie, schopnost samostatně vyhledávat a správně používat získané informace potřebné pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení je velmi tolerantní, neboť má žáky motivovat k aktivní činnosti a zlepšení jejich komunikativních dovedností a schopností. Vždy je nutné brát ohled na individuální možnosti každého žáka.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

- zadávat žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- pracovat s vědomím, že život přináší celou řadu nečekaných situací, které je třeba řešit v reálném čase a za přispění informací, které jsou k dispozici
- rozvíjet sebepoznání, sebekontrolu a toleranci
- uvědomovat si nutnost celoživotního vzdělávání.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- využívat metod práce s audiovizuální technikou a počítačem za účelem vyhledávání, shromažďování a třídění informací.

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace nutné k řešení zadaného úkolu
- utřídit a rozhodnout, které z informací jsou podstatné pro řešení úkolu.

Kompetence sociální a personální:

- využívat možnosti sebepoznání, sebekontroly a seberegulace jako základu pro rozvoj zdravě sebevědomé osobnosti
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- rozvíjet sebeovládání tváří v tvář reálným podmínkám ve službách cestovního ruchu
- umět přijímat kritiku ze strany svého okolí.

Kompetence pracovní:

- vhodně komunikovat s potenciálními klienty v CR
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- připravovat podklady pro průvodcovskou, či animační činnost v závislosti na cílové skupině klientů CR
- usilovat o co nejvyšší kvalitu své práce
- uvědomit si fakt, že vzdělávání je celoživotní záležitostí.

Předmětem se průběžně prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti v celém rozsahu učiva.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby na bázi kultivovaného projevu.

Člověk a životní prostředí v celém rozsahu učiva.

Žáci se zamýšlejí nad dopadem rozvoje CR na životní prostředí v prezentovaných regionech.

Člověk a svět práce v celém rozsahu učiva.

Dovednosti a znalosti získané při prezentační činnosti umožní žákům lépe využít svůj potenciál pro výkon zvoleného oboru.

Informační a komunikační technologie v celém rozsahu učiva.

Žáci jsou motivováni k aktivnímu používání výpočetní techniky za účelem získávání, třídění a vyhodnocování informací. Dále musí při prezentační činnosti používat audiovizuální techniku.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vytvoří jednoduchou regionální prezentaci dle zadaných dispozic - pracuje s internetem a dalšími dostupnými zdroji informací - sleduje internetové stránky zabývající se cestovním ruchem - připraví verbální projev v souladu s vytvořenou prezentací - má vytvořeny předpoklady učit se a aplikovat získané znalosti při samostatné přípravě prezentací - pracuje se statistickými údaji	**1. Prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu v ČR** **2. Prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu v Evropě** **3. Prezentace vybraných atraktivit cestovního ruchu ve světě** **4. Práce se statistickými údaji**	56

TECHNIKA CESTOVNÍHO RUCHU

Celková hodinová dotace: **128**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Je zařazen do odborného vzdělávání ve 2., 3. a 4. ročníku studia. Předmět je zaměřený na vývoj cestovního ruchu, jeho postavení v současném světovém hospodářství, na jeho ekonomicko - právní, organizační a řídící strukturu a charakteristiku jednotlivých forem cestovního ruchu. Je úzce propojen s předmětem Fiktivní firma. Ve výuce existuje přímá vazba na učivo předmětu – Ekonomika, Management a marketing v CR, Právo v CR, Zeměpis cestovního ruchu, Aplikovaná psychologie, Dějiny kultury, Informační a komunikační technologie.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cestovní ruch jako jedno z nejdynamičtějších odvětví ovlivňuje přímo i nepřímo všechny sféry života lidské společnosti a prostřednictvím svého produktu – služby oslovuje nejširší veřejnost. Cílem tohoto předmětu je proto poskytnout žákům ucelenou soustavu vědomostí a dovedností zaměřenou na srovnání domácího a zahraničního turismu, na předpisy a normy, na soustavu ubytovacích, stravovacích a dopravních služeb a na možnosti vytváření partnerských regionů, měst a obcí. Žáci se seznámí s teorií řízení firmy – cestovní kanceláře a informačních center. Učivo předmětu rozšíří znalosti žáků z oblasti devizového zákona, pasové, vízové a celní politiky.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Technika cestovního ruchu	Týdenní hodinová dotace
2.	- charakteristika cestovního ruchu - ekonomicko-právní a organizační aspekty podnikání v cestovním ruchu - technika poskytování služeb cestovního ruchu	1
3.	- ubytovací a další související služby - stravovací služby - dopravní služby - další služby cestovního ruchu (pasové, vízové, celní, peněžní)	1
4.	- další služby cestovního ruchu (pojišťovací, lázeňské, kongresové…) - turistické informační centra - činnosti cestovní kanceláře a agentury	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Technika cestovního ruchu mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v cestovním ruchu a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě. Předmět vede k získání vlastností potřebných pro výkon různých funkcí v celém systému služeb CR, k osvojení práce s rezervačními a informačními systémy a komplexního pohledu na konkrétní situace v oblasti služeb CR. Kromě poznatkového multidisciplinárního základu předmět vede žáky k formování žádoucích osobnostních a profesionálních postojů, k rozvíjení jejich komunikativních, organizačních, ale i koncepčních a podnikatelských dovedností a k osvojení stavět tyto dovednosti a vztahy na základech tolerance a demokratické společnosti a poctivosti.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Žák získá potřebné základní informace prostřednictvím výkladu učitele, ale aktivním přístupem sám rozvíjí své poznatky vlastní praxí, osobními zkušenostmi z cestování, na základě kontaktů s různými typy služeb nabízených veřejností. Přednášky a besedy s odbornými pracovníky cestovního ruchu, z infocenter a specialistů zabývajících se regionálním rozvojem v ČR návštěvy veletrhů, cestovních kanceláří a informačních středisek, to vše musí být součástí výuky tak, aby teorie byla doplněna praxí. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací (seminární práce, referáty) nebo projektovým vyučováním, důležité je samostudium žáka. Při výuce se využívají aktivní vyučovací metody činnostního charakteru, praktické procvičování dovedností, projektové vyučování, audiovizuální pomůcky, výpočetní technika a další názorné pomůcky.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány krátkými učitelskými testy (průběžně), ústním zkoušením, praktickými projektovými úkoly. Hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost je věnována sebehodnocení žáků. Každý žák by měl být zkoušen alespoň 2x za pololetí, hlavní podklad pro klasifikaci je jeho verbální projev, zejména pochopení a používání odborné terminologie. Krátké učitelské testy jsou ukládány za jednotlivá probíraná témata, hodnotí se schopnost samostatně vyhledávat a správně aplikovat získané informace potřebné pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení by mělo být tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální:

- využívat metody sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- kladně přistupovat k hodnocení svých vlastních výkonů ze strany okolí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- rozumět podstatě a principům podnikání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- organizovat, zabezpečovat a poskytovat jednotlivé služby cestovního ruchu
- připravovat podklady pro tvorbu produktů cestovního ruchu, sestavovat nabídku pro různé druhy a formy cestovního ruchu a pro různé skupiny klientů
- využívat informační technologie při vyhledávání a poskytování informací ve službách cestovního ruchu
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje cestovního ruchu
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti v celém rozsahu učiva Techniky služeb cestovního ruchu.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí v učivu Charakteristika cestovního ruchu, v Technice poskytování služeb cestovního ruchu a ve všech službách souvisejících s cestovním ruchem.

Žáci se seznamují s vlivem a dopadem jednotlivých forem cestovního ruchu na životní prostředí v ČR, ale i regionu, porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu, respektovat principy udržitelného rozvoje cestovního ruchu.

Člověk a svět práce v učivu Činnosti cestovní kanceláře, agentury i infocentrech, získané znalosti žákům umožní využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry

Informační a komunikační technologie – dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje cestovní ruch a jeho specifika - rozlišuje druhy a formy cestovního ruchu - určí základní podmínky pro rozvoj cestovního ruchu - sleduje trendy a posoudí využívání moderních forem cestovního ruchu - vysvětlí hospodářský a kulturně-politický přínos cestovního ruchu	**1. Charakteristika cestovního ruchu** - druhy a formy cestovního ruchu - předpoklady rozvoje odvětví cestovního ruchu	36
- orientuje se ve finančních zdrojích cestovního ruchu v ČR a EU a v předpokladech jejich využití - sleduje vývoj trhu, zhodnocuje ziskovost jednotlivých služeb cestovního ruchu - orientuje se v druzích pojištění v cestovním ruchu - orientuje se v institucionálním uspořádání cestovního ruchu	**2. Ekonomicko-právní a organizační aspekty podnikání v cestovním ruchu** - finanční zdroje, ekonomické předpoklady - finanční aspekty podnikání v cestovním ruchu - pojištění v cestovním ruchu - institucionální uspořádání cestovního ruchu	
- rozlišuje kompetence jednotlivých článků řízení státní správy a samosprávy - zná základní dokumenty pro spolupráci a rozvoj cestovního ruchu v EU - vysvětlí roli mezinárodních organizací působících v cestovním ruchu	**3. Technika poskytování služeb cestovního ruchu** - zabezpečování a vyhodnocování služeb cestovního ruchu - mezinárodní standardy kvality řízení a poskytování služeb	

- uvede strukturu služeb cestovního ruchu a charakterizuje jejich komplex - charakterizuje jednotlivé služby cestovního ruchu a techniku jejich poskytování		

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák - charakterizuje hotely a ostatní kategorie turistického ubytování včetně jejich klasifikace - orientuje se v organizačních složkách hotelu a jejich fungování - orientuje se ve struktuře hotelových služeb (základní, doplňkové), v jejich náplni, funkci, koordinaci	**4. Ubytovací a další související služby** - hotely a ostatní kategorie turistického ubytování, jejich klasifikace v ČR a ve světě - organizace a řízení hotelů a ostatních kategorií turistického ubytování - hotelové služby	36
- orientuje se v základní kategorizaci stravovacích zařízení - dokáže doporučit pokrmy národních kuchyní - popíše stravovací zvyklosti v různých turistických destinacích	**5. Stravovací služby** - charakteristika stravovacích zařízení - nabídka a prodej produktů - národní kuchyně a stravovací zvyklosti	
- volí vhodné dopravní služby podle účelu využití při sestavování produktu cestovního ruchu - pracuje s informacemi z jízdních a letových řádů, s dopravními ceninami	**6. Dopravní služby** - druhy dopravních služeb - využití dopravy pro tvorbu produktu - informace v dopravních službách	
- charakterizuje cestovní doklady, platnost, vydávání, přestupky proti zákonu - zná účel a druhy víz, vyhledává informace týkající se vízové povinnosti - uvede další doklady vyžadované při přechodu hranic - je seznámen s významem a praktickými dopady celního řízení pro turistiku - orientuje se v činnosti směnáren - rozlišuje platební prostředky v cestovním ruchu	**7. Další služby cestovního ruchu** - služby pasové, celní, vízové - služby peněžní a směnárenské	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje služby specifické pro jednotlivé druhy cestovního ruchu (např. kongresový, lázeňský, venkovský, dobrodružný a další) - vysvětlí účel zdravotního a cestovního připojištění	**8. Další služby cestovního ruchu** - pojišťovací služby - lázeňské služby - služby v kongresové turistice - zdravotní služby v turistice - služby v ostatních formách cestovního ruchu	56
- charakterizuje činnost turistických informačních center - pracuje s informacemi a rezervačními a informačními systémy - uvede možnosti vytváření partnerství regionů, měst, obcí a využití pro cestovní ruch - podílí se na realizaci rozvoje regionálního cestovního ruchu	**9. Turistická informační centra a střediska** - činnost turistických informačních center - kategorizace turistických informačních center, poskytované služby - partnerství regionů, měst a obcí	
- charakterizuje cestovní kancelář, cestovní agenturu - vysvětlí organizační strukturu cestovní kanceláře a cestovní agentury a požadavky na pracovníky - navrhuje vhodné segmenty pro vytvoření nabídky pro specifické potřeby a požadavky různých forem cestovního ruchu a typických skupin klientů, připravuje cílené propagační aktivity pro prodej nabídky - vyhledává relevantní zdroje informací pro tvorbu produktů cestovní kanceláře, informace posuzuje, třídí a využívá - vytvoří produkt cestovní kanceláře a k jeho nabídce a prezentaci využije marketingové nástroje - ověří organizační a marketingovou připravenost zájezdu, zhodnotí jeho průběh a ekonomické výsledky - vypracuje jednoduchý projekt nabídky a realizuje produkt cestovního ruchu	**10. Činnosti cestovní kanceláře a agentury** - klasifikace cestovních kanceláří a agentur v České republice, činnosti a poskytované služby - organizační struktura subjektu cestovního ruchu - požadavky na pracovníky - produkty cestovních kanceláří - druhy služeb poskytované subjekty cestovního ruchu, zabezpečení služeb - nabídka, prodej, realizace produktu	

PRŮVODCOVSKÉ SLUŽBY

Celková hodinová dotace: **64**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Je zařazen do odborného vzdělávání ve 2. ročníku studia. Měl by být vhodně doplněn i odbornou praxí. Předmět vychází z úzkých mezipředmětových aplikovaných vazeb na ostatní odborné předměty cestovního ruchu – Ekonomika, Management a marketing v CR, Cestovní ruchu, Dějiny kultury, Technika cestovního ruchu, Psychologie, Účetnictví, Fiktivní firma, Informační a komunikační technologie. Praktická aplikace učiva bude zajištěna pestrou škálou modelových situací, které budou žáci plnit.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelenou soustavu vědomostí a praktických dovedností nezbytných v průvodcovské činnosti. Žák se seznámí s charakteristikou osobnosti průvodce, s požadavky na vykonávání jeho práce, s metodikou jeho přípravy. Předpokládané uplatnění absolventů vyžaduje výrazně praktické pojetí tohoto předmětu.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Průvodcovské služby	Týdenní hodinová dotace
2.	- typy průvodců - osobnost průvodce - příprava průvodce - realizace školní akce	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Průvodcovské služby vedou k získání a rozvíjení vlastností potřebných pro náročný výkon průvodcovské práce, k schopnosti aplikovat aspekty činnosti průvodce, dodržovat základní zásady společenského protokolu, které neodmyslitelně patří k výchově dobrého pracovníka v cestovním ruchu. Nejdůležitější složkou praktických dovedností je zde komunikativnost se zvláštním zřetelem na řečové dovednosti, vytříbenost projevu, správný vkus, takt a vzájemnou toleranci.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Žák získá potřebné základní informace prostřednictvím výkladu učitele, ale aktivním přístupem sám rozvíjí své poznatky vlastní praxí, osobními zkušenostmi. Výklad učitele doplní přednášky odborníků (psycholog). Důležitou součástí se stane praxe žáků. Při výuce se využívají aktivní vyučovací metody činnostního charakteru. Žáci budou řešit problémové úkoly zaměřené na poznatky o všeobecné a odborné přípravě průvodce cestovního ruchu, jeho pracovní agendě a na řešení vzniklých mimořádných situací.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány ústním zkoušením a praktickými úkoly zaměřenými na přípravu průvodce na zájezd,

pracovní agendu a na řešení modelových situací v cestovním ruchu. Hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost je věnována sebehodnocení žáků. Hlavní podklad pro hodnocení žáků je schopnost profesionální komunikace, dovednost samostatně vyhledávat a správně aplikovat získané informace potřebné pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení by mělo být tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, vhodně se prezentovat.

Kompetence sociální a personální:

- využívat metody sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- kladně přistupovat k hodnocení svých vlastních výkonů ze strany okolí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- rozumět podstatě a principům podnikání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- organizovat, zabezpečovat a poskytovat jednotlivé služby cestovního ruchu
- připravovat, provádět a vyhodnocovat průvodcovské služby pro různé skupiny domácích i zahraničních účastníků cestovního ruchu
- využívat informační technologie při vyhledávání a poskytování informací ve službách cestovního ruchu
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti v celém rozsahu učiva Průvodcovské služby.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisní řešení

Člověk a životní prostředí - žáci se seznamují s vlivem a dopadem cestovního ruchu na životní prostředí, porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu, respektovat principy udržitelného rozvoje cestovního ruchu

Člověk a svět práce v učivu zabývajícím se náplní práce a povinnostmi průvodců. Získané znalosti žákům umožní využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry

Informační a komunikační technologie – dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - charakterizuje průvodcovské služby - popíše náplň práce a povinnosti průvodců podle kategorií - uvede podmínky poskytování průvodcovských služeb v rámci EU - je připraven poskytovat služby turistického průvodce - posoudí turistický potenciál lokalit a jeho využití - připraví a realizuje itinerář trasy v daných lokalitách, vyhodnotí a vyúčtuje poskytnuté služby - vede agendu průvodce - profesionálně jedná v souladu s požadavky na průvodce a jeho osobnost - je připraven řešit neobvyklé situace, poskytnout pomoc v nouzi, v ohrožení života a veřejného ohrožení	**1. Průvodcovské služby** - kategorie průvodců, činnosti - osobnost průvodce, společenský protokol průvodce - příprava průvodce na zájezd - základní povinnosti průvodce - psychologické aspekty práce průvodce - situace ohrožení	64

MANAGEMENT A MARKETING

Celková hodinová dotace: **84**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Je zařazen do odborného vzdělávání ve 4. ročníku studia. Žáci se seznamují se základy managementu a marketingu, s jeho metodami a nástroji, s vybranými marketingovými a manažerskými činnostmi v návaznosti na obor. Výuka se opírá o mezipředmětové vztahy – Účetnictví, Ekonomika, Matematika, Informační a komunikační technologie.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelenou soustavu vědomostí a dovedností z managementu a marketingu, které jsou základním předpokladem pro úspěšnou práci v zařízeních cestovního ruchu světového standardu a zaměřit pozornost na vlastní region v těchto dovednostech. Úzce tento předmět navazuje na předmět Ekonomika. Předmět musí mít výrazně pracovní charakter a teoretické znalosti musí být neustále konfrontovány s řešením reálných situací s důrazem na samostatné, iniciativní myšlení a nové směry v managementu a marketingu.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Management a marketing	Týdenní hodinová dotace
4.	- marketing – marketingový plán, průzkum trhu, marketingový mix a jejich použití v regionálních turistických službách - marketing – marketingový mix - management – management destinací - management – základní manažerské funkce, specifické rysy cest. ruchu	3

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Management a marketing mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v ekonomickém životě a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě, získat a rozvíjet vlastnosti a dovednosti potřebné pro výkon různých řídících funkcí v cestovním ruchu. Předmět vede žáky k tomu, aby základní komunikační dovednosti, sociální a personální vztahy stavěli na základech tolerance a demokratické společnosti a poctivosti.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Ve vyučovacím předmětu Management a marketingu lze uplatnit jak frontální, tak skupinové vyučování. Výklad nového učiva se aplikuje na příkladech z obchodní praxe, je zařazen potřebný počet vyučovacích hodin na řešení a procvičování praktických příkladů. Průběžně se sledují vývojové změny v daném odvětví a oboru, volí se vhodné a účinné pracovní metody a formy, učivo se neustále aktualizuje. Vhodně jsou zařazovány informace, rozhovory či samostatná vystoupení žáků na aktuální témata. Ve výuce se uplatňuje práce s konkrétními právními normami, vyhledávání potřebných informací a vyplňování dokladů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací (seminární práce, referáty) nebo projektovým vyučováním. Žáci využívají moderní prostředky výpočetní techniky, důraz je také kladen na samostudium žáka. Součástí výuky jsou i odborné exkurze, besedy a přednášky s odborníky, využívání audiovizuálních pomůcek a dalších názorných pomůcek, praxe prováděná v podnicích, využití osobních zkušeností žáků a pedagoga, praktické procvičování získaných dovedností.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy, tzn. z pětistupňového hodnocení. Znalosti žáků jsou ověřovány krátkými učitelskými testy (průběžně), ústním zkoušením, praktickými projektovými úkoly. Hodnocení spočívá v kombinaci známkování, slovního hodnocení, využívání bodového systému, pozornost je věnována sebehodnocení žáků. Hlavní podklad pro hodnocení je řešení konkrétních marketingových a manažerských aktivit, pochopení a používání odborné terminologie, samostatnost při vyhledávání a správné aplikování získaných informací potřebných pro zpracování zadaného úkolu. Hodnocení by mělo být tolerantní a napomáhat k vytváření vědomého úsilí o zlepšení s ohledem na individuální možnosti a meze každého jedince.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu
- aplikovat základní matematické a analytické postupy při řešení praktických úkolů
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Kompetence komunikativní:

- vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci
- vysvětlovat a znázorňovat vhodným způsobem ekonomickou problematiku
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální:

- využívat metody sebepoznání, sebekontroly a seberegulace
- rozvíjet u žáků dovednost pracovat s druhými lidmi
- přijímat odpovědnost za vlastní práci i za práci ostatních
- přizpůsobovat se na měnícím se pracovním podmínkám
- odpovědně plnit svěřené úkoly
- kladně přistupovat k hodnocení svých vlastních výkonů ze strany okolí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- rozumět podstatě a principům podnikání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti.

Kompetence odborné:

- vykonávat obchodně podnikatelské aktivity ve službách CR
- využívat marketingové nástroje k sestavení nabídky a propagaci produktů a služeb cestovního ruchu, organizovat průzkum trhu a výsledky vyhodnocovat
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje cestovního ruchu v rámci regionu
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti v celém rozsahu učiva Management i Marketing.
Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí v učivu Management i Marketing
Žáci se seznamují se souvislostmi mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu

Člověk a svět práce v učivu Personální management, získané znalosti žákům umožní využít svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry.

Informační a komunikační technologie – dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vysvětlí, co je marketing; - zná nástroje marketingu; - provede jednoduchý průzkum trhu, zpracuje marketingový plán; - určí fázi životního cyklu u konkrétních produktů; - určí metodu tvorby ceny a stanoví vhodnou úroveň ceny; - na příkladu ukáže prodejní cesty;	**1. Marketing** - pojem marketing - marketingový plán, analýza SWOT - průzkum trhu - produkt - cena, tvorba ceny - distribuce – prodejní cesty	84
- provede marketingový průzkum regionu zaměřený na analýzu místních zdrojů a kupní síly; - vytvoří jednoduchý regionální produkt; - zhodnotí nabídku stravovacích, ubytovacích, dopravních a specifických služeb v regionu; - připraví jednoduchý propagační materiál regionu.	**2. Marketing a regionálních turistických služeb** - marketingový průzkum - analýza místních zdrojů - analýza trhu kupní síly - regionální produkty a jejich tvorba - stravovací a ubytovací služby v regionu - dopravní služby v regionu - specifické regionální turistické služby - komunikace s obecními a městskými úřady, podíl na propagaci regionu	
- vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt; - využívá znalosti psychologie nabídky, všímá si vlivů působících na zákazníka a vyhodnocuje chování prodejců; - seznamuje se s přístupem konkurenčních firem, vyhodnocuje jejich silné a slabé stránky; - sestaví marketingový mix; - použije nástroje podpory prodeje; - posoudí dopady publicity; - sestaví rozšířený marketingový mix;	- propagace – reklama, konkurence - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl - podpora prodeje, osobní prodej - publicita - rozšířený marketingový mix	
- vysvětlí pojem management; - vysvětlí pojem destinace; - vysvětlí části procesu řízení, popíše jejich funkci; - provede jednoduché propočty při sestavení plánu a kontrole jeho plnění; - vytvoří typový příklad organizační struktury firmy;	**4. Management** - pojem management - management destinací - plánování - organizování - rozhodování - motivace a vedení lidí - kontrola	

- uvede na příkladu rozhodovací metody; - hodnotí vhodnost a účinnost motivačních nástrojů; - na vzorovém příkladu provede kontrolní činnosti a z výsledků vyvodí závěry; - charakterizuje trh práce ve službách, popíše možnosti a metody získávání pracovníků pro služby; - na příkladu uvede využití výsledků finanční analýzy hospodaření k řízení; - orientuje se ve specifických rysech tržní ekonomiky služeb cestovního ruchu; - orientuje se ve statistikách cestovního ruchu, zná význam satelitního účtu cestovního ruchu; - na příkladu uvede způsob vytváření partnerství.	- partnerství subjektů - satelitní účet CR a jeho význam	

KOMUNIKACE VE SLUŽBÁCH

Celková hodinová dotace: **96**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen do dvou ročníků. V prvním žáci získají přehled o prostředcích verbální i neverbální komunikace a o technikách důležitých při jednání s nadřízenými, se zákazníky a hosty, s obchodními a pracovními partnery. Žáci jsou vedeni k uplatňování pravidel společenského chování a zásad profesního vystupování jak v přímém osobním styku s hosty, tak i v ostatních společenských situacích. Jsou vedeni k tomu, aby během sociální interakce respektovali národní mentalitu a aspekty multikulturního soužití. Naučí se psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, úpravu písemností spojených s chodem podniku, zásady elektronické komunikace, vytváření formulářů, profesionálních životopisů apod. Druhý ročník je zaměřen především na využití různých komunikačních prostředků při komunikaci se zákazníky a obchodními partnery jako je Facebook, Skype, Twitter. S tím je spojeno upevňování desetiprstové hmatové metody a také vytváření různých propagační materiálů a tvorba prezentací. Dále pak získají přehled o cloudových službách a orientace v mediálním světě (rozpoznání hoaxů, ověřování informací z dalších zdrojů).

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hlavním cílem předmětu Komunikace ve službách je rozvoj profesionálních komunikativních kompetencí žáků v oblasti společenské, sociální, profesní, obchodně-podnikatelské a administrativní. Při rozvíjení sociálně komunikativních kompetencí se uplatňují psychologické aspekty komunikace a společenská etiketa. Oblast písemné komunikace zahrnuje především vyhotovování dokumentů obchodního styku a další formy podnikové komunikace.

Charakteristika učiva

Učivo vchází z RVP v oblasti Komunikace ve službách. Svým obsahem i metodami rozvíjí systémové myšlení žáků, přispívá k vytváření návyků na pečlivou, přesnou a kvalitní práci při efektivním využívání výpočetní techniky. V 1. ročníku je zaměřen na techniky správné komunikace, nácvik desetiprstové hmatové metody psaní na klávesnici, úpravu textů, vyplňování tabulek a formulářů a žáci se seznámí se základními komunikačními systémy Internetu. Učivo 2. ročníku na využití různých komunikačních prostředků při komunikaci se zákazníky a obchodními partnery. Předmět je koncipován moderně, klasický výklad je prokládán interaktivními vyučovacími metodami.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Komunikace ve službách	Týdenní hodinová dotace
1.	- profesní komunikace - styly vedení a práce v týmu - písemná komunikace - elektronická komunikace	2
2.	- komunikační prostředky - písemná komunikace - cloudové služby	1

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Pro udržení dobrých vztahů na pracovišti je nezbytný předpoklad, že se žáci již v teoretické přípravě naučí aktivně se zúčastňovat diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje a reflektovat názory druhých, musí být připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání ze strany ostatních lidí, adekvátně na ně reagovat, přijmout radu i kritiku.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Výuka se uskutečňuje v odborné učebně vybavené PC s dostatečnou kapacitou výpočetního výkonu, operační pamětí, úložného prostoru a optickou mechanikou. Nezbytným předpokladem je přístup k internetu s dostatečnou přenosovou rychlostí a dostatečné softwarové vybavení. Obsahem učiva prvního ročníku je nauka o verbální i neverbální komunikaci, o technikách důležitých při jednání s nadřízenými, se zákazníky a hosty, s obchodními a pracovními partnery. Druhý ročník je zaměřen především na využití různých komunikačních prostředků při komunikaci se zákazníky a obchodními partnery, jako je Facebook, Skype, Twitter. Ověřování informací z více zdrojů a jejich pochopení. Dále pak na cloudové služby.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy. Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáka během vyučovací hodiny, plnění uložených domácích úkolů. V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle klasifikačního řádu školy. Využívá testových metod. Součástí hodnocení je i řešení problémových situací, tvůrčí zpracování témat, týmová práce. Zohledňován je aktivní a samostatný přístup k výuce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli umět:

- ovládat různé techniky učení, vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky
- správně zpracovávat přiměřeně náročné písemnosti
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent byl schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému
- umět získat informace potřebné k jeho řešení, volit vhodné prostředky pro splnění jednotlivých aktivit
- navrhnout způsob, popřípadě varianty řešení, zdůvodnit je
- využívat zkušeností a vědomostí dříve nabytých
- umět pracovat samostatně i v týmu.

Kompetence komunikativní:

Absolvent by měl být schopen vyjadřovat se v písemné i ústní formě přiměřeně účelu jednání:

- své myšlenky formulovat srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

- svůj názor a zvolený postup obhájit
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky z projevů jiných lidí
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění.

Kompetence sociální a personální:

Absolvent má být připraven stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů:
- umět přijímat odpovědnost za svěřené úkoly
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- vyhodnocovat dosažené výsledky
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům
- učit se pracovat efektivně
- vyhodnocovat dosažené výsledky.

Kompetence pracovní:

Absolvent by měl optimálně využívat svých odborných a osobnostních předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení:
- mít představu o administrativních aspektech podnikání
- umět vhodně písemně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolvent pracoval s osobním počítačem a jeho základním aplikačním programovým vybavením a s dalšími prostředky ICT:
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- komunikovat elektronickou poštou
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím
- být mediálně gramotný.

Odborné kompetence:

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent dokázal vykonávat obchodně-podnikatelské aktivity ve službách cestovního ruchu:
- účinně prezentovat nabídku služeb pro různé skupiny klientů
- orientovat se v moderních formách nabídky a prodeje výrobků a služeb
- vést podnikovou administrativu.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - vymezí pojem komunikace - sestaví zásady týmové práce - definuje styly vedení - ovládá psaní desetiprstovou hmatovou metodou - ovládá typografická pravidla - upravuje písemnosti podle norem ČSN - efektivně ovládá freemailové servery - získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání	**Úvod – obsah a význam předmětu** - vymezení pojmu komunikace, její druhy - základní vyjadřovací schopnosti **Profesní komunikace** - pravidla společenského chování - profesní vystupování - osobnost zákazníka - jednání s obchodními partnery **Styly vedení a práce v týmu** - definice stylů vedení - pracovní kolektiv jako skupina - (ne)efektivní činnost skupin **Písemná komunikace** - psaní v programu ZAV, ATF - typografická pravidla, norma ČSN - vytváření formulářů - profesionálních životopisů - hromadná korespondence **Elektronická komunikace** - G-mail - freemailové služby - pravidla psaní e-mailů	64

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - ovládá psaní desetiprstovou hmatovou metodou - ovládá základní formy písemného styku - používá různé komunikační prostředky - dokáže založit profil firmy na sociální síti - vytváří propagační materiály - ovládá cloudové služby	**Písemná komunikace** - psaní v programu ZAV, ATF **Různé komunikační prostředky** - Facebook - Twitter - Skype **Cloudové služby** - vzdálená uložiště - Google Cloud Platform - Online Brainstorming	32

PSYCHOLOGIE

Celková hodinová dotace: **64**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět vychází z RVP. Učivo je zařazeno v prvním ročníku studia s dvouhodinovou týdenní dotací. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy sociální psychologie a psychologie osobnosti, učí se pravidlům společenského chování a psychologickým zásadám jednání s cílem pochopit praktické možnosti jejich využití v osobním životě, v mezilidských vztazích a v pracovním prostředí. Vyučování vede žáky k osvojení zásad duševní hygieny, zdravého životního stylu tak, aby se péče o biopsychosociální zdraví stala součástí jejich hodnotové orientace. Žák si osvojuje psychologické aspekty komunikace se zákazníkem, profesní vystupování a zásady společenské etikety.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je poskytnout žákům vědomosti z té části psychologie, která má bezprostřední vztah ke službám v cestovním ruchu a vede je zejména ke schopnosti aplikovat získané znalosti při jednání se spolupracovníky, klienty, hosty a obchodními partnery. To znamená, že hlavní pozornost je směrována na poznatky z oblasti psychologie jednání, osobnosti, práce, trhu a etikety ve sféře služeb.
Učivo předmětu vede žáky k poznání a používání znalostí a získaných dovedností v praxi: ke spolupráci v pracovním kolektivu, toleranci, respektu, společenskému taktu. Vytváří osobnost, která je adaptabilní v nejrůznějších situacích v oblasti obchodně-podnikatelských aktivit v cestovním ruchu i na mezinárodní úrovni. Pěstuje u žáků odpovědnost, poctivost, upřímnost, zdravou sebekritiku, asertivitu, pozitivní životní přístup a další rysy a vlastnosti plnohodnotné osobnosti.

Charakteristika učiva

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Psychologie	Týdenní hodinová dotace
1.	- předmět a členění psychologie - psychické procesy, stavy a vlastnosti - osobnost - předmět a metody sociální psychologie - socializace - práce s informacemi - typy zákazníků - společenské chování - asertivní komunikace - národní zvyklosti	2

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Psychologie mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v jejich oboru a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě. Žáci získají schopnost teoretické poznatky aplikovat v praktické činnosti. Předmět vede žáky k rozvoji své osobnosti, hlavně v oblasti komunikace, profesního a společenského vystupování.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Navazuje na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjí je s ohledem na obor Cestovní ruch a budoucí profesi. Hlavními metodami je výklad, dialogická forma, týmová práce, aktivní přístup při řešení problémových situací. Lze využít i formy tematicky zaměřených diskusí, přednášek, výchovně vzdělávacích programů a institucí. Též se pracuje s informačními a komunikačními prostředky.

Hodnocení výsledků žáků

V základní podobě vychází z pětistupňové klasifikace dle Klasifikačního řádu školy, využívá též testových metod. Součástí hodnocení je i řešení problémových situací, tvůrčí zpracování témat, týmová práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence komunikativní:

- absolventi jsou schopni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci a vhodně se prezentovat, účastnit se aktivně diskusí, respektovat názory druhých, vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence sociální:

- absolventi jsou schopni adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, pracovat v týmu, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence personální:

- absolventi jsou připraveni posuzovat reálně své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle podle svých schopností, pečovat o své duševní zdraví.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- absolventi umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, dokáží využívat poradenských služeb.

Předmětem se prolínají průřezová témata *Občan v demokratické společnosti*, *Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Informační a komunikační technologie*. Předmět využívá získané informace ze všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů, odborného výcviku a odborné praxe v rámci mezipředmětových vztahů studovaného oboru Cestovní ruch.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - objasní předmět psychologie a její členění na disciplíny, na příkladech uvede její praktické využití - adekvátně užívá odbornou psychologickou terminologii, vysvětlí základní psychologické pojmy	**Úvod** - obsah a význam předmětu - předmět a členění psychologie - psychické procesy, stavy a vlastnosti	64
- charakterizuje psychologické jevy, jejich propojenost a funkce v lidské psychice - vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniku	**Osobnost** - struktura **Sociální psychologie** předmět a metody sociální psychologie socializace člověka	
- orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, zaznamenává a uchovává textové, numerické i grafické informace	**Práce s informacemi**	
- rozlišuje různé typy hostů, reaguje na jejich chování s využitím poznatků z psychologie	**Typy zákazníků a psychologické základy jednání**	
- uplatňuje pravidla společenského chování a zásady profesního vystupování i psychologické základy jednání s podřízenými, nadřízenými, se zákazníkem, s obchodními a pracovními partnery	**Pravidla společenského chování**	
- zvládá řešení různých komunikativních a interpersonálních situací (včetně konfliktních a zátěžových), vhodně uplatňuje prostředky verbální neverbální komunikace	**Zásady asertivní komunikace**	
- v kontaktu se zákazníky respektuje národní mentalitu a aspekty multikulturního soužití	**Národní zvyklosti a tradice různých etnik ve vazbě na způsob komunikace**	

FIKTIVNÍ FIRMA

Celková hodinová dotace: **192**

Pojetí vyučovacího předmětu

Vychází z RVP. Je zařazen do odborného vzdělávání ve 2., 3. a 4. ročníku studia. Vyučovací předmět Fiktivní firma je úzce propojen s předměty Technika cestovního ruchu, Účetnictví, Ekonomika, Management cestovního ruchu, Zeměpis cestovního ruchu, Právo, Dějiny kultury, Písemná a elektronická komunikace a Informační a komunikační technologie. Zdůrazňuje možnosti, ale i rizika podnikání v cestovním ruchu. Seznamuje žáky na základě praktických situací s problematikou a činností firmy (cestovní kanceláře) v cestovním ruchu, s jejími specifiky, se způsobem strategií řízení jejich aktivit, s důležitostí komunikace a interního řízení firmy. Pestrá škála modelových situací zajišťuje praktickou aplikaci učiva. V rámci cizojazyčné komunikace žáci aktivně i pasivně uplatňují anglický, německý a francouzský jazyk. Celý proces činnosti bude odpovídat zásadám a metodice Centra fiktivních firem Národního ústavu pro vzdělávání.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem tohoto předmětu je v maximální možné míře aplikovat teoretické znalosti žáků v praktických modelových situacích. Vzbudit u žáků tvořivost, samostatnost a iniciativní myšlení. Pochopit fungování firmy v kontextu problematiky cestovního ruchu a využít těchto praktických poznatků pro svoje profesionální zaměření. U žáků dochází k rozvíjení komunikativních, organizačních, koncepčních a podnikatelských dovedností.

Charakteristika učiva

V rámci vyučovacího předmětu Fiktivní firma žáci založí a budou provozovat fiktivní cestovní kancelář, jejíž specifické zaměření a segment trhu, na který budou žáci působit, si volí sami.

Ročník	Stručný popis vzdělávacího obsahu Fiktivní firma	Týdenní hodinová dotace
2.	- charakteristika fiktivní firmy - organizační struktura fiktivní firmy	1
3.	- založení a vznik fiktivní firmy - tvorba produktů fiktivní firmy - provoz fiktivní firmy - veletrh fiktivních firem	2
4.	- tvorba produktů fiktivní firmy - provoz fiktivní firmy - veletrh fiktivních firem - ukončení činnosti fiktivní firmy	3

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Dovednosti získané prostřednictvím vzdělávání v předmětu Fiktivní firma mají žákům umožnit přizpůsobivěji reagovat na společenský vývoj, změny v cestovním ruchu a spoluvytvářet předpoklady pro uplatnění v pracovním a občanském životě. Předmět vede k získání vlastností potřebných pro výkon

různých funkcí v celém systému služeb CR, k získání schopností správného rozhodnutí, analýzy a tvůrčího řešení problémů. Je kladen značný důraz na formování žádoucích osobnostních a profesionálních postojů žáků, na rozvíjení jejich komunikativních, organizačních, ale i koncepčních a podnikatelských dovedností. Vede žáky k poctivosti v podnikání a odpovědnosti za svá rozhodnutí. Význam pro žáky spočívá i v otevření nových kontaktů pro jejich další profesní růst.

Výukové strategie (pojetí výuky)

Forma výuky je skupinová, žáci jsou rozděleni do 2-3 členných pracovních týmů – firemních oddělení a vypracovávají úkoly jim svěřené managementem fiktivní firmy. Žáci vytváří produkty cestovní kanceláře a provádějí běžné činnosti firmy – nákup, prodej, platební styk, mzdová agenda, daňová evidence atd. Žáci pracují s odbornou literaturou, využívají informační a komunikační technologie, využívá se metoda rozhovoru, diskuze, individuální a skupinová práce. Nedílnou součástí je i reprezentace firmy na veřejnosti, osvojování si společenského chování, vystupování a taktu.

Hodnocení výsledků žáků

Klasifikace žáků vychází z Klasifikačního řádu školy.
Pedagog hodnotí především:
- schopnost studentů pracovat v týmu, prosadit se v týmu z hlediska své zodpovědnosti za určitý pracovní úsek,
- schopnost činit rozhodnutí, přijímat za ně odpovědnost,
- schopnost aplikace poznatků a znalostí v praxi,
- schopnost profesionální komunikace,
- ochotu zapojovat se do diskusí,
- schopnost formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle jednat s externími (fiktivními) subjekty – úřady, obchodní partneři,
- schopnost korektního jednání v podnikání,
- správnost, přesnost a samostatnost při plnění zadaných úkolů,
- orientace v problematice činnosti fiktivní firmy a podnikání v České republice,
- prezentace fiktivní firmy na veletrzích.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu
- získat informace potřebné k řešení problému (odborná literatura, internet)
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.
- navrhnout způsob řešení
- zdůvodnit a ověřit svá rozhodnutí při řešení podnikatelských činností.

Kompetence komunikativní:

- komunikovat na odpovídající úrovni
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- používat odbornou terminologii
- aktivně se zapojovat do diskuzí
- definovat a zdůvodňovat své názory.

Kompetence sociální a personální:

- pracovat samostatně i v týmu,
- podílet se na realizaci společných pracovních činností
- odpovědně plnit zadané úkoly
- schopnost sebekontroly
- přijímat radu i kritiku od ostatních
- nést odpovědnost za svá rozhodnutí ve své činnosti
- plnit úkoly

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- využívání vědomostí dříve získaných
- využívání vědomostí získaných během studia
- využít praktických dovedností ke komunikaci v rámci studia, případně s budoucími zaměstnavateli
- využívat základní znalosti financí a praktických zkušeností z řízení firmy a získané praktické dovednosti využít pro jakoukoli profesi včetně vlastního podnikání.

Kompetence odborné:

- v profesní praxi i běžném denním životě aplikovat informace o organizaci a řízení firmy – cestovní kanceláře
- strategicky a analyticky se rozhodovat při práci v týmu
- využívat odbornou terminologii
- využívat znalosti z marketingu a managementu cestovního ruchu, z účetnictví, práva a z ostatních odborných předmětů
- využívat informační technologie při vyhledávání a poskytování informací ve službách cestovního ruchu, umět pracovat s účetním softwarem
- umět sestavovat nabídku produktů cestovní kanceláře pro různé segmenty trhu
- využívat ekonomické informace k řízení provozních úseků firmy
- dodržovat platnou legislativu
- vést podnikovou účetní, daňovou a mzdovou agendu
- vést dokumentaci a evidenci majetku
- vyhotovovat obchodní písemnosti
- znát způsoby vyhodnocení výsledků hospodaření.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

– umět korektně jednat s ostatními lidmi.

Člověk a životní prostředí:

– znát formy udržitelného cestovního ruchu a vliv cestovního ruchu na životní prostředí. Vědět, jak eliminovat negativní dopady cestovního ruchu na životní prostředí.

Člověk a svět práce:

– předmět žákům pomůže v orientaci podnikání v cestovním ruchu a poskytne jim předpoklady pro úspěšnost na podnikatelském trhu.

Informační a komunikační technologie:

– dovednost využívat informační technologie a pracovat s informacemi se uplatňuje u všech témat

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**	**Počet hodin**
Žák: - objasní fungování fiktivních firem - zná výhody a nevýhody podnikání v porovnání s reálnou firmou	**Charakteristika fiktivní firmy** - náplň práce fiktivní firmy - zásady osobní a elektronické komunikace - Centrum fiktivních firem (CEFIF)	38

- zná zásady osobní a elektronické komunikace - charakterizuje úlohu a funkce CEFIF - orientuje se v organizační struktuře FF - sestaví náplň práce pracovníků a jednotlivých oddělení FF - připraví písemné podklady pro přijetí do pracovního poměru - charakterizuje obsah personální agendy FF	**Organizační struktura fiktivní firmy** - oddělení fiktivní firmy - management fiktivní firmy a pracovní pozice - personální agenda fiktivní firmy	

3. ročník

Výsledky vzdělávání	**Rozpis učiva**	**Počet hodin**
Žák: - uvede různé právní formy CK - registruje se v CEFIF - vyhledá informace z živnostenského a obchodního zákona - zpracuje podklady pro založení fiktivní cestovní kanceláře - provede registraci na FÚ, OSSZ a VZP prostřednictvím CEFIF	**Založení a vznik fiktivní cestovní kanceláře** - právní formy CK - náplň činnosti CK - založení a vznik fiktivní CK	70
- vytvoří nabídku fiktivní firmy - zná význam a způsoby propagace fiktivní firmy - spolupracuje na tvorbě nabídkového katalogu a propagačních letáků	**Tvorba produktů fiktivní cestovní kanceláře** - produkty fiktivní firmy - příprava nabídkového katalogu a propagačních letáků - tvorba ceníku	
- organizuje pracovní porady - plní úkoly vyplývající ze své pracovní pozice - vytváří propagační materiály firmy - provádí propagaci firmy, vyhotoví propagační materiály - zpracovává doklady vyplývající z činnosti firmy - vede daňovou evidenci - eviduje a vypočítává měsíční mzdy, provádí zákonné odvody z mezd - vyhotovuje obchodní písemnosti (nabídky, poptávky, objednávky) - obchoduje s ostatními fiktivními firmami - využívá vhodný účetní program	**Provoz fiktivní firmy** - management (plánování, organizování, rozhodování, kontrola) - marketing (propagace) - práce v podnikových agendách (nákup, prodej, hotovostní a bezhotovostní platby, mzdová agenda, účetní a daňová agenda) - navázání kontaktů s obchodními partnery a obchodování s nimi	
- připraví výstavní stánek - vyhotoví propagační materiály - prezentuje svoji FF na veřejnosti - nabízí produkty návštěvníkům veletrhu - realizuje prodej	**Veletrh fiktivních firem** - příprava prezentace fiktivní firmy na veletrhu - prezentace fiktivní firmy na veřejnosti	

- vyhotoví doklady pro zákazníka spojené s prodejem - ověří konkurenceschopnost fiktivní firmy na veletrhu FF - zjistí výsledek hospodaření z veletrhu FF		

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - obnoví nabídku fiktivní firmy - orientuje se v propagaci fiktivní firmy - obnoví nabídkový katalog a propagační letáky	**Tvorba produktů fiktivní cestovní kanceláře** - produkty fiktivní firmy - úprava nabídkového katalogu a propagačních letáků - úprava ceníku	84
- organizuje pracovní porady, provádí hodnocení zaměstnanců - plní úkoly vyplývající ze své pracovní pozice - podílí se na propagaci firmy - zpracovává doklady vyplývající z činnosti firmy - vede daňovou evidenci - eviduje a vypočítává měsíční mzdy, provádí zákonné odvody z mezd - vyhotovuje obchodní písemnosti (nabídky, poptávky, objednávky) - obchoduje s ostatními fiktivními firmami - využívá vhodný účetní program	**Provoz fiktivní firmy** - management (plánování, organizování, rozhodování, kontrola) - marketing (propagace) - práce v podnikových agendách (nákup, prodej, hotovostní a bezhotovostní platby, mzdová agenda, účetní a daňová agenda) - navázání kontaktů s obchodními partnery a obchodování s nimi	
- připraví výstavní stánek - vyhotoví propagační materiály - prezentuje svoji FF na veřejnosti - nabízí produkty návštěvníkům veletrhu - realizuje prodej - vyhotoví doklady pro zákazníka spojené s prodejem - zjistí výsledek hospodaření z veletrhu FF	**Veletrh fiktivních firem** - příprava prezentace na veletrh - prezentace fiktivní firmy na veřejnosti	
- provede inventarizaci majetku - uzavře zdaňovací období - zjistí hospodářský výsledek - vyhotoví přiznání k dani z příjmů fyzických osob - vyhotoví účetní výkazy - zhodnotí činnost FF	**Ukončení činnosti fiktivní firmy** - uzavření daňové evidence - daňové přiznání - účtování v účetním software - závěrečné hodnocení - souhrnné opakování a procvičování učiva 3. a 4. ročníku	

UČEBNÍ A ODBORNÁ PRAXE

Celková hodinová dotace: **529**

Pojetí vyučovacího předmětu

Předmět má odborný charakter, je zařazen do 1., 2., 3.,případně do 4. ročníků.

ročník/prázdniny	praktické vyučování v týdnech / v pravidelných dnech v týdnu (v hod.)		
	učební praxe	Cvičení	odborná praxe
1.	Neprobíhá	Neprobíhá	2 týdny
hlavní prázdniny	Neprobíhá	Neprobíhá	neprobíhá
2.	Neprobíhá	Neprobíhá	3 týdny
hlavní prázdniny	Neprobíhá	Neprobíhá	neprobíhá
3.	7 hodin	V rámci předmětu FIF	
hlavní prázdniny	Neprobíhá	Neprobíhá	2 týdny / 1 týden
4.	Neprobíhá	V rámci předmětu FIF	1 týden
Celkem	238 hodin	128 hodin	9 týdnů

Týdenní pracovní doba žáka
V prvním ročníku je pracovní doba žáka 30 hodin a ve vyšších ročnících (2., 3., 4. ročník) 35 hodin týdně. Během výuky je zařazena přestávka v délce 15 – 25 minut. Délka přestávky se nezapočítává do doby trvání vyučovacího dne. Učební praxe ve třetím ročníku probíhá minimálně 34 týdnů.

Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:
samostatně pracovat v cestovních kancelářích, ubytovacích a stravovacích zařízeních, rekreačních střediscích, organizovat průvodcovství, firmám poskytovat přepravu rekreantů, skloubit ekonomicko-právní a organizační aspekty podnikání v cestovním ruchu, zvládat profesní a písemnou komunikaci se zákazníky, zvládnout poskytování dalších služeb cestovního ruchu (servis, průvodcovská, pasová, celní, peněžní,...).

Charakteristika učiva – Odborná praxe

Vychází z RVP.

Charakteristika učiva – Učební praxe

Vychází z RVP.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Součástí výuky praxe vykonávání a organizování odborné činnosti služeb cestovního ruchu, vykonávání obchodně podnikatelských aktivit ve službách cestovního ruchu

Pojetí výuky (metody a formy výuky, materiální zabezpečení)

V prvním ročníku žáci absolvují dva týdny praxe v oblasti servisních případně recepčních služeb (servis a obsluha, recepce, studovna…). Ve 2. a 3. ročníku se žáci učí na smluvních pracovištích firem souvisejících s oborem. Metody a formy výuky jsou převážně senzomotorické. Výuka probíhá také formou audio a video. Materiální zabezpečení je podporováno firmami, u kterých se žáci učí a provádějí praxi.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s Klasifikačním řádem školy. Úroveň znalostí a dovedností při praktickém výcviku úzce souvisejí. K průběžnému hodnocení dochází i na smluvních pracovištích ve spolupráci s určenými odborníky.

Plnění praxí

Odborná:

průběžně na akcích konaných školou v době vyučování i mimo vyučování (zajišťování a trasování zájezdů, průvodcovská činnost, ubytovací služby, práce v cestovních kancelářích, stravovací služby na vlastních nebo smluvních pracovištích), a to v rozsahu dvou týdnů až tří týdnů, žáci mohou vykonávat průběžnou praxi i na recepci školy či smluvních pracovišť; pokud škola nemůže zajistit potřebný počet akcí, rozhodne ředitel školy o stanoveném rozsahu odborné praxe; žáci, kteří střídavě v době výuky absolvují praxi, jsou povinni si probrané učivo za dobu své nepřítomnosti doplnit formou samostudia a konzultací,

souvisle o hlavních prázdninách v rozsahu dvou týdnů
Odborná praxe je hodnocena slovně (splnil nebo nesplnil).

Učební:

průběžně během školního roku (pravidelně 1 den v týdnu).
Je klasifikována jako předmět a je uvedena na vysvědčení.

Za správnost a objektivnost klasifikace zodpovídá vyučující (učitel odborné praxe), úzce spolupracuje s instruktorem, žákovi oznamuje výsledek (klasifikaci zdůvodňuje).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí žáků

Odborné kompetence:

- organizovat, zabezpečovat a poskytovat jednotné služby cestovního ruchu
- připravit podklady pro tvorbu produktů cestovního ruchu, sestavovat nabídku pro různé druhy a formy cestovního ruchu
- připravit a provádět průvodcovské služby, nabízet a poskytovat ubytovací služby
- organizovat a vykonávat činnosti recepce, účinně prezentovat služby hotelu
- orientovat se v obchodně – podnikatelských aktivitách subjektů cestovního ruchu a v právních aspektech podnikání v cestovním ruchu
- vést podnikovou administrativu, kalkulovat ceny produktů a služeb, smluvně je zabezpečovat
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- efektivně hospodařit s finančními prostředky, materiály, odpady, vodou.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně v jednání a v projevech mluvených i psaných
- osvojovat si obecné principy a strategie řešení problémů (praktických i teoretických)
- umět spolupracovat s ostatními lidmi, je schopen podílet se na životě společnosti.

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Občanské kompetence:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj
- být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- přijímat a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícným mezilidských vztahů a předchází osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobních a etických aspektech soukromého podnikání
- dokázat vyhledat a posoudit podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti:

Cílem je naučit žáky, aby uměli jednat s lidmi, diskutovat a prezentovat sebe i nabízené služby, přispívat k vytváření mezilidských vztahů, samostatně rozhodovat.

Člověk a svět práce:

Znalosti a dovednosti získané při studiu umožní žákům lépe využít svých osobních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce.

Člověk a životní prostředí:

Žáci se zamýšlejí nad dopadem rozvoje cestovního ruchu na životní prostředí, dokážou esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

Informační a komunikační technologie:

Žáci jsou připravováni k aktivnímu využívání výpočetní techniky při řešení pracovních úkolů, ale i v osobním životě.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání – Odborná praxe

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti při práci a PO - poskytuje první pomoc - zná bezpečnostní rizika, dodržuje zásady spolupráce na pracovišti - ovládá zásady společenského chování - osvojí si znalost tepelných úprav potravin, základní technologické úpravy - zná strukturu odbytového střediska, systémy obsluhy - ovládá jednoduchou obsluhu	**Obsah a význam předmětu** - BOZP a PO, hygienické předpisy, ochranné pracovní prostředky, první pomoc, riziková pracoviště - zásady spolupráce na pracovišti - základní technologické postupy, tepelné úpravy surovin, příprava polévek a omáček - seznámení s odbytovým střediskem, systémy obsluhy, servis pokrmů a nápojů - základy práce na recepci	60

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dbá na dodržování zákonů a pravidel společenského chování - dovede objasnit vztah historie a cestovního ruchu, charakterizovat kulturní památky v ČR, připravit výklad o jednotlivých památkách, stylech	**Seznámení žáků s oborem, proškolení o BOZ, PO, hygien. předpisy** - dějiny kultury, prvky a složky kultury, základní pojmy, - práce s informacemi	105
- dovede charakterizovat cestovní ruch a jeho specifika, určovat základní podmínky rozvoje, zná základní dokumenty	**Charakteristika cestovního ruchu,** - druhy a formy, předpoklady rozvoje	
- dovede vysvětlit organizační strukturu cestovní kanceláře, cestovní agentury a požadavky na pracovníky - umí poskytnout doplňkové služby cestovní kanceláře	**Činnosti cestovní kanceláře a agentury** - organizační struktura subjektu cestovního ruchu, požadavky na pracovníky - druhy služeb	
- umí se orientovat v ubytovacích zařízeních, v jejich organizačních složkách, fungování - ovládá činnost recepce, vedení evidence hostů, řídí se pokyny ubytovacího řádu - dokáže poskytnout potřebné informace, organizovat program, zajistit ubytování - ovládá průvodcovskou činnost	**Ubytovací a další související služby,** - hotely a ostatní kategorie turistického ubytování, organizace a řízení ubytovacích zařízení, činnost recepce, hotelové služby	
- dodržuje ustanovení týkající se BOZP - charakterizuje jednotlivé služby v recepci - využívá znalostí s výpočetní technikou při práci v recepci	**Školní recepce** - seznámení s pracovištěm, proškolení BOZP - práce v recepci - práce s výpočetní technikou - pravidla společenského chování	
- zvládá řešení různých komunikativních situací - uplatňuje pravidla společenského chování a zásady profesního vystupování		

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se BOZP	**Seznámení žáků s oborem, proškolení o BOZP, PO, hygien. předpisech**	105
- charakterizuje jednotlivé služby v recepci - využívá znalostí s výpočetní technikou při práci v recepci - zvládá řešení různých komunikativních situací - uplatňuje pravidla společenského chování a zásady profesního vystupování	**Školní recepce** - seznámení s pracovištěm, proškolení BOZP - práce v recepci - práce s výpočetní technikou - pravidla společenského chování	
- volí vhodné dopravní služby podle účelu využití při sestavování zájezdu - ovládá formy písemného styku, vyhotovuje písemnosti - sestaví trasu tuzemského zájezdu, včetně kalkulací - charakterizuje přírodní, společenské a historické atraktivity regionu - uskuteční a vyhotoví zájezd - připraví jednoduchý propagační materiál - zhotoví nabídku stravovacích služeb - orientuje se ve struktuře hotelových služeb na trase zájezdu - vyhotovuje účetní doklady	**Akce pořádané školou- zajišťování zájezdu** - dopravní služby - vyhotovení písemností zájezdu - trasování tuzemského zájezdu - stravovací a ubytovací služby - vyúčtování akce	
- dbá na dodržování zákonů a pravidel společenského chování - ovládá náležitosti obchodních smluv, postup při jejich uzavírání, právní a finanční důsledky, druhy pojištění v cestovním ruchu	**Ekonomicko-právní a organizační aspekty podnikání v cestovním ruchu** - právní a finanční aspekty podnikání v cestovním ruchu, finanční zdroje, pojištění v cestovním ruchu	
- umí charakterizovat činnost turistických informačních center, podílet se na rozvoji - pracuje s informacemi a rezervačními a informačními systémy	**Turistická informační centra a střediska** - činnost, kategorizace turistických informačních center	
- dovede rozlišit různé typy hostů, reagovat na jejich chování, uplatňovat společenské chování a profesionální vystupování - jazykově správně komunikovat v cizích jazycích se zákazníkem, v kontaktu se zákazníkem respektuje národní mentalitu	**Profesní komunikace, typy zákazníků** - pravidla společenského chování - komunikace v cizím jazyce - práce s informacemi	
	Technika poskytovaných služeb cestovního ruchu, mezinárodní standardy kvality řízení a poskytovaných služeb	

- ovládá strukturu služeb cestovního ruchu, při zabezpečování služeb - dbá na dodržování platných předpisů a právních norem, na ochranu majetku, životního prostředí - dovede posoudit kvalitu poskytovaných služeb, volit vhodné nástroje kontroly - ovládá práce s běžnou kancelářskou technikou - umí vyhotovit písemnosti spojené s provozem	- písemná komunikace. práce s kancelářskou technikou, vyhotovení obchodních písemností	
- zvládá náplň práce průvodce, realizaci itineráře trasy v daných lokalitách, vedení agendy průvodce, profesionální jednání	**Průvodcovské služby,** - kategorie průvodců, společenský protokol průvodce, psychologické aspekty práce průvodce	
- umí charakterizovat specifické služby, orientuje se v platnosti cestovních dokladů, v činnosti směnáren - dokáže vysvětlit účel zdravotního a cestovního pojištění	**Další služby cestovního ruchu,** - služby pasové, celní, peněžní, pojišťovací, lázeňské, kongresové, zdravotní...	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
žák: - volí vhodné dopravní služby podle účelu využití při sestavování zájezdu - ovládá formy písemného styku, vyhotovuje písemnosti - sestaví trasu tuzemského a zahraničního zájezdu, včetně kalkulací - charakterizuje přírodní, společenské a historické atraktivity regionu - uskuteční a vyhotoví zájezd - připraví jednoduchý propagační materiál a nabídku stravovacích služeb - orientuje se ve struktuře hotelových služeb na trase zájezdu - vyhotovuje účetní doklady - charakterizuje cestovní doklady, zná účel a druhy víz - uvede další doklady vyžadované při přechodu hranic - orientuje se v činnosti směnáren	**Akce pořádané školou – zajišťování zájezdu** - dopravní služby - vyhotovení písemností zájezdu - trasování tuzemského a zahraničního zájezdu - stravovací a ubytovací služby - vyúčtování akce - další služby	35

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání - Učební praxe

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	Počet hodin
Žák: - dbá na dodržování BOZP, hygieny - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce - dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci - poskytne první pomoc na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	**Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence** - řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti - bezpečnost technických zařízení - pracovně-právní problematika BOZP	238
- ovládá náležitosti obchodních smluv, postup při jejich uzavírání, právní a finanční důsledky, druhy pojištění v cestovním ruchu	**Ekonomicko-právní a organizační aspekty podnikání v cestovním ruchu** - právní a finanční aspekty podnikání v cestovním ruchu, finanční zdroje - pojištění v cestovním ruchu	
- umí charakterizovat činnost turistických informačních center, podílet se na rozvoji - pracovat s informacemi a rezervačními a informačními systémy	**Turistická informační centra a střediska** - činnost, kategorizace turistických informačních center	
- dovede vysvětlit organizační strukturu cestovní kanceláře, cestovní agentury a požadavky na pracovníky - umí poskytnout doplňkové služby cestovní kanceláře	**Činnosti cestovní kanceláře a agentury,** - organizační struktura subjektů cestovního ruchu, požadavky na pracovníky, - druhy služeb	
- umí se orientovat v ubytovacích zařízeních, v jejich organizačních složkách, fungování - ovládá činnost recepce, vedení evidence hostů, řídí se pokyny ubytovacího, provozního řádu - dokáže poskytnout potřebné informace, zorganizovat program, zajistit ubytování	**Ubytovací a další související služby,** - hotely a ostatní kategorie turistického ubytování, organizace a řízení ubytovacích zařízení, činnost recepce, hotelové služby	

a další služby podle příslušné kategorie a třídy - ovládá strukturu služeb cestovního ruchu, při zabezpečování služeb - dbá na dodržování platných předpisů a právních norem, na ochranu majetku a životního prostředí - ovládá práce s běžnou kancelářskou technikou - umí vyhotovit písemnosti spojené s provozem - ovládá průvodcovskou činnost - zvládá náplň práce průvodce, realizaci itineráře trasy v daných lokalitách, vedení agendy průvodce, profesionální jednání - umí charakterizovat specifické služby - orientuje se v platnosti cestovních dokladů, v činnosti směnáren - dokáže vysvětlit účel zdravotního a cestovního pojištění	**Technika poskytovaných služeb** - cestovního ruchu, mezinárodní standardy kvality řízení a poskytovaných služeb **Písemná komunikace.** - práce s kancelářskou technikou, vyhotovení obchodních písemností **Průvodcovské služby,** - kategorie průvodců, - společenský protokol průvodce, - psychologické aspekty práce průvodce **Další služby cestovního ruchu,** - služby pasové, celní, peněžní, pojišťovací, lázeňské, kongresové, zdravotní,...	

Popis materiálního a personálního zajištění výuky

Všechny učebny jsou vybaveny moderními technologiemi. Pro výuku jsou dále využívány ï odborné učebny: dvě jazykové a tři počítačové učebny, učebna pro gastronomii, posluchárna, posilovna a tělocvična. Ve dvou z nich jsou mimo běžných moderních technologií instalovány interaktivní tabule. Pro potřeby žáků i zaměstnanců školy je k dispozici i školní kantýna. V duchu platných norem je v učebnách postupně měněno vybavení, a to jak nové lavice a židle, tak i osvětlení a s tím související patřičné odstínění a zatemnění. Vybavení ICT technikou je průběžně inovováno. Zařízení školy neslouží žákům jen pro účely výuky, ale také je využíváno při mimoškolní činnosti – škola nabízí množství kroužků, pro které je zařízení a vybavení zcela k dispozici.
Přínosem je kvalita nabídek odborných seminářů a účasti vyučujících na nich.

Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Škola je členem mnoha profesních organizací, se kterými úzce spolupracuje. Především je to Okresní hospodářská komora (OHK), jejíž akreditovaní členové se již několik let zúčastňují maturitních zkoušek a podílejí se na formulování a obsahu otázek a podávají návrhy na vyhodnocení nejlepších absolventů. S OHK také škola konzultuje počty přijímaných žáků a ta pomáhá škole při náborových akcích a při osvětě. S dalšími profesními organizacemi škola spolupracuje hlavně v oblasti odborné, a to při zajišťování soutěží, seminářů a vzdělávacích akcí.
Významnými sociálními partnery jsou regionální cestovní kanceláře, cestovní agentury, městská informační centra. Rozvíjí se spolupráce se správci kulturních památek v regionu (zámky apod.). Zajímavá je i spolupráce s Grandhotelem Pupp v Karlových Varech, kde se žáci spolupodílejí např. na zajištění průběhu Mezinárodního filmového festivalu apod.

Zpracoval autorský kolektiv:

Koordinátor tvorby ŠVP:	Mgr. Jaroslav Černý
Jednotlivé části zpracovali:	
Český jazyk a literatura	Mgr. Jarmila Kovářová
Anglický jazyk	Mgr. Hana Černá
2. Cizí jazyk	Mgr. Veronika Budová
Základy společenských věd	Mgr. Klára Bambasová
Dějepis	Mgr. Veronika Budová
Základy přírodních věd:	
- Fyzika	Mgr. Jitka Pružinová
- Chemie	Ing. Marcela Hodková
- Ekologie	Mgr. Veronika Budová
Matematika	Mgr. Marie Velflová
Estetické vzdělávání	Mgr. Filip Kadeřábek
Tělesná výchova	Mgr. Marcela Tůmová
Ekonomika	Ing. Veronika Kuglerová
Účetnictví	Ing. Václava Klimešová
Informační a komunikační technologie	Ing. Zdeněk Nevrkla
Dějiny kultury	Mgr. Filip Kadeřábek
Technika cestovního ruchu	Ing. Veronika Kuglerová
Průvodcovské služby	Ing. Veronika Kuglerová
Zeměpis cestovního ruchu	Mgr. Hana Černá
Projektový seminář zeměpis CR	Mgr. Hana Černá
Komunikace ve službách	Mgr. Václav Chvál
Psychologie	Mgr. Pavla Staňková
Fiktivní firma	Ing. Veronika Kuglerová
Odborná a Učební praxe	Zuzana Vitásková
Jazyková revize:	Mgr. Klára Bambasová
Technické zpracování:	Ing. Zdeněk Nevrkla